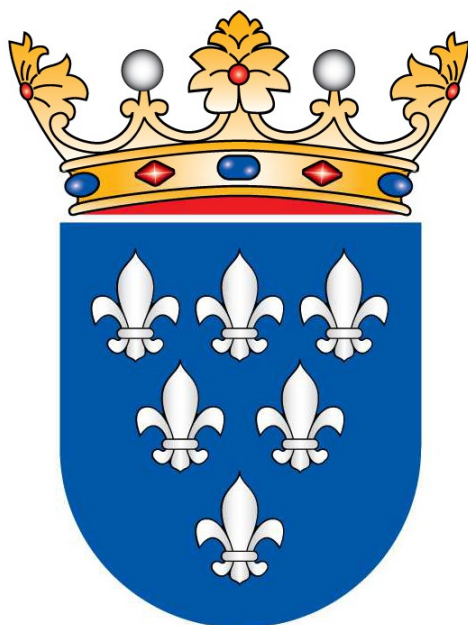

Gemeente Scherpenzeel

Programmarekening 2018

Programmarekening 2018

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	5
JAARREKENING OP HOOFDLIJNEN	7
PROGRAMMA'S	9
PROGRAMMA 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING	10
PROGRAMMA 1: VEILIGHEID	17
PROGRAMMA 2: VERKEER EN VERVOER	22
PROGRAMMA 3: ECONOMIE	25
PROGRAMMA 4: ONDERWIJS	30
PROGRAMMA 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	34
PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN	39
PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	46
PROGRAMMA 8: VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING (VHROSV)	52
PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING	59
PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	62
PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	71
PARAGRAAF FINANCIERING	77
PARAGRAAF GRONDBELEID	80
PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN	83
PARAGRAAF RECHTMATIGHEID	88
PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN	91
BALANS PER 31 DECEMBER 2018	93
WNT-VERANTWOORDING 2018	113
BIJLAGEN	115
SISA BIJLAGE	121
OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER WETTELIJK TAAKVELD	122

VOORWOORD

Hierbij bieden wij u de Programmarekening aan voor het jaar 2018. De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de opzet van de Programmabegroting 2018-2021. Gedurende het jaar 2018 is uw raad via een Bestuursrapportage en twee Financiële rapportages op de hoogte gehouden van de financiële en beleidsmatige ontwikkelingen. De jaarrekening 2018 sluit met een voordelig resultaat van € 120.310.

Opzet Programmarekening

De Programmarekening 2018 begint met een toelichting op het rekeningsaldo. Vervolgens wordt uitgebreid ingegaan op de realisatie van de diverse programma's. Als laatste onderdeel vindt u de balans met de toelichting daarop.

Indicatoren

In de programmabegroting 2018 zijn indicatoren opgenomen per programma. Vanaf 2017 wordt gewerkt met een nieuwe (verplichte) reeks indicatoren die worden gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl. Niet alle indicatoren zijn op het moment van het vervaardigen van de programmarekening bekend en worden pas later gepubliceerd op genoemde site. Het kan dus voorkomen dat nu in de tabellen per programma gegevens ontbreken. In de programmabegroting 2019 is de reeks opnieuw geactualiseerd.

Leeswijzer programma's

De Programmarekening 2018 is opgezet volgens de programma-indeling welke is gebruikt bij de begroting.

De indeling per programma is als volgt. Ieder programma begint met een korte uiteenzetting van de missie. Deze teksten zijn bij de jaarrekening ontleend aan de begroting.

Vervolgens worden per programmaonderdeel de drie W-vragen behandeld:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

De teksten bij de programma's onder "Wat wilden we bereiken?" zijn overgenomen uit de vastgestelde Programmabegroting 2018-2021. Hierin is namelijk de doelstelling voor het jaar 2018 verwoord.

Bij de vraag "Wat hebben we daarvoor gedaan?" wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het beleid door middel van doelenboomtabellen. Hierbij worden de volgende symbolen gebruikt:

☒ = gestopt

* = vraagt aandacht

✓ = voldoende

☑ = gerealiseerd

De paragraaf “Wat heeft het gekost?” geeft inzicht in de werkelijke baten en lasten van het programma en de verschillen ten opzichte van de begroting.

Dit onderdeel bevat twee tabellen:

- Een overzicht van de nieuwe beleidsvoornemens: hier wordt de begroting (de vastgestelde Programmabegroting 2018-2021) en de stand van de 2e financiële rapportage vergeleken met de realisatie.
- Een overzicht van alle onderliggende producten, met de reservemutaties en incidentele baten en lasten. Hier is rekening gehouden met tussentijdse begrotingswijzigingen. De realisatie wordt vergeleken met de laatste stand van de begroting.

In verband met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording worden de investeringen welke niet worden geactiveerd en worden gedekt uit een reserve in één keer ten laste van de exploitatie gebracht. Dit is aan de kostenkant zichtbaar op het betreffende programma en aan de batenkant bij de betreffende reserves. Per saldo is er sprake van een budgettair neutrale verantwoording.

JAARREKENING OP HOOFDLIJNEN

Saldo jaarrekening

De Programmarekening 2018 heeft een voordelig resultaat van € 120.310. In dit hoofdstuk wordt de samenstelling en de totstandkoming van dit resultaat vanuit enkele invalshoeken belicht. De voorgestelde bestemming van het resultaat is opgenomen in het raadsvoorstel bij deze programmarekening. Deze resultaatbestemming is niet in de jaarrekening verwerkt.

Analyse ten opzichte van de begroting

Bij de analyse van het rekeningsaldo wordt gekeken naar het verschil tussen de meest actuele stand van de begroting 2018 en de werkelijke cijfers.¹

Resultaat jaarrekening 2018	
Begroot resultaat 2e Financiële rapportage 2018	368.792 V
Begrotingswijzigingen na 2e Financiële rapportage 2018	-
Saldo bijgestelde begroting 2018	368.792 V
Totaal lasten jaarrekening 2018	20.558.677 N
Totaal baten jaarrekening 2018	20.678.987 V
Saldo jaarrekening 2018	120.310 V
Vershil realisatie versus bijgestelde begroting	248.482 N

Ten opzichte van de bijgestelde begroting vertoont de jaarrekening diverse verschillen. Hierna melden we de belangrijkste inhoudelijke verschillen. We maken hier onderscheid tussen verschillen die het rekeningresultaat hebben beïnvloed, en verschillen die gecompenseerd zijn door verrekeningen met reserves of samenhangende posten op andere taakvelden.

Per programma is een uitvoerige toelichting opgenomen van de verschillen in deze jaarrekening. Korteidshalve wordt hiernaar verwezen. Verschillen zijn incidenteel (I) wanneer deze alleen in 2018 optreden, of het effect reeds is verwerkt in de begroting 2019.

¹ In dit hoofdstuk geldt bij de tabellen: V=Voordeel; N=Nadeel

<i>Progr.</i>	<i>verschillen die het rekeningresultaat hebben beïnvloed</i>	<i>Bedrag</i>	<i>Inc/Struct</i>
0	toevoeging aan de voorziening Wachtgeld wethouders	430.000 N	I
0	toevoeging aan de voorziening Pensioenen wethouders	150.000 N	I
0	meer opbrengsten uit verhuur van gronden en gebouwen	18.000 V	I
0	Treffen van een voorziening oninbare belastingdebiteuren	34.000 N	I
0	te lage inschatting van de loonstijgingen	40.000 N	I
0	outplacement traject	90.000 N	I
0	later uitvoeren opschonen van het archief	30.000 V	I
0	migratie van Oracle	24.000 N	I
0	hoger dividend als gevolg van financiële markt	17.000 V	I
0	nog af te rekenen stelpost voor het BTW-compensatiefonds	60.000 V	I
0	Algemene Uitkering	132.000 N	I
2	legesopbrengsten kabels en leidingen	41.000 V	I
3	toeristenbelasting	46.000 N	I
4	Valleihopper: routevervoer, OV-vervoer en eigen vervoer	43.000 V	I
5	exploitatie voertuigen Permar	23.000 N	I
6	kosten bijstandsverlening	40.000 V	I
6	liquidatiekosten Permar	16.000 V	I
6	woonvoorzieningen	20.000 N	I
6	vervoers- en rolstoelvoorzieningen	20.000 N	I
6	softwareapplicatie sociaal domein	25.000 N	I
6	schoonmaakondersteuning	33.000 V	I
6	jeugdzorg	155.000 V	I
7	positieve afrekening VGGM	33.000 V	I
7	vergoedig inzameling PMD afval	50.000 V	I
7	lager tarief opbrengst oud papier	30.000 N	I
7	onderhoud begraafplaatsen	22.000 V	I
8	hogere baten leges omgevingsvergunningen	189.000 V	I
	saldo overige posten	69.000 V	I
	Totaal verschil begroting 2018 en rekening 2018	-248.000 N	
<i>Progr.</i>	<i>verschillen die gecompenseerd zijn door verrekeringen met reserves of samenhangende posten op andere taakvelden</i>	<i>Bedrag</i>	<i>Inc/Struct</i>
0	verhoging raadsvergoeding	70.000 N	I
0	budget belastingsamenwerking met gemeente Veenendaal	158.000 V	I
2	doorschuiven uitvoering onderhoud wegen	412.000 V	I
3	vervallen bijdrage aan Intergraal Plan	50.000 V	I
5	uitstel werkzaamheden beschoeiingen	9.000 V	I
6	extra kosten WMO begeleiding	155.000 N	I
7	toevoeging aan voorziening vervanging riolering	136.000 N	I
7	exploitatie riolering	90.000 V	I
7	uitstel digitalisering begraafplaats	15.000 V	I
	gecompenseerd in de algemene uitkering (V)		
	niet onttrokken aan de algemene reserve (N)		
	niet onttrokken aan de reserve onderhoud wegen (N)		
	niet onttrokken aan de algemene reserve (N)		
	niet onttrokken aan de algemene reserve (N)		
	onttrokken aan de reserve Sociaal Domein (V)		
	niet gestort in de reserve riolering (V)		
	gestort in de reserve riolering (N)		
	niet onttrokken aan de algemene reserve N)		

PROGRAMMA'S

PROGRAMMA 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING

Portefeuillehouder: H.H. de Vries/H.E. van Dijk-van Ommering/A. van Es
 Programmacoördinator: W. van de Werken

Samenvatting missie:

Het gemeentebestuur staat dicht bij haar inwoners. Een toegankelijke houding is hierbij ons uitgangspunt. Onze inwoners en bedrijven worden tijdig betrokken bij nieuwe ontwikkelingen, op een moment dat er nog sprake kan zijn van een wezenlijke inbreng. Wij communiceren op een directe en actieve wijze. Het bestuur is krachtig en zichtbaar aanwezig in de gemeente en de regio. Wij willen een dienstverlenende gemeente zijn. Dit komt tot uitdrukking in het meedenken met onze inwoners, het uit de weg ruimen van bureaucratie en het bewerkstelligen van snellere doorlooptijden. Digitaliseren is hierbij een belangrijk instrument.

doelmatigheid, duurzaamheid en efficiëntie in het gebruik van bestaande instrumenten.

Bereiken?	Doen?	Burap	Progr.- Rek.	Toelichting en maatregelen
Bestuur				
1. Scherpenzeel voor de lange termijn in staat stellen om op een kwalitatief goede wijze de gemeentelijke taken uit te kunnen voeren.	Strategisch samenwerken met regiogemeenten.	x	x	In de toekomstvisie 2030 is een eerste verkenning gedaan. In 2019 wordt dit uitgewerkt in verdiepingsonderzoek.
	Zorgen voor een kwalitatief goede ambtelijke organisatie die toekomstgericht de gemeentelijke taken aankan (zie ook 0.2C).	✓	x	
2. Bij regionale samenwerking door bundeling van krachten op een efficiënte wijze meer bereiken.	Op het gebied van beleid en uitvoering samenwerken waar dat voordelen heeft.	✓	✓	Betere prioriteitsstelling op waar we wel en niet inzetten vanuit Scherpenzeel zal in 2019 plaatsvinden. We willen ook actief bijdragen in de regio.
	Actief inzetten op onderwerpen die voor Scherpenzeel relevant zijn.	✓	x	
	Invulling geven aan het Uitvoeringsprogramma Regio FoodValley als uitwerking Strategische Agenda.	✓	x	
3. Wat betreft de activiteiten op zondag; houden zoals het nu is	De status quo handhaven t.a.v. zondagsrust	✓	✓	
4. Duidelijke en heldere communiceren met onze inwoners en bedrijven	Informatie- en inspraakavonden organiseren	✓	✓	
	Investeren in communicatie met ondernemers en brancheorganisaties	✓	✓	
	We gaan in gesprek met 'bezwaarden' om formele trajecten te voorkomen	✓	✓	
Beheer gebouwen en gronden				

1. Adequate gemeentelijke huisvesting	Centraal gelegen en goed bereikbare loketten voor de inwoners realiseren.	x	x	Onderzoek naar scenario's voor huisvesting is uitgesteld. Verdiepings-onderzoek toekomstvisie en dienstverlenings-concept zullen ook antwoorden geven.
	Goede werkplekken voor bestuur en ambtelijke organisatie.	x	x	
2. Beheer van eigen vastgoed.	Voorstel tot grondexploitatie 't Voort inbrengen.	✓	☑	
	Verkoop (of ontwikkeling op de locatie) van de in eigendom zijnde woningen op een passend moment tegen een optimale opbrengst.	✓	✓	
Ondersteuning organisatie				
1. Een kwalitatief goede organisatie die toekomstgericht de gemeentelijke taken aankan	De focus van de organisatie richten op de beleidsprioriteiten en wettelijke ontwikkelingen.	✓	x	In 2018 is de organisatie op enkele onderdelen versterkt. Ook is er een analyse gedaan op de formatie. Het vervolgonderzoek toekomstvisie in 2019 zal hierop een verdiepingsslag aanbrengen.
	Waar nodig de formatie op deze prioriteiten versterken.	✓	x	
	Inzetten op persoonlijke ontwikkeling en taakvolwassenheid van medewerkers.	✓	✓	
2. Digitale overheid	Implementeren van de landelijke digitaliseringsagenda's waaronder de Wet generieke digitale infrastructuur	✓	✓	
	Digitaliseren van bestuurlijke besluitvorming.	x	x	Dit wordt gekoppeld aan implementatie van een klantcontactstelsel vervanging van het zaakstelsel in 2019.
	Digitaliseren van de planning- & controlcyclus.	x	x	Door vacatures in 2017 is het project later opgestart. Verkenning in 2018; invoering in 2019.
	Inzetten op digitale processen en archivering: het nemen van vervangingsbesluiten voor organisatieonderdelen, zodat de authenticiteit en	x	x	Voor het zaakstelsel is dit gerealiseerd. Voor overige onderdelen is het wachten op functionele aanpassingen in

	betrouwbaarheid gewaarborgd is.			applicaties, zodat de vernietigbaarheid goed geregeld is
	Invoeren van E-factureren: het ontvangen en verwerken van digitale facturen.	✓	✓	
3. Voldoen aan Informatiebeveiliging en bescherming persoonsgegevens	Uitvoering informatiebeveiligingsplan.	✓	✓	
	Rapportage via ENSIA.	☑	☑	
	Zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens in de organisatie.	✓	✓	
	Invoering van de Europese wetgeving en de Algemene verordening gegevensbescherming.	✓	✓	
Algemene Dekkingsmiddelen				
1. Een gezond en sluitend meerjarenperspectief	Structurele lasten wordt gedekt door structurele inkomsten.	✓	✓	
	De woonlastenstijging voor burgers zoveel mogelijk beperken	✓	✓	
2. Financiële stabiliteit tijdens het begrotingsjaar	Realistisch begroten.	✓	✓	
	Financiële sturing op ontwikkelingen na vaststellen begroting	✓	✓	
	Budgettaire discipline handhaven: bij de Firap geen onverwachte overschrijdingen.	✓	✓	
	Huidig niveau van interne controle handhaven.	✓	✓	
3. Financiële stabiliteit binnen het sociaal domein	Alle kosten die samenhangen met het sociaal domein worden daaraan toegerekend, inclusief de overhead.	✓	✓	
	Uitgaven en inkomsten van het sociaal domein monitoren.	✓	✓	
	Tijdig maatregelen voor kostenbeheersing voorleggen.	✓	✓	
	Positie van diverse egalisereserves binnen programma 6 herijken.	✓	☑	
4. Goede uitvoering van de gemeentelijke belastingen	Communicatie over de belangrijkste items van de belastingverordeningen	☑	☑	
	Uitvoeren van afvalstoffenheffing via Diftar.	x	x	Diftar is per 1 januari 2019 ingevoerd.

5. Actuele tarieven voor gemeentelijke heffingen	Actualiseren van titel 2 van de legesverordening ter voorbereiding op het harmoniseren van tarieven.	✓	✓	
Mutaties reserves				
1. Stabiel saldo Algemene reserve	Uitgaven beperken tot incidentele uitgaven met hoge prioriteit.	✓	✓	
2. Beheer bestemmingsreserves	Periodiek herijken van de saldi van bestemmingsreserves, zoals vastgelegd in de jaarlijkse bijlage bij de kadernota.	✓	✓	
Legenda voortgang: ☒ = gestopt / ✖ = vraagt aandacht / ✓ = voldoende / ☑ = gerealiseerd				

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot
		2015	2016	2017	2018	2018
Formatie	Fte per 1.000 inwoners			6,5	6,6	6,6
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners			6,2	6,0	6,1
Apparaatskosten	Kosten per inwoner			567	599	564
Externe inhuur	Kosten % van loonsom + totale kosten inhuur externen			nb	21	17
Overhead	% van totale lasten			14	17	13
Bezwaarschriften (excl. WOZ) – Besluit college						
· Ingetrokken	Aantal	11	14	6	5	
· Ongegrond (Deels)	Aantal	18	8	6	3	
Geground	Aantal	4	1	1	2	
· % gegrond	%	12%	4%	14%	40%	10%

Wat mag het kosten?

Tabel nieuw beleid Programma Bestuur en Ondersteuning

	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Lasten	2017	2018	2018	2018	
Opbrengsten overige gronden en gebouwen		31.500	31.500	31.500	0
Wettelijke eisen website		10.000	10.000	10.000	0
Dalende stelpost rente reserve onderwijs		2.500	2.500	0	-2.500
Totaal	0	44.000	44.000	41.500	-2.500

	<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
Baten	2017	2018	2018	2018	
Foutieve raming OZB-opbrengst niet-Woningen		30.000	30.000	30.000	0
Totaal	0	30.000	30.000	30.000	0

Tabel baten en lasten onderliggende producten

	<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
Lasten	2017	2018	2018	2018	
010 Bestuur	748.830	723.699	941.124	1.645.655	704.531
020 Burgerzaken	275.415	254.668	269.249	251.098	-18.151
030 Overige gronden en gebouwen	143.661	19.257	19.257	26.071	6.814
040 Ondersteuning organisatie	2.946.750	2.760.690	3.029.970	3.265.509	235.539
050 Treasury	10.750	25.140	7.140	11.641	4.501
061 OZB woningen	153.812	129.238	131.128	151.594	20.466
062 OZB niet-woningen	7.923	9.056	9.056	13.906	4.850
064 Belastingen overig	17.172	17.847	18.957	15.933	-3.024
070 Algemene uitkering en overige	4.532	91.154	69.730	133.145	63.415
080 Overige baten en lasten	-15.426	123.500	144.686	82.100	-62.586
090 Vennootschapsbelasting (VpB)	7.428	0	0	605	605
012 Reserve mutaties	1.278.689	729.536	1.277.243	914.764	-362.479
Totaal lasten	5.579.536	4.883.786	5.917.541	6.512.021	594.480

	<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
Baten	2017	2018	2018	2018	
010 Bestuur	-74.389	0	-10.000	-79.927	-69.927
020 Burgerzaken	-192.709	-166.634	-175.634	-181.969	-6.335
030 Overige gronden en gebouwen	-56.133	-33.139	-33.139	-50.801	-17.662
040 Ondersteuning organisatie	-63.939	-49.450	-84.450	-189.093	-104.643
050 Treasury	-39.474	-29.488	-32.488	-50.357	-17.869
061 OZB woningen	-1.183.139	-1.208.995	-1.243.995	-1.262.107	-18.112
062 OZB niet-woningen	-512.362	-500.652	-510.652	-497.159	13.493
064 Belastingen overig	-41.562	-45.345	-42.845	-41.824	1.021
070 Algemene uitkering en overige	-9.994.576	-10.545.971	-10.918.689	-10.849.828	68.861
080 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0
012 Reserve mutaties	-1.856.879	-1.229.423	-2.315.090	-1.351.099	963.991
Totaal baten	-14.015.162	-13.809.097	-15.366.982	-14.554.164	812.818

Saldo		-8.435.627	-8.925.312	-9.449.442	-8.042.143	1.407.299
		Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Reservemutaties		2017	2018	2018	2018	
Toev.	Res. Automatisering	108.500		108.500	108.500	0
	Huisvesting	15.630				0
Onttr.	Alg. Reserve	-292.378		-226.736	-67.936	158.800
	Res. huisvesting	-40.446	-40.446	-40.446	-40.446	0
	Res. Foodvalley	-15.000				0
	Res. Automatisering	-209.092	-2	-114.184	-121.829	-7.645
Totaal	reservemutaties		-40.448	-272.866	-121.711	151.155

Tabel incidentele baten en lasten (die niet worden gedekt uit een reserve)

		Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Incidenteel		2017	2018	2018	2018	
Lasten	toekomstvisie		0	70.000	80.000	-10.000
Totaal	incidenteel	0	0	70.000	80.000	-10.000

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

010:

De overschrijding aan de lastenkant betreft een toevoeging aan de voorziening Wachtgeld wethouders (€ 430.000) en aan de voorziening Pensioenen wethouders (€ 150.000). Dit laatste betreft zowel de pensioenoverdracht (waar dus ook een inkomst tegenover staat) als de toevoeging die voortvloeit uit de jaarlijkse actuariële berekeningen die door een gespecialiseerd bureau zijn uitgevoerd.

Voor 2018 is de raadsvergoeding voor gemeenten tot 24.000 inwoners aanzienlijk verhoogd met € 70.000. Dit is in 2018 eenmalig gecompenseerd door een bijdrage uit het gemeentefonds (taakveld 070). De compensatie voor 2019 en verder is afhankelijk van de uitkomsten in de meicirculaire 2019.

030:

De ontvangst aan de batenkant betreft een hogere inkomst van € 18.000 als gevolg van meer opbrengsten uit verhuur van gronden en gebouwen.

040:

Op dit taakveld worden alle overheadkosten verantwoord, inclusief de effecten van de personeelslasten. Hier is per saldo een nadeel van € 250.000. De grootste posten zijn:

- Op de personeelslasten is een overschrijding op het onderdeel inhuur van € 250.000. Hiertegenover staat een stelpost op taakveld 080 van € 150.000.
- Er is een outplacementtraject afgesloten voor een voormalig medewerker waarvan de kosten € 70.000 bedragen.

- Hiernaast is er uiteindelijk een nadeel op de personeelslasten van ongeveer € 40.000. Dit komt met name voort uit een vooraf te lage inschatting van de loonstijgingen.
- De inhuurkosten die bij de 2^e Firap nog niet voorzien waren bedragen ongeveer € 25.000. De baten zijn direct al verrekend met het nadeel op de personeelslasten zijnde extra inkomsten vanwege inleenvergoedingen.
- Het bedrag voor het opschonen van het archief van € 30.000 (bij de 2^e Firap aangevraagd) is nog niet besteed. Mede vanwege het aanbestedingstraject kon het project niet meer in 2018 starten.
- Voor een uitgebreide migratie van Oracle zijn de automatiseringskosten € 24.000 hoger uitgevallen.
- Bij het raadsbesluit rond de belastingsamenwerking met gemeente Veenendaal is een budget van € 158.000 toegekend. Deze kosten zullen in 2019 worden gemaakt.

050:

Als gevolg van ontwikkelingen op de financiële markt is er meer dividend ontvangen dan verwacht.

061:

De budgetoverschrijding aan de lastenkant is een gevolg van een toename van het aantal beroepsschriften (10.000) en nog wat overige kleine posten, samen 10.000.

Aan de batenkant is deels de areaaluitbreiding meer dan er oorspronkelijk begroot was en zijn de opbrengsten wat hoger uitgevallen (totaal 11.000). Daarnaast is de afrekening met gemeente Woudenberg hoger uitgevallen dan begroot (6.000).

062:

Het nadeel aan de batenkant wordt verklaard door een lagere opbrengst OZB, onder andere als gevolg van minder woningen gerealiseerd dan begroot.

070:

Aan de lastenkant is een stelpost van € 60.000 opgenomen voor het BTW-compensatiefonds. De afrekening zal in 2019 plaatsvinden, maar het BBV schrijft voor dat er geen nog te betalen post hiervoor mag worden opgenomen. Er is een post onterecht ontvangen gelden asieliinstroom van € 128.000 welke is opgenomen als te betalen post.

Aan de batenkant wordt het verschil veroorzaakt doordat de september- en decembercirculaire nog niet in de begroting waren verwerkt (€ 74.000). De bonus beschut werk is overgeboekt naar programma 6 (€ 6000).

080:

Hier is de stelpost voor inhuurkosten opgenomen. Het bedrag van 150.000 valt geheel weg tegen het nadeel op 040. Zie verder omschrijving bij 040. Daarnaast zijn enkele afrekeningen met de Belastingdienst opgenomen op het gebied van BTW en de werkkostenregeling. Er is een voorziening getroffen voor dubieuze debiteuren belastingen.

PROGRAMMA 1: VEILIGHEID

Portefeuillehouder: H.H. de Vries
Programmacoördinator: J.W. Berkhof

Samenvatting missie:

De gemeente Scherpenzeel is een fijne gemeente om te wonen, te werken en te recreëren. Een veilige woon- en leefomgeving draagt daaraan bij. De gemeente heeft een verantwoordelijke taak als het gaat om de openbare orde en veiligheid, maar doet dit niet alleen; we werken daarvoor samen met politie, brandweer, Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, inwoners, wijkplatforms en ondernemers. Inwoners, ondernemers en toeristen voelen zich veilig en weten zich beschermd door de overheid. Respect voor elkaar is en blijft de norm. We handhaven de regels op het gebied van openbare orde, veiligheid en evenementen. Iedereen is goed voorbereid op eventuele calamiteiten.

Bereiken?	Doen?	Burap	Progr. Rek.	Toelichting en maatregelen
Crisisbeheersing en Brandweer				
1. Brandweezorg - Voldoen aan de kwaliteitsnormen, zoals opkomst- en uitruktijden; - Voldoende zorg voor vrijwilligers	Het leveren van een actieve bijdrage aan het functioneren van de regionale brandweer	✓	✓	
	Het monitoren van de kwaliteit van regionale brandweezorg	✓	✓	
	Investeren in de relatie van het gemeentebestuur met het lokaal bestuur	✓	✓	
	Continueren van de jeugdbrandweer, die van grote waarde is voor de instroom in het brandweerkorps	✓	✓	
2. Brandveilige samenleving	Inzetten op preventie om risicoreductie te bewerkstelligen en de veiligheidsbeleving van inwoners en instellingen te bevorderen.	✓	✓	
3. Doorontwikkeling Repressieve Organisatie VGGM	Het inzetten op de verbetering van repressie, zoals snellere opkomsttijden, het terugdringen van loze meldingen, voldoende inzet van vrijwilligers en het doelmatig inzetten van financiële middelen	✓	✓	
4. De gemeente Scherpenzeel is goed voorbereid	Het zorg dragen voor actuele gemeentelijke deelprocessen, die onderdeel uitmaken van het regionale crisisplan.	✓	✓	
	Het jaarlijks beoefenen van de gemeentelijke deelprocessen	✓	✓	

op rampen en incidenten	Opleiden en oefenen van de medewerkers in de crisisorganisatie.	✓	✓	
	Het ondersteunen van de burgemeester in het Gemeentelijk Beleids Team (GMT) wat in geval van een ramp of incident vanuit de gemeente blijft opereren	✓	✓	
	Het (in regionaal verband) leveren van piketfunctionarissen voor de inzet in de rol van OVD bevolkingszorg en piketfunctionarissen voor de inzet in het Regionaal Operationeel Team (ROT) in Arnhem	✓	✓	
	Het actueel houden van het gemeentelijk alarmerings- en oproepsysteem Communicator en dit ook periodiek beoefenen	✓	✓	
Openbare orde en Veiligheid				
1. Aanpak van high impact crimes	Projecten: - Witte voetjes (de gezamenlijke campagne van gemeente, wijkplatforms en politie om woninginbraken tegen te gaan) - Boef in de wijk (een anti-woninginbrakenspel waarbij inwoners op een actieve manier worden betrokken) - Zomervakantie- en Donkere Dagen Offensief (een gezamenlijke campagne van gemeente en politie) - Babeltrucs (gericht op senioren) - Aanpak van inbraken in en diefstal van auto's - Aanpak van diefstal van fietsen - Uitbreiding van "WhatsApp-groepen" - 112-Campagne (om het aantal meldingen en aangiften te vergroten)	✓	x	De Witte Voetjesactie en Boef in de Wijk niet uitgevoerd in verband met prioritering van beschikbare capaciteit. De overige maatregelen zijn wel uitgevoerd, voor Selecta DNA is de animo beperkt.
	Communicatie over Veiligheidsbeleid in het algemeen en in het bijzonder over: - Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) - Selecta DNA	✓	✓	

	- Week en Dag van de Veiligheid - Veiligheidstips (via de gemeentelijke informatiepagina) - De doelstelling 112			
2. Aanpak van overlast en vandalisme in de woon- en leefomgeving	Projecten - Het voorkomen en het bestrijden van overlast en vernielingen door jongeren en het verhalen van de kosten daarvan op de daders. - Adequaat optreden bij meldingen geluidsoverlast	✓	✓	
	Communicatie over - Vernielingen en schades - Het doen van meldingen en aangiftes - Het tegengaan van verkeersoerlast	✓	✓	
3. Aanpak van drank- en drugsgebruik en -overlast	Het terugdringen van alcoholgebruik door jongeren (samen met anderen gemeenten in voortgezette FrisValley-aanpak)	✓	✓	
	Het controleren op en het handhaven van openingstijden in horeca en sportkantines	✓	✓	
	Het terugdringen van drugsgebruik door jongeren in samenwerking met onder andere het Centrum voor Jeugd en Gezin Scherpenzeel	✓	✓	
	Het bewust maken van de gevaren van te vroeg, te vaak en te veel alcohol- en drugsgebruik bij jongeren door het netwerk om hen heen daarbij te betrekken	✓	✓	
4. Aanpak subjectieve veiligheid	Het voortzetten, verdiepen en uitbouwen van de wijkplatforms in Scherpenzeel	✓	✓	
	Het uitbouwen van het aantal "WhatsApp-groepen" in onze gemeente	☑	☑	
Legenda voortgang: ☒ = gestopt / * = vraagt aandacht / ✓ = voldoende / ☑ = gerealiseerd				

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot
		2015	2016	2017	2018*	2018
Verwijzingen Halt**	Aantal per 10.000 jongeren	59	48	0		40
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0	0,5	1		0
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,6	2,6	2,5		0
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	3,7	1,6	2,1		1
Vernielingen en beschadigingen in openbare ruimte	Aantal per 1.000 inwoners	6,6	5,4	2		3

*De realisatie 2018 is gedeeltelijk niet beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Tabel nieuw beleid Programma Veiligheid

n.v.t.

Tabel baten en lasten onderliggende producten

		Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Lasten		2017	2018	2018	2018	
110	Brandweer	497.450	506.572	507.322	503.591	-3.731
120	Openbare orde en veiligheid	148.496	144.113	144.113	150.747	6.634
Totaal lasten		645.946	650.685	651.435	654.338	2.903
		Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Baten		2017	2018	2018	2018	
110	Brandweer	-6.082	0	0	0	0
120	Openbare orde en veiligheid	-13.246	-12.840	-12.840	-12.913	-73
Totaal baten		-19.328	-12.840	-12.840	-12.913	-73
Saldo		626.618	637.845	638.595	641.425	2.830
		Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Reservemutaties		2017	2018	2018	2018	
Geen						
Totaal reservemutaties				0	0	0

Tabel incidentele baten en lasten (die niet worden gedekt uit een reserve)

n.v.t.

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

n.v.t.

PROGRAMMA 2: VERKEER EN VERVOER

Portefeuillehouder: A. van Es

Programmacoördinator: R. ter Horst

Samenvatting missie:

Een goede kwaliteit van de openbare ruimte draagt bij aan de (verkeers)veiligheid en het welzijn van de inwoners.

De gemeente Scherpenzeel draagt daarom zorg voor een deugdelijke inrichting en beheer van de openbare ruimte. Hierbij wordt gestreefd naar doelmatigheid, gekoppeld aan de behoeften van de inwoners. De gemeentelijke eigendommen in de openbare ruimte zijn belangrijke kapitaalgoederen die op een verantwoorde wijze onderhouden worden, om kapitaalvernietiging en (grote) investeringen in de toekomst te voorkomen.

Bereiken?	Doen?	Burap	Progr. Rek.	Toelichting en maatregelen
Verkeer en vervoer				
1. Een veilige en aantrekkelijke centrumroute	Het opstellen van een herinrichtingsplan voor de centrumroute. De herinrichting loopt door in 2018 waaronder de start van de herinrichting van het kruispunt Dorpsstraat-Vijverlaan.	✓	x	Het herinrichtingsplan is opgesteld. Het kruispunt Dorpsstraat-Vijverlaan wordt niet aangepakt vanwege de ontwikkelingen met de supermarkten.
2. Voorkomen schade wegdek en waarborgen verkeersveiligheid	In 2018 zal de Holevoetlaan aansluitend aan de rioleringswerkzaamheden opnieuw worden bestraat.	✓	☑	
	In 2019 zal worden gestart met het maken van een ontwerp voor een herinrichting van de Eikenlaan. De uitvoering zal zijn in 2019/2020.	✓	✓	
	In de periode 2018 zal groot onderhoud aan Kolfschoten worden uitgevoerd.	✓	☑	
	In de periode 2018-2019 zal het groot onderhoud aan de asfaltwegen worden voortgezet.	✓	✓	
	Tussendoor klein onderhoud uitvoeren, voorkomen wegdekschade	✓	✓	
3. Tot een minimum beperken van klachten m.b.t. wegonderhoud	De klachten op het huidige lage peil houden door heldere communicatie en snelle klachtenafhandeling	✓	✓	
Parkeren				

1. Een efficiënt gebruik van de parkeerruimte voor alle doelgroepen; Een duidelijk logisch parkeerbeleid	Mogelijk aanpassen parkeerbeleid in 2018.	✓	☒	
2. Verminderen parkeerproblematiek in het centrum en de woonwijken	Zoveel mogelijk projectmatig parkeerruimte creëren in bestaande situaties. Bij herontwikkeling of nieuwbouwlocaties sterk inzetten op extra parkeerplaatsen.	✓	✓	
Openbaar Vervoer				
1. Een goede bereikbaarheid per openbaar vervoer	De opdrachtgever Provincie Utrecht en vervoerder Syntus verzoeken om terugkeer van de kwartierdienst richting Veenendaal en verbetering van de dienstuitvoering	☒	☒	
Legenda voortgang: ☒ = gestopt / * = vraagt aandacht / ✓ = voldoende / ☒ = gerealiseerd				

Indicatoren

n.v.t.

Wat mag het kosten?

Tabel nieuw beleid programma Verkeer en Vervoer

	<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
Lasten	2017	2018	2018	2018	
Ophogen budget onderhoud wegen i.v.m. uitbreiding dorp		5.000	5.000	0	-5.000
Verkeerskundige aanpassingen		15.000	15.000	0	-15.000
Totaal	0	20.000	20.000	0	-20.000
	<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
Baten	2017	2018	2018	2018	
nvt					
Totaal	0	0	0	0	0

Tabel baten en lasten onderliggende producten

		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
<i>Lasten</i>		<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
210	Verkeer en vervoer	826.417	1.184.912	1.150.560	738.666	-411.894
250	Openbaar vervoer	14.457	15.767	15.767	14.752	-1.015
Totaal lasten		840.874	1.200.679	1.166.327	753.418	-412.909
		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
<i>Baten</i>		<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
210	Verkeer en vervoer	-28.429	-26.480	-16.480	-58.283	-41.803
250	Openbaar vervoer	0	0	0	0	0
Totaal baten		-28.429	-26.480	-16.480	-58.283	-41.803
Saldo		812.445	1.174.199	1.149.847	695.135	-454.712
		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
<i>Reservemutaties</i>		<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
Toev.	Res. wegen	263.894	147.000	181.352	147.000	-34.352
	Algemene reserve	65.000				0
Onttr.	Res. Centrumvisie				-23.824	-23.824
	Res. wegen	-241.189	-466.000	-466.000	-11.307	454.693
Totaal reservemutaties		87.705	-319.000	-284.648	111.869	396.517

Tabel incidentele baten en lasten (die niet worden gedekt uit een reserve)

n.v.t.

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

210

Het voordeel ad € 412.000 op de lasten wordt voornamelijk verklaard doordat de uitvoering van het in 2018 geplande onderhoud asfalt in 2019 zal plaatsvinden, en doordat de afrekening van Elementenverharding Holevoetlaan eveneens plaatsvindt in 2019. Hiertegenover staat een lagere onttrekking uit de reserve onderhoud wegen.

Het voordeel op de baten ad € 41.000 betreft de legesopbrengsten kabels en leidingen.

PROGRAMMA 3: ECONOMIE

Portefeuillehouder: H.H. de Vries/ A. van Es/T.A. van Dijk
Programmacoördinator: R. ter Horst

Samenvatting missie:

Een goed functionerende plaatselijke economie is een belangrijke factor om ons dorp leefbaar te behouden. Belangrijke kenmerken zijn een aantrekkelijk en gevarieerd winkelaanbod, actieve bedrijven en voldoende lokale werkgelegenheid. Dat geldt ook voor onze agrarische ondernemers in het buitengebied. Werken en rusten wisselen elkaar daarbij af; op zondag zijn de winkels gesloten.

Bereiken?	Doen?	Burap	Progr. Rek.	Toelichting en maatregelen
Economische ontwikkeling				
1. Een structureel goed functionerend winkelbestand met een gevarieerd aanbod in Scherpenzeel.	We organiseren een structureel overleg met de Ondernemersvereniging Scherpenzeel en de Bedrijvenkring Scherpenzeel-Woudenberg. De overleggen zijn bedoeld om elkaar wederzijds te informeren over actuele ontwikkelingen.	✓	✓	
	We geven uitvoering aan de door de gemeenteraad vastgestelde Centrumvisie Scherpenzeel. We betrekken daarbij ondernemers, winkeliers en centrumbewoners.	✓	✓	
2. Een efficiënt standplaatsenbeleid	Het geactualiseerde standplaatsenbeleid wordt geëvalueerd.	x	✓	De vergunningen zijn juridisch getoetst. Verdere keuzes mbt standplaatsen worden gemaakt in samenhang met de uitwerking centrumvisie.
3. Het bewaken en bewaren van de veiligheid op de weekmarkt	We voeren een externe controle op de stroomvoorzieningen voor de markt uit. Mogelijk leidt dat tot onderhoud en/of vervanging van stroomkasten.	x	✓	De techniek in de stroomkasten is zodanig aangepast dat de maximale belasting op

				het benodigde niveau is. Wensbeeld, meenemen in centrumvisie, is om de kasten boven de grond te realiseren.
Fysieke bedrijfsinfrastructuur				
1. Voldoende ruimte blijven bieden voor ondernemers om zich te vestigen of verder te ontwikkelen binnen Scherpenzeel	We geven uitvoering aan het onderzoek naar de behoefte aan de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein.	✓	✓	
	We voeren overleg met de Scherpenzeelse ondernemers (zowel afzonderlijk als met de Ondernemersvereniging Scherpenzeel en de Programmabegroting 2018-2021 -25- Bedrijvenkring Scherpenzeel-Woudenberg) en betrekken hen – waar mogelijk – bij de planvorming.	✓	✓	
	We ontwikkelen het Keurmerk Veilig Ondernemen (op) Bedrijventerreinen en dragen op deze manier bij aan een schoon, heel en veilig bedrijventerrein.	✓	✓	
2. Het faciliteren van kleinschalige bedrijvigheid	We brengen de behoefte aan (nieuwe) bedrijfshuisvestingsconcepten in beeld.	✓	✓	
	We ontwikkelen het beleid voor werken-aan-huis door.	☑	✓	
3. Het aanbieden van voldoende ruimte voor agrarische ondernemers in het buitengebied van Scherpenzeel	We voeren structureel overleg met agrarische ondernemers en brancheorganisaties.	✓	✓	
	We faciliteren de aanleg van snel internet in het buitengebied van Scherpenzeel.	☑	☑	
	We volgen nauwlettend en faciliteren waar mogelijk innovatieve ontwikkelingen in het buitengebied.	✓	✓	
	We zetten de door Regio FoodValley en de provincie Gelderland geboden mogelijkheden in om het buitengebied (zowel ten aanzien van de agrarische als andere ontwikkelingen) te versterken.	✓	✓	

4. Het faciliteren van duurzaamheidsinitiatieven	We faciliteren duurzaamheidsinitiatieven als Vallei Boert Bewust.	✓	✓	De kadernotitie duurzaamheid komt in oktober 2019 in de raad. Er wordt m.b.t. dit thema samengewerkt in de regio Foodvalley.
	We ontwikkelen een plan van aanpak voor de lokale (en eventueel regionale) doorontwikkeling van circulaire economie.	✗	✗	
Economische promotie				
1. Een toeristisch punt in Scherpenzeel	We continueren VVV in Scherpenzeel, zo nodig door samen te werken met het Regionaal Bureau Toerisme.	✓	✓	Focus is gericht op betere uitwisseling tussen dossiers VVV, Heerlijk Scherpenzeel, Veluwe en Utrechtse Heuvelrug.
	We benutten – mede in het licht van de promotiecampagne Heerlijk Scherpenzeel – de recreatieve mogelijkheden van het dorp Scherpenzeel.	✗	✗	
Legenda voortgang: ☒ = gestopt / ✗ = vraagt aandacht / ✓ = voldoende / ☑ = gerealiseerd				

Indicatoren

RealisatieNaam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot
		2015	2016	2017	2018*	2018
Functiemenging: verhouding tussen banen en woningen	%	55,2	55,4	56		55
Vestigingen van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	111	114,3	116,2		145

* niet beschikbaar

Wat mag het kosten?

Tabel nieuw beleid programma Economie

	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Lasten	2017	2018	2018	2018	
Uitvoeringsprogramma Centrumvisie: Inhuur externe projectleider		40.000	40.000	25.100	14.900

Herinrichting kruispunt Dorpsstraat-Vijverlaan	0	0	0	0	
Uitbreiding/ revitalisering bedrijventerrein	50.000	50.000	0	50.000	
Uitvoeringsprogramma Promotiecampagne Heerlijk Scherpenzeel	5.000	5.000	5.000	0	
Subsidie VVV	5.000	5.000	5.000	0	
Uitvoeringsprogramma Economische Zaken	5.000	5.000	5.000	0	
Circulaire Economie	12.500	12.500	0	12.500	
Totaal	0	117.500	117.500	40.100	77.400
	<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
<i>Baten</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
Reserve FoodValley	12.500	12.500	0	12.500	
Algemene Reserve	50.000	50.000	0	50.000	
Totaal	0	62.500	62.500	0	62.500

Tabel baten en lasten onderliggende producten

		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
	<i>Lasten</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
310	Economische ontwikkeling	24.263	124.164	194.164	103.890	-90.274
330	Markt en standplaatsen	26.335	22.033	22.033	17.874	-4.159
340	Recreatie en toerisme	47.409	48.199	48.199	44.435	-3.764
Totaal	lasten	98.007	194.396	264.396	166.199	-98.197
		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
	<i>Baten</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
310	Handel, ambacht en industrie	0	0	0	0	0
330	Markt en standplaatsen	-25.900	-27.521	-27.521	-25.521	2.000
340	Recreatie en toerisme	-122.337	-121.447	-121.447	-74.932	46.515
Totaal	baten	-148.237	-148.968	-148.968	-100.453	48.515
Saldo		-50.230	45.428	115.428	65.746	-49.682
		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
	<i>Reservemutaties</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
Toev. Onttr.	Reserve Centrumvisie	-				-
	Res. FoodValley	-55.031	-12.500	-12.500		-
	Alg. reserve:	-62.427	-50.000	-120.000	-29.395	12.500
						90.605
Totaal	reservemutaties	-117.458	-62.500	-132.500	-29.395	103.105

Tabel incidentele baten en lasten (die niet worden gedekt uit een reserve)

	<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
<i>Incidenteel</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
Lasten		0	20.000	20.000	0
voorbereidingskosten Weijdelaar					
Baten		0			
Totaal incidenteel		0	20.000	20.000	0

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

310

Het voordeel ad € 90.000 wordt in de eerste plaats veroorzaakt door het feit dat het gemeentelijk aandeel in het onderzoek Integraal Plan Scherpenzeel ad € 50.000 is komen te vervallen. Daarnaast zijn de begrote kosten i.v.m. onderzoek uitbreiding bedrijventerrein 35k lager uitgevallen. Deze bedragen zijn dan ook niet onttrokken aan de algemene reserve.

340

In 2018 heeft een terugbetaling van toeristenbelasting plaatsgevonden over 2015-2016 ten bedrage van € 26.000. Daarnaast is er € 20.000 minder toeristenbelasting ontvangen dan begroot.

PROGRAMMA 4: ONDERWIJS

Portefeuillehouder: H.E. van Dijk-van Ommering
 Programmacoördinator: D. Wissink

Samenvatting missie:

Het faciliteren van toegankelijk en modern onderwijs en het bieden van educatieve activiteiten die stimuleren tot persoonlijke ontplooiing en ontwikkeling voor alle jongeren van Scherpenzeel.

Bereiken?	Doen?	Burap	Progr. Rek.	Toelichting en maatregelen
Leerplicht				
1. Alle leerplichtige jongeren volgen onderwijs op een school of instelling volgens de Leerplichtwet 1969, behalve als zij daarvan vrijgesteld zijn	Registreren en actief bijhouden op welke school of instelling leerplichtige jongeren staan ingeschreven	✓	✓	
	Onderhouden contacten met scholen om schoolverzuim te voorkomen	✓	✓	
	Afspraken maken met scholen over het vroegtijdig signaleren en melden van spijbelgedrag en het uitwisselen van informatie over zorgleerlingen	✓	✓	
	Continueren van de afstemming met het lokale jeugdteam in het kader van één gezin – één plan	✓	✓	
	Aanpakken schoolverzuim (volgens landelijk vastgestelde aanpak) om te proberen de oorzaak van het verzuim op te sporen en de jongeren weer naar school te laten gaan.	✓	✓	
2. Professionalisering regionaal samenwerkingsverband leerplicht	Evaluatieonderzoek wordt als startpunt genomen om dit in gang te zetten. Er wordt een teammanager aangesteld om in Veenendaal de processen meer te stroomlijnen.	✓	✓	
3. Alle jongeren tot 23 jaar behalen, wanneer zij daartoe in staat zijn, een start-kwalificatie. Een startkwalificatie is minimaal een diploma	Registreren van alle niet leerplichtige jongeren tot 23 jaar die het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie.	✓	✓	
	Verwijzen naar een regionaal consulent die vervolgens de jongere ertoe	✓	✓	

Havo, Vwo of Mbo (niveau 2).	beweegt alsnog een startkwalificatie te behalen.			
	Jongeren stimuleren om lokaal via het Werkservicepunt, de bibliotheek of de Participatiewet een startkwalificatie te laten halen	✓	✓	
4. Volwasseneneducatie krijgt meer vorm en inhoud	In samenwerking met de regio wordt vastgesteld wat de speerpunten op lokaal niveau zullen zijn. Voor dit lokale beleid worden partners gezocht (bijvoorbeeld de bibliotheek) om tot uitvoering te komen.	✓	✓	
5. Jonge kinderen zijn voldoende toegerust om naar de basisschool te gaan	Peuters van 2 tot 4 jaar krijgen de gelegenheid om naar een peuterspeelzaal te gaan.	✓	✓	
	Onderzoeken wat de gevolgen zijn voor het stopzetten van speciale VVE-programma's.	✓	☑	
Leerlingenvervoer				
1. Alle leerlingen een passende vervoersvoorziening aanbieden om de school van hun keuze te bezoeken, wanneer zij daar op grond van de Verordening leerlingenvervoer recht op hebben	Voorlichting geven aan ouders over de vervoersmogelijkheden en de mogelijkheid bieden een vervoersvoorziening aan te vragen.	✓	☑	
	Overleggen met ouders, school en eventueel deskundigen om de meest passende en voordelige voorziening toe te kennen.	✓	☑	
2. Leerlingen zelfstandig te leren reizen, als zij daartoe in staat zijn	Resultaten GoOV evalueren en bij positieve resultaten de overeenkomst met GoOV te verlengen.	☑	☑	
Legenda voortgang: ☒ = gestopt / * = vraagt aandacht / ✓ = voldoende / ☑ = gerealiseerd				

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot
		2015	2016	2017	2018*	2018
Absoluut verzuim; niet ingeschreven	Aantal per 1.000 leerlingen	0,58	0	0		0
Relatief verzuim; ongeoorloofd afwezig	Aantal per 1.000 leerlingen	17,87	5,81	19,38		7
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	0,6	1,9	nnb		1,4

*niet beschikbaar

Wat mag het kosten? Nieuwe

beleidsvoornemens

	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Lasten	2017	2018	2018	2018	
anvulling subsidie peuterspeelzaal		24200	24.200	24.200	0
Totaal	0	24.200	24.200	24.200	0
	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Baten	2017	2018	2018	2018	
n.v.t.					
Totaal	0	0	0	0	0

Tabel baten en lasten onderliggende producten

		Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
	Lasten	2017	2018	2018	2018	
420	Onderwijshuisvesting	220.446	236.193	236.193	224.089	-12.104
430	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	460.455	442.359	452.283	409.306	-42.977
		0	0	0	0	0
Totaal	lasten	680.901	678.552	688.476	633.395	-55.081

		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Vershil</i>
	<i>Baten</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
420	Onderwijshuisvesting	0	0	0	0	0
430	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-73	-500	-500	-634	-134
		0	0	0	0	0
Totaal	baten	-73	-500	-500	-634	-134
Saldo		680.828	678.052	687.976	632.761	-55.215
		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Vershil</i>
	<i>Reservemutaties</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
Toev.	Res. Ver-/nwbouw onderwijsgebouwen (ivm Glashorst)	25.000	25.000	25.000	25.000	0
	Alg. Reserve (peuter)					0
		10813				
	Leerlingenvervoer	540				0
Onttr.	Res. Ver-/nwbouw onderwijsgebouwen	-81.998	-94.100	-94.100	-79.489	14.611
	Res. JOS	-10.300	-10.418	-10.418	-10.418	0
	Alg. reserve		-10.813	-10.813	-5.865	
Totaal	reservemutaties	-55.945	-90.331	-90.331	-70.772	14.611

Tabel incidentele baten en lasten (die niet worden gedekt uit een reserve)

		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Vershil</i>
	<i>Incidenteel</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
Lasten	Subsidie peuterspeelzalen		0			
Baten						
Totaal	incidenteel		0	0	0	0

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

430

De kosten van het routevervoer Valleihopper zijn € 40.000 lager dan geraamd. Hiernaast is nog een voordelige afrekening van de Valleihopper over 2017 ontvangen van € 16.000. De kosten voor OV-vervoer en eigen vervoer zijn € 13.000 hoger dan geraamd.

PROGRAMMA 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Portefeuillehouder: T.A. van Dijk /A. van Es/H.E. van Dijk-van Ommering
 Programmacoördinator: R. ter Horst

Samenvatting missie:

De gemeente Scherpenzeel wil een vitale samenleving zijn waarin inwoners de mogelijkheid wordt geboden actief deel te nemen aan en gebruik te maken van activiteiten en voorzieningen op het terrein van kunst, cultuur, bibliotheekwerk en recreatie & toerisme. Een goed sportbeleid en geschikte sportvoorzieningen bevorderen het welzijn van de burgers.

Bereiken?	Doen?	Burap	Progr. Rek.	Toelichting en maatregelen
Sportbeleid en -activering				
1. Een toename van de deelname van onze inwoners –en dan met name de jeugd- aan sport- en recreatieve activiteiten door het bieden van een aantrekkelijk en gevarieerd aanbod van sportieve en recreatieve voorzieningen.	Inzetten van de combinatiefunctionaris om doelgroepen die sporten uit te breiden en een gevarieerd sportaanbod te bieden i.s.m. de sportorganisaties. Nadruk ligt bij interventie-programma's voor doelgroepen en ondersteuning van de verenigingen door beroeps-gerelateerde stages in te zetten om het verenigingskader te ondersteunen	✓	✓	
2. Een actueel integraal sportbeleid gericht op diversiteit in sportvoorzieningen en maatschappelijk effecten van sportdeelname (zorg/welzijn).				
3. Met JOS een samenhang van voorzieningen creëren t.b.v. een sterke sociale infrastructuur voor de jeugd en zo kansen bieden voor een optimale ontwikkeling	Organiseren van activiteiten waarbij aandacht is voor o.a. educatie, sport, cultuur, natuur- en milieu, techniek, (sociale) veiligheid en gezondheid.	✓	☒	
	Bevorderen verkeersveiligheid in basisonderwijs samen met VVN en verkeersouders.	✓	☒	
	Voorlichting geven aan leerlingen en ouders basisonderwijs over middelengebruik (alcohol, roken en drugs) en het omgaan met social media;	✓	☒	
Sportaccommodaties				

1. Een goede kwaliteit van de sportvelden en sportaccommodaties waarborgen.	Uitvoering van de gebruikersovereenkomsten buitensport.	✓	✓	
	Het dagelijks en groot onderhoud volgens de in overleg opgestelde bestekken en onderhoudsplannen uit te voeren en de verenigingen daarbij intensief te blijven betrekken.	✓	☑	
	Aanleggen van een tweede kunstgrasveld op de Bree West.	✓	☑	
Cultuur en Media				
1. Meedoen met Open Monumentendag 2018	We organiseren in 2018 de Open Monumentendag voor de gemeenten Scherpenzeel, Woudenberg en Renswoude. Volgend jaar bestaat de Vereniging Oud Scherpenzeel 50 jaar en dat is mede aanleiding om de OMD in 2018 in Scherpenzeel te organiseren.	✓	☑	
2. Een bibliotheek die midden in de samenleving staat. Het voorziet in taalstimuleringsprojecten (o.a. uitgevoerd door het JOS) en samenwerking met de gemeente en het verenigings- en bedrijfsleven	Nieuwe beleidsnota bibliotheek ontwikkelen waarbij de nadruk op de wettelijke vijf basisfuncties ligt	✓	x	Was geen ambtelijke capaciteit voor. Prioriteit bezien voor 2019
3. Een structurele verbetering van de jaarlijkse exploitatie van Kulturhus De Breehoek	Verdere implementatie van het door de gemeenteraad op 24 september 2015 gekozen scenario en in gesprek met de Breehoek over het benodigde subsidieniveau.	✓	x	4 ^{de} kwartaal 2019 voorstel voor subsidie 2020 en verder.
	De nieuwe structuur in 2018 te evalueren en de afspraken te herijken per 1 januari 2019.	✓	x	Evaluatie gelijk met nieuw subsidievoorstel 4 ^{de} kwartaal 2019
Openbaar groen en recreatie				
1. Een veilig, vitaal en gezond bomenbestand.	Het jaarlijks uitvoeren van planmatig boomonderhoud middels een meerjaren open posten bestek;	✓	☑	

	Het jaarlijks uitvoeren van de wettelijk verplichte VTA boomveiligheidscontroles. Maatregelen vinden plaats op basis van veiligheid en actuele snoeibehoeftes.	✓	☑	
2. De waardevolle bomenstructuur in Scherpenzeel waarborgen.	Door het jaarlijks vervangen / renoveren van bomen en plantsoenen met eigen WSW-medewerkers.	✓	☑	
	Periodieke grootschalige boomvervangingsprojecten, te realiseren door derden.	✓	☑	
3. Een soortenrijker bomenbestand	Het continueren van het soortenbeleid uit 2007 waarbij een geleidelijke overgang plaatsvindt naar een gevarieerder bomenbestand.	✓	☑	
4. Het huidige beheerniveau van het groen handhaven	Het bestaande onderhoudsniveau van de plantsoenen handhaven door inzet van mensen die werken in het kader van de Participatiewet.	✓	☑	
5. Kwaliteit van het gazon handhaven	Door het uitvoeren van een meerjaren (Europees aanbested) maaibestek. Beheer op B-niveau voor plantsoenen en op A-niveau voor de begraafplaatsen.	✓	☑	
6. Veilige speelomgeving voor de jeugd	Duurzame inrichting van de ondergronden realiseren door jaarlijks de meest urgente locaties aan te pakken.	✓	☑	
	Jaarlijkse wettelijk verplichte veiligheidsinspecties uitvoeren. Dit vormt input voor structureel beheer, vervanging en reparatie.	✓	☑	
7. De overlast van hondenpoep beperken.	Uitvoering geven (inrichtingsmaatregelen en handhaving) aan het hondenpoepbeleid 2017	✓	☑	
Legenda voortgang: ☒ = gestopt / * = vraagt aandacht / ✓ = voldoende / ☑ = gerealiseerd				

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot
		2015	2016	2017	2018	2018
Niet sporters	%		49			45
Aantal jeugdsportleden < 18	Aantal	988	995	1.020		1050
Deelnemers JOS 4-12*	Aantal	975	900	910	926	905
Deelnemers JOS 12-18*	Aantal	350	275	280	262	277
Aantal jeugdleden bibliotheek	Aantal	1.815	1.866	1.590	1347	1.600

Wat mag het kosten?

Nieuwe beleidsvoornemens

	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Lasten	2017	2018	2018	2018	
Exploitatiebijdrage de Breehoek		5.000	5.000	5.000	0
Subsidiebehoefte de Breehoek		97.000	97.000	97.000	0
Areaal uitbreiding plantsoenen en bomen		5.000	5.000	5.000	0
Duurzame inrichting ondergronden speelplaatsen 2017-2021		5.000	5.000	5.000	0
Totaal	0	112.000	112.000	112.000	0
	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Baten	2017	2018	2018	2018	
n.v.t.					
Totaal	0	0	0	0	0

Tabel baten en lasten onderliggende producten

		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
		2017	2018	2018	2018	
Lasten						
510	Sportbeleid en activering	20.136	21.163	21.163	23.061	1.898
520	Sportaccommodaties	400.904	417.133	404.147	396.290	-7.857
530	Cultuurpresentatie	53.474	60.439	60.439	49.940	-10.499
550	Cultureel erfgoed	76.612	67.606	67.606	77.401	9.795
560	Media	497.529	450.737	450.737	450.309	-428
570	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	528.912	604.381	621.381	634.536	13.155
Totaal	lasten	1.577.567	1.621.459	1.625.473	1.631.537	6.064
		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
		2017	2018	2018	2018	
Baten						
510	Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0
520	Sportaccommodaties	-51.198	-63.032	-54.129	-51.182	2.947
530	Cultuurpresentatie	0	-2.100	-2.100	0	2.100
550	Cultureel erfgoed	-11.062	-7.250	-7.250	-11.109	-3.859
560	Media	0	0	0	0	0
570	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.361	0	0	-4.465	-4.465
Totaal	baten	-64.621	-72.382	-63.479	-66.756	-3.277
Saldo		1.512.946	1.549.077	1.561.994	1.564.781	2.787
		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
		2017	2018	2018	2018	
Reservemutaties						
Toev.	Res. Monumenten	5000	5.000	5.000	5.000	0
	Reserve herinr. De Bree			277.230	277.230	0
Onttr.	Res. lening Breehoek	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000	0
	Alg. reserve	-52809	-16.600	-302.830	-293.088	9.742
	Res. Monumenten	-12.689	-5.000	-5.000	-3.859	1.141
	Res. Riolerings		-12.500	-12.500		12.500
	Reserve herinr. De Bree	-57.044	-57.044	-57.044	-57.044	0
Totaal	reservemutaties	-197.542	-161.144	-170.144	-146.761	23.383

Tabel incidentele baten en lasten (die niet worden gedekt uit een reserve)

n.v.t.

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

570

op het product openbaar groen en recreatie is een nadeel van € 13.000 ontstaan als gevolg van de volgende gebeurtenissen:

Uitstel werkzaamheden Afrastering en beschoeiingen, voordeel van € 18.000;

Overschrijding op het product watergangen, bruggen en duikers € 11.000;

aankoop en exploitatie van 2 voertuigen van Permar op het product Participatieopdracht

Groen, nadeel van € 23.000.

PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN

Portefeuillehouder: H.E. van Dijk-van Ommering
 Programmacoördinator: D. Wissink

Samenvatting missie:

Het voor de inwoners van Scherpenzeel bieden van hulp en ondersteuning voor de verbetering van deelname aan de samenleving. We versterken de zelfredzaamheid van inwoners en bieden een vangnet waar nodig. Het volgende beginsel is hierbij uitgangspunt: eerst Zelf of Samen, pas daarna inzet van een Professional (Ze-Sa-Pro)

Bereiken?	Doen?	Burap	Progr. Rek.	Toelichting en maatregelen
Hulp en ondersteuning in het sociaal domein				
1. Samenwerken met de andere FoodValley-gemeenten op het terrein van Jeugdhulp	Tweede evaluatie van het Regionaal Knooppunt FoodValley Jeugd	✓	✗	Gaat naar 2019
2. Samenwerking op het terrein van de Wmo met regiogemeenten	Gezamenlijk met de gemeente Barneveld aanbesteden van Wmo begeleiding (maatwerk) voor de contractperiode 2019-2022.	✓	☑	
	Samen met de FV-gemeenten een plan van aanpak maken voor de overgang van Beschermd Wonen en maatschappelijke opvang van centrumgemeente naar individuele gemeente.	✓	✓	
3. Lokaal uitrollen van de opvatting Positieve gezondheid	Het nieuwe gezondheidsbeleid wordt opgenomen in de beleidsnota Wmo 2018 – 2021	✓	☑	
	Het begrip Positieve gezondheid brengen we onder de aandacht bij diverse organisaties en het maatschappelijk middenveld	✓	✓	
4. Het uitvoeren van een integraal beleid op de terreinen van wonen, zorg en welzijn	Het vaststellen van een integrale nota Wonen, Zorg en Welzijn Scherpenzeel 2018 – 2021	✓	✗	Is actiepoint in Beleidsplan Sociaal domein voor 2019
5. Geweld in de privésfeer wordt tegengegaan	De Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling wordt bij alle relevante organisaties geïmplementeerd	✓	☑	
Algemene voorzieningen sociaal domein				

1. Stimuleren van een omslag in 'denken en doen' in de lokale samenleving: zelf- en samenredzaamheid. (transformatie)	Het stimuleren en waar nodig faciliteren van initiatieven vanuit inwoners of maatschappelijk middenveld gericht op zelfredzaamheid.	✓	✓	
	Het draaien van een pilot met een "ontmoetings- en informatiepunt" voor een brede doelgroep met als doel: ontmoeten, verbinden en informeren	☑	☑	
2. Inwoners met een ondersteuningsvraag maken optimaal gebruik van voorliggende voorzieningen	Het verder ontwikkelen of faciliteren van algemene voorzieningen of voorzieningen die werken met vrijwillige inzet	✓	✓	
	De mogelijkheden voor respijtzorg (ontlasten van mantelzorgers) worden extra onder de aandacht gebracht	✓	✓	
3. Ondersteuning bieden aan mantelzorgers en vrijwilligers, inclusief de vrijwilligersvacaturebank	Het faciliteren van activiteiten voor nieuwe doelgroepen door het Steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligers Scherpenzeel	✓	✓	
	Inzetten om deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers te faciliteren	✓	✓	
4. Sluitende keten: niemand valt tussen wal en schip of raakt 'buiten beeld'	Het uitrollen van de stut- en steunvoorziening 'Buurtgezinnen'	☑	☑	
Toegang tot maatwerkvoorzieningen				
1. Verder ontwikkelen van integraal werken en zorgen voor een brede uitvraag	Evaluatie van een nieuwe vragenlijst waarmee de overbelasting van mantelzorgers wordt gemeten	✓	✓	
2. Inwoners met een ondersteuningsvraag komen snel in beeld (vroeg-signalering) en worden naar de juiste vorm van ondersteuning geleid	Evalueren van het Meldpunt Bezorgd	✓	✗	Gaat naar 2019
	Extra aandacht voor cliëntondersteuning als laagdrempelige en kosteloze voorziening voor inwoners met een ondersteuningsvraag	✓	✓	
Inkomensregeling				
1. Inwoners die afhankelijk zijn van een laag	Extra middelen inzetten om kinderen en volwassenen	✓	✗	Is actiepoint in Beleidsplan

inkomen kunnen extra geld krijgen voor bijzondere en noodzakelijke kosten	mee te kunnen laten doen in de maatschappij			Sociaal domein voor 2019
	Het communiceren over de regeling Compensatie Zorgkosten voor inwoners met hoge ziektekosten en een laag inkomen	x	x	Is actiepunt in Beleidsplan Sociaal domein voor 2019
Begeleide participatie				
1. We bieden beschermd werken aan	We voeren vanaf 2018 de Wet sociale werkvoorziening (WSW) zelf uit	✓	☑	
2. Kwetsbare inwoners doen mee in het arbeidsproces	We realiseren drie beschutte werkplekken i.s.m. de FV-gemeenten	✓	x	Er is 1 beschutte werkplek gerealiseerd, conform de door het Rijk vastgestelde taakstelling voor 2018.
Arbeidsparticipatie				
1. Afstand tot de arbeidsmarkt verkleinen	Verder opzetten en doorontwikkelen van de verplichtingen die horen bij het zijn van een zelfstandige arbeidsmarktregio FoodValley (regionale werkgeversdienstverlening, garantiebannen, Regionaal Werkbedrijf)	✓	✓	
	Verdere vulling van het Doelgroep register en zorgen dat iedereen die erin staat zoveel mogelijk arbeidsfit is	✓	✓	
	Intensieve aanpak re-integratie jongeren.	✓	✓	
	Intensieve aanpak integratie en participatie statushouders	✓	✓	
	Waar mogelijk vervult de gemeente een voorbeeld functie	✓	✓	
Maatwerkvoorzieningen 18+ (WMO)				
1. Maatwerkvoorzieningen bieden voldoende compensatie	Zo mogelijk het continueren van het huidige stelsel Huishoudelijk hulp tot en met 2019	☑	☑	
	Het monitoren en evalueren van de uitvoering van de nieuwe contracten met zorgaanbieders	✓	✓	

	In samenwerking met de gemeente Barneveld wordt het kwaliteitstoezicht voor de Wmo-begeleiding ingezet	x	x	Kwaliteitstoezicht wordt in 2019 gerealiseerd.
2. Het garanderen van een beschermde woonomgeving voor hen die daarop zijn aangewezen	Het onderzoeken dan wel faciliteren van de lokale mogelijkheden voor meer flexibele inzet van beschermd of begeleid wonen plaatsen	✓	✓	
	Deelname aan de regionale pilot Extramurale arrangementen Wmo-GGZ, waardoor mensen langer in de eigen omgeving kunnen blijven wonen	☑	☑	
	Het bieden van begeleid-wonen plekken voor jongeren	x	☒	Lokale aanpak is niet meer nodig, omdat er inmiddels voldoende regionale plekken zijn
	Regionaal ontwikkelen van een toekomstvisie decentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang per 2020	✓	✓	
3. Ondersteuning van jeugdigen (16 – 27 jaar) en hun ouders in de weg naar zelfstandig wonen en leven	Het doorontwikkelen van een integraal aanbod voor de doelgroep 16 tot 27 jaar (en hun ouders) gericht op begeleiding naar zelfstandig wonen, maatschappelijke participatie en werk of onderwijs	✓	✓	
4. De mobiliteit van kwetsbare inwoners is gegarandeerd	Aansluiting van Wmo-vervoer voor geïndiceerde dagbesteding bij de Valleihopper wordt onderzocht	✓	✓	
Maatwerkvoorzieningen 18-				
1. Het verlenen van integrale hulp door samenwerking te verbeteren ("één gezin, één plan, één regisseur")	Het voortzetten in 2018 van de lokale pilot Specialist Ondersteuner Jeugd-GGZ Huisartsen	☑	☑	
2. Jeugdigen groeien op in een veilige omgeving	Opstellen van een preventieprogramma voor 2018 e.v. gericht op vroegtijdige ondersteuning van ouders en jongeren	✓	☑	
Legenda voortgang: ☒ = gestopt / x = vraagt aandacht / ✓ = voldoende / ☑ = gerealiseerd				

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				
		2015	2016	2017	2018*	2018
Banen	Aantal per 1.000 inwoners tussen 15-64 jaar	661	669	690		790
Jongeren met een delict voor de rechter	%	0,33				0,12
Kinderen in uitkeringsgezinnen	%	2,08				2
Netto Participatiegraad	% mensen dat een baan heeft tussen 15 en 67 jaar	69,9	70	70,8		74
Werkloze jongeren	% 16 t/m 24 jarigen	0,11				0,8
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners	11,2	13,9	12,3	12,1	10,5
Personen met een lopend reïntegratietraject	Aantal per 1.000 inwoners	5,8	13	17	16,9	9
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	%	6,3	5,9	6,1	6,9	6,5
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	%	0,7	0,4	0,4	0,4	0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners		46	47	48	42

*voor een aantal onderdelen zijn deze voor 2018 niet beschikbaar

Wat mag het kosten? Nieuwe

beleidsvoornemens

	Rekening 2017	Prim.begr. 2018	Bijgest.begr. 2018	Realisatie 2018	Verschil
Lasten					
Subsidie Vluchtheuvel		9.000	9.000	9.000	-
Valleihopper in de Wmo		20.000	20.000	17.500	-2.500
Totaal	0	29.000	29.000	26.500	-2.500
	Rekening 2017	Prim.begr. 2018	Bijgest.begr. 2018	Realisatie 2018	Verschil
Baten					
n.v.t.					
Totaal	0	0	0	0	0

Tabel baten en lasten onderliggende producten

		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
	<i>Lasten</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
610	Samenkracht en burgerparticipatie	299.510	351.687	342.214	317.488	-24.726
620	Wijkteams	414.995	603.860	603.860	546.312	-57.548
630	Inkomensregelingen	1.299.971	1.315.631	1.255.631	1.217.187	-38.444
640	Begeleide participatie	172.859	151.958	93.040	229.017	135.977
650	Arbeidsparticipatie	251.635	233.319	293.353	268.223	-25.130
660	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	723.268	737.148	764.398	1.005.907	241.509
671	Maatwerkdienstverlening 18+	545.072	702.180	747.180	690.734	-56.446
672	Maatwerkdienstverlening 18-	2.000.229	1.524.879	1.777.664	1.622.590	-155.074
682	Geëscaleerde zorg 18-	121.812	122.669	122.669	109.208	-13.461
Totaal lasten		5.829.351	5.743.331	6.000.009	6.006.666	6.657
		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
	<i>Baten</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
610	Samenkracht en burgerparticipatie	-26.546	-26.546	-26.546	-25.970	576
620	Wijkteams	0	-21.000	-21.000	-572	20.428
630	Inkomensregelingen	-944.987	-947.625	-945.540	-993.026	-47.486
640	Begeleide participatie	0	-28.626	-66.310	-218.586	-152.276
650	Arbeidsparticipatie	-83.989	-20.000	-20.000	-1.000	19.000
660	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-7.736	-100.000	-100.000	-129.206	-29.206
671	Maatwerkdienstverlening 18+	-103.992	-75.000	-100.000	-91.050	8.950
672	Maatwerkdienstverlening 18-	-300.000	0	0	11.776	11.776
682	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0
Totaal baten		-1.467.250	-1.218.797	-1.279.396	-1.447.634	-168.238
Saldo		4.362.101	4.524.534	4.720.613	4.559.032	-161.581
		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
	<i>Reservemutaties</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
Toev.	Participatiewet			128.477	2.781	-125.696
Toev.	Reserve Sociaal Domein	500.092	200.788	200.788	111.650	-89.138
Onttr.	Participatiewet	-2.673		-45.034	-25.018	20.016
Onttr.	Reserve Sociaal Domein	-330.987		-284.351	-134.906	149.445
Totaal reservemutaties		166.432	200.788	-120	-45.493	-45.373

Tabel incidentele baten en lasten (die niet worden gedekt uit een reserve)

		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
	<i>Incidenteel</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
Lasten	Thuis begeleiding Vitras Jeugdzorg		6.000	6.000	6.000	-
Baten	n.v.t.		120.000	120.000	120.000	
Totaal incidenteel		0	126.000	126.000	126.000	0

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

610

De regeling huishoudelijke hulp voor mantelzorgers kost € 11.000 minder dan geraamd. De gemeentelijke bijdrage Frisvalley is € 4.000 lager dan is geraamd op basis van de vorige regeling. Er is € 3.000 subsidie Jeugdpunt terugbetaald over 2017. De adviesraad Sociaal Domein heeft € 2.000 minder aan lasten. Vitras heeft € 4.000 minder subsidie ontvangen.

620

De kosten voor extra ondersteuning sociaal team waren € 55.000 lager dan geraamd, dit is gedoteerd aan de reserve Sociaal Domein.

630

De kosten bijstandsverlening zijn € 40.000 gedaald ten opzichte van 2017. Hiertegenover staat dat er meer loonkostensubsidies zijn verstrekt welke onder 650 zijn verantwoord.

640

Er worden voorschotten liquidatiekosten in rekening gebracht door Permar, deze zijn echter ook als inkomst opgenomen te ontvangen wegens een verwachte positieve afrekening.

650

Er zijn minder kosten gemaakt voor de instroom van nieuwe statushouders, anderzijds is er ook minder rijksbijdrage ontvangen.

660

Er is een dure woonvoorziening verstrekt waardoor € 20.000 extra lasten zijn geboekt. De kosten voor vervoersvoorzieningen en rolstoelvoorzieningen Wmo zijn gestegen met € 20.000. De kosten voor Wmo begeleiding zijn in 2018 flink gestegen door meer en duurdere aanvragen. De extra last van € 155.000 is uit de reserve Sociaal Domein gehaald. Laatstgenoemde post wordt ge-egaliseerd in de reserve Sociaal Domein. De lasten voor compensatie regeling eigen risico is in de 2e firap te veel naar beneden bijgesteld, nadeel € 6.000. Er zijn meer kosten geboekt voor de software applicatie Sociaal Domein voor € 25.000.

671

De kosten voor schoonmaakondersteuning zijn lager dan geraamd. Aangezien het plafond voor de reserve Wmo schoonmaakondersteuning is bereikt, wordt dit niet gestort in de reserve.

672

De uitgaven voor ambulante jeugdzorg zijn nog verder gestegen dan verwacht. Hiertegenover staat dat de kosten voor Jeugdzorg verblijf lager zijn dan geraamd.

682

De uitgaven voor veiligheid Jeugdzorg zijn gestegen, hiertegenover staat dat er geen uitgaven zijn gedaan ten laste van de landelijke Jeugdzorg.

PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Portefeuillehouder: A. van Es/T.A. van Dijk/H.E. van Dijk-van Ommering
 Programmacoördinator: R. ter Horst

Samenvatting missie:

De gemeente wil in belangrijke mate bijdragen aan een gezond en prettig leefmilieu voor haar inwoners. De gemeente draagt zorg voor het verzamelen en afvoeren van afvalstoffen en afvalwater op milieu hygiënische verantwoorde wijze. Handhaving van milieuwetgeving met betrekking tot andere partijen hoort daar ook bij. Daar waar mogelijk en/of wenselijk draagt de gemeente zorg voor een meer duurzame inrichting van de openbare ruimte, het stimuleren van milieuvriendelijk beheer en het versterken van het landschap. Tevens draagt de gemeente zorg voor voldoende en adequate begraafmogelijkheden.

Bereiken?	Doen?	Burap	Progr. Rek.	Toelichting en maatregelen
Volksgezondheid				
1. Bevordering en bescherming van de gezondheid van inwoners.	Integreren van gezondheid bevorderende activiteiten in het programma van JOS.	✓	✓	
	Voortzetten van de samenwerking binnen Veilig Thuis en het uitvoeren van het jaarlijks activiteitenplan.	✓	✓	
	Uitvoeren van wettelijke taken Wet preventie gezondheidszorg (Wpg), waaronder het bieden van jeugdgezondheidszorg.	✓	✓	
	Bewaken van de aanrijtijden van ambulances.	✓	✗	De bewaking heeft plaatsgevonden, maar de bevindingen leiden tot ontevredenheid.
	Publieksinformatie uitgeven over actuele onderwerpen op het gebied van gezondheid en milieu (voornamelijk gebaseerd op door VGGM aangereikte informatie)	✓	✓	
2. Terugdringen van middelengebruik van jongeren onder de 24 jaar.	Het uitvoeren van regionaal gemaakte borgingsafspraken (FrisValley 2.0) gericht op alcoholmatiging.	✓	✓	
	Realiseren van sluitend toezicht op de nakoming van de nieuwe Drank- en Horecaverordening.	✓	✓	

	Ontwikkelen en opzetten van voorlichtingsactiviteiten ten aanzien van drugs, gericht op preventie.	✓	✓	
Riolering				
1. Een goede kwaliteit van het oppervlaktewater in de bebouwde kom.	Uitvoeren van het vastgestelde – bij het Waterplan behorend – Uitvoeringsplan (in samenwerking met de gemeente Woudenberg en het Waterschap).	✓	✓	
2. Een onbelemmerde afvoer van (afval)water naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie.	Uitvoeren van het AWP 2013-2017 (verlengd tot 31 december 2019)	✓	✓	
	Opstellen nieuw Gemeentelijk (water en) rioleringsplan / programma (2020-2024) volgens de nieuwe omgevingswet	✓	✓	
3. Wateroverlast voorkomen op straat, in kruipruimtes (in de bebouwde kom).	Het planmatig beheer van kolken en drainage handhaven.	✓	✓	
	Uitvoeren maatregelen tegen grondwateroverlast volgens het Grondwaterbeleid- en beheersplan	✓	✓	
Afval				
1. In 2020 75% hergebruik en een maximale hoeveelheid restafval van 100 kilogram per inwoner; voor 2022 willen we 80% hergebruik en 80 kilogram restafval per inwoner	Introductie van tariefdifferentiatie (diftar) op aanbiedfrequentie van de minicontainer voor restafval. Inwoners in appartementencomplexen gaan betalen voor elke storting in de verzamelcontainer.	✓	☑	
	Na invoering van stap 1 vindt in 2019 een evaluatie van de resultaten plaats. De vraag wordt beantwoord of met de introductie van diftar de doelstellingen voor 2020 en uiteindelijk voor 2022 kunnen worden gehaald	✓	✓	
Milieu				
1. Een veilig en gezond woon- en leefmilieu.	Continueren van een goede onderlinge dienstverlening en	✓	✓	

	samenwerking tussen gemeente en OddV, waarbij de OddV de afgesproken milieutaken uitvoert			
	Een klimaatadaptieve openbare ruimte realiseren door eisen te stellen aan ruimtelijke ontwikkelingen en reconstructies	✓	✓	
	BENG als norm te stellen voor nieuwbouwprojecten	✓	✓	
	Implementatie Energievisie.	✓	✗	Energie is onderdeel van de Kadernotitie duurzaamheid die in 2019 aan de raad zal worden aangeboden.
Begraafplaatsen				
1. Het handhaven van het huidige beheerniveau van de begraafplaatsen	Het beheer van de begraafplaatsen uitvoeren conform de bestaande beheerlijnen.	✓	☑	
	Onkruidbestrijding wordt uitgevoerd door medewerkers inzake de Participatiewet	✓	☑	
	Het maaiwerk wordt na opheffing van de Permar aanbesteed (2017) en vanaf 2018 uitgevoerd door derden.	✓	☑	
2. De beschikbaarheid van graven in de toekomst veilig stellen	De komende jaren uitbreiding van begraafplaats Lambalgen mogelijk maken zodat uiterlijk in 2025 nieuwe capaciteit beschikbaar is.	✓	✓	
Legenda voortgang: ☒ = gestopt / ✗ = vraagt aandacht / ✓ = voldoende / ☑ = gerealiseerd				

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot
		2015	2016	2017	2018*	2018
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	175	178			150
Hernieuwbare elektriciteit	%	0,8	1,7	1,9		3,5
overschrijding A1 ritten	%	10,7	9,3	7,8		8

*niet beschikbaar voor 2018

Wat mag het kosten?

Nieuwe beleidsvoornemens

	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Vershil
Lasten	2017	2018	2018	2018	
JGZ 0-4 VGGM		40.000	40.000	40.000	0
Vervanging houten bruggen		12.500	12.500	0	-12.500
Regionale verplichting luchtkwaliteit		13.000	13.000	11.000	-2.000
Energievisie		5.000	5.000	0	-5.000
Totaal	0	70.500	70.500	51.000	-19.500
	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Vershil
Baten	2017	2018	2018	2018	
Reserve Riolering		12.500	12.500	0	-12.500
Reserve FoodValley		13.000	13.000	11.000	-2.000
Totaal	0	25.500	25.500	11.000	-14.500

Tabel baten en lasten onderliggende producten

	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Vershil
Lasten	2017	2018	2018	2018	
710 Volksgezondheid	340.439	338.433	352.789	357.491	4.702
720 Riolering	468.709	541.801	559.301	593.787	34.486
730 Afval	728.866	747.858	766.658	723.497	-43.161
740 Milieubeheer	36.429	47.871	35.871	31.805	-4.066
750 Begraafplaatsen	153.897	171.795	186.795	134.831	-51.964
Totaal lasten	1.728.340	1.847.758	1.901.414	1.841.411	-60.003
	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Vershil
Baten	2017	2018	2018	2018	
710 Volksgezondheid	-57.102	-33.000	-33.000	-66.867	-33.867
720 Riolering	-1.039.137	-1.079.924	-1.079.924	-1.085.149	-5.225
730 Afval	-887.114	-930.512	-878.200	-901.463	-23.263
740 Milieubeheer	-84	-1.500	-1.500	0	1.500
750 Begraafplaatsen	-167.592	-141.219	-141.219	-151.427	-10.208
Totaal baten	-2.151.029	-2.186.154	-2.133.842	-2.204.906	-71.064

Saldo		-422.689	-338.396	-232.428	-363.495	-131.067
		Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Vershil
Reservemutaties		2017	2018	2018	2018	
Toev.	Res. riolering	284.219	243.248	243.248	95.603	-147.645
Toev.	Res. Afvalst.heffing	-				0
Toev.	Res. Duurzaamheid			22.000	22.000	0
Onttr.	Res. Afvalst.heffing	-34.862		-89.486	-63.202	26.284
		0				0
Onttr.	Res. riolering	0		-17.500		17.500
Onttr.	Res. FoodValley	0	-13.000	-13.000	-10.973	2.027
Onttr.	Algemene reserve	-51255		-25.000	-10.000	15.000
Totaal reservemutaties		198.102	230.248	120.262	33.428	-86.834

Tabel incidentele baten en lasten (die niet worden gedekt uit een reserve)

n.v.t.

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

710

Er is een voordeel aan de bate-kant omdat er een positieve afrekening is ontvangen van VGGM over 2017.

720

Binnen de budgetten van de riolering zijn er verschillende over- en onderschrijdingen die per saldo tot een nadeel op de uitgaven leiden van € 34.000. De belangrijkste zijn:

onderhoud software	13.000	V
adviezen en rapportages	16.000	V
inhuur derden	17.500	V
exploitatie pompen en gemalen	13.500	V
riool en drainagereiniging + inspectie	14.000	V
reparaties en calamiteiten	25.500	V
storting in de voorziening riolering	136.500	N

De voordelen hebben o.a. te maken met doorschuiven van werkzaamheden, afrekeningen zoals die van het verbruik elektriciteit van gemalen, en minder inhuur.

Bij de vaststelling van het verlengde afwaterplan 2017-2019 eind 2017 is een spaarvoorziening in het leven geroepen. In de begroting 2018 is nog uitgegaan van de systematiek waarbij het saldo alleen wordt verrekend via de reserve riolering. Het efficiencyvoordeel is gestort in de reserve riolering. Het spaardeel is gestort in de voorziening riolering. Dit verklaart het verschil op de reservemutatie.

730

In verband met het uitstel van Diftar is in 2018 een budget bijgeraamd van € 18.000, voornamelijk veroorzaakt door extra communicatie (invoering Diftar 1-1-2019), indexering

van inzamelings- en verwerkingskosten, gratis omwisselen grijze containers, en inzameling/verwerking PMD.

Uiteindelijk zijn er meevallers op de lasten en de baten.

Op de baten is de belangrijkste de vergoeding van inzameling PMD ad € 50.000, onder meer vanwege een nagekomen bijdrage over het 4e kwartaal 2017 ad € 36.000. Daartegenover is er wel een tegenvaller van de opbrengst op oud papier (nadeel € 30.000) als gevolg van een sterke tarief daling. Bij de lasten zijn er over de hele linie meevallers op het gebied van inzameling en verwerking van afval.

750

Het onderhoud begraafplaatsen is € 22.000 lager uitgevallen dan begroot. Daarnaast wordt de digitalisering ad € 15.000 doorgeschoven naar 2019.

PROGRAMMA 8: VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING (VHROSV)

Portefeuillehouder: T.A. van Dijk /H.E. van Dijk-van Ommering
 Programmacoördinator: R. ter Horst

Samenvatting missie: De gemeente Scherpenzeel is een gemeente waar het goed wonen is en waar voldoende, betaalbare woningen zijn. Het aanbod sluit aan op de behoefte van ál onze inwoners; van starters tot senioren en met huur- en koopwoningen.				
Bereiken?	Doen?	Burap	Progr. Rek.	Toelichting en maatregelen
Ruimtelijke ordening				
1. Duidelijk en geactualiseerd RO-beleid	Bestemmingsplannen actueel houden	✓	✓	
	Toewerken naar een minimum aantal bestemmingsplannen	✓	✓	
	Werken naar eenduidige en uniforme bestemmingsplannen zonder overbodige regels	✓	✓	
2. Voorzien in woningbehoefte, benutten potentie	Middels projectmatig werken voortzetten actieve(re) regierol grondpolitiek	✓	✓	
	Vraaggestuurde ontwikkeling, gedoseerd en gefaseerd (o.a. input lokale makelaars)	✓	✓	
	Globale flexibele planologische regelingen	✓	✓	
3. Bouwen voor senioren	Bouwen/ontwikkelen volgens Woonvisie	✓	✓	
	Project Weijdelaar realiseren	✓	✓	
4. Voldoende huur/koop voor starters, sociale sector	Aantal huurwoningen in de sociale sector (incl. de huurprijs) vastleggen	✓	✓	
	Ontwikkelen volgens Woonvisie	✓	✓	
	Actief sturen op woningbouwprogramma door opnemen eisen t.a.v. woningtypering	✓	✓	
5. Doorstroming op de woningmarkt binnen Scherpenzeel bevorderen	Ontwikkelen volgens Woonvisie	✓	✓	
	Regelmatig overleg makelaars	✓	✓	
	Tijdig starten met voorbereiding van implementatie	✓	✓	

6. Zorgvuldige implementatie Omgevingswet	Organisatie meenemen in het proces Invoering Omgevingswet	✓	✓	
	Uitvoering impactanalyse	✓	✗	Vanwege capaciteitsproblemen doorgeschoven naar 2019
	Opstellen nieuwe Omgevingsvisie	✓	✗	Vanwege capaciteitsproblemen doorgeschoven naar 2019
Grondexploitatie				
1. Passende gebiedsontwikkeling en zorgvuldige en optimale grondexploitaties	Ontwikkelen analoog aan structuurvisie	✓	✓	
	Duurzaam bouwen	✓	✓	
	Marktconforme grondprijzen	✓	✓	
	Betaalbaar wonen binnen de Gemeente Scherpenzeel	✓	✓	
	Zoeken van participatie met haar inwoners bij nieuwe plannen	✓	✓	
Wonen en Bouwen				
1. Overzichtelijke regelgeving Welstand	Minder regels door te experimenteren met welstandsvrij bouwen	✓	✓	
2. Toekomstbestendig woonbeleid	Uitwerken geactualiseerde woonvisie	✓	✓	
3. Meer gemeentelijke regie binnen de volkshuisvesting	Uitvoering geven aan de nieuwe prestatieafspraken 2017-2020	✓	☑	
4. Continue samenwerking op woongebied regionaal (RFV) en interprovinciaal	Uitvoering blijven geven aan het woonbeleid conform de Regionale Woonagenda FoodValley.	✓	✓	
5. Huisvesten statushouders	Behalen van de door het Rijk opgelegde taakstelling.	✓	✗	Op peildatum was er een achterstand van 1.
Legenda voortgang: ☒ = gestopt / ✗ = vraagt aandacht / ✓ = voldoende / ☑ = gerealiseerd				

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot
		2015	2016	2017	2018	2018
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	256	255	260	260	260
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	3,8	25,2			36
Demografische druk	De som van het aantal personen 0-20 en 65+ in verhouding tot 20-65	83,4	83,6	83,3	82,5	82,5
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro	684	698	717	722	722
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	726	740	759	764	764

Wat mag het kosten?

Tabel nieuw beleid Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Lasten	2017	2018	2018	2018	
Invoering omgevingswet		70.000	0	0	0
Jaarlijkse bijdrage ODDV		10.000	10.000	9.000	-1.000
Totaal	0	80.000	10.000	9.000	-1.000
	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
Baten	2017	2018	2018	2018	
n.v.t.					
Totaal	0	0	0	0	0

Tabel baten en lasten onderliggende producten

		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
<i>Lasten</i>		<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
810	Ruimtelijke ordening	332.754	700.981	630.981	270.899	-360.082
820	Grondexploitatie	622.216	4.035.093	4.035.093	1.523.842	-3.824.918
830	Wonen en bouwen	503.090	532.644	549.644	564.951	15.307
Totaal	lasten	1.458.060	5.268.718	5.215.718	2.359.692	-4.169.693
		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
<i>Baten</i>		<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
810	Ruimtelijke ordening	-79.534	-322.000	-352.000	-88.927	263.073
820	Grondexploitatie	-622.216	-4.035.093	-4.035.093	-1.565.201	3.783.562
830	Wonen en bouwen	-184.943	-290.000	-390.000	-579.116	-189.116
Totaal	baten	-886.693	-4.647.093	-4.777.093	-2.233.244	3.857.519
Saldo		571.367	621.625	438.625	126.448	-312.174
		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
<i>Reservemutaties</i>		<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
Toev.	res. Omgevingsvisie			120.000	120.000	0
Onttr.	Alg. Reserve	-4200	-30.000	-100.000	-60.000	40.000
	Reserve Grex	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000	0
	Kwal.reserve: - Tgv exploitatie	-27.500	-27.500	-27.500	-27.500	0
Totaal	reservemutaties	-231.700	-257.500	-207.500	-167.500	40.000

Tabel incidentele baten en lasten (die niet worden gedekt uit een reserve)

		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
<i>Incidenteel</i>		<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
Lasten	Inhuur projectleider		40.000	40.000	25100	14.900
	Invoering Omgevingswet *		20.000	0	0	0
Baten	n.v.t.					
Totaal	incidenteel		60.000	40.000	25.100	14.900

*Dit budget is incidenteel beschikbaar gesteld in de Programmabegroting 2017-2020.

De belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening zijn:

810

De grondverkoppen en hiermee verband houdende afdrachten Fonds Dorpsontwikkeling worden verwacht in 2019. Dit betreft € 282.000. Dit bedrag is nog niet in de voorziening gestort. Er is € 14.000 minder uitgegeven aan kosten algemene plannen. Er is nog geen

geld uitgegeven aan het uitvoeringsplan centrumvisie (€ 55.000). Er zijn geen lasten planschade buiten de grondexploitatie ter waarde van € 10.000.

Voor de batenkant, zie ook de toelichting onder de lastenkant v.w.b. Fonds Dorpsontwikkeling. Er is € 10.000 meer leges ontvangen m.b.t. bestemmingsplannen. Er is een bijdrage van de Provincie ontvangen van € 7.500.

820

De geraamde investering bouwrijpmaken Akkerwinde is wel in 2018 gestart maar de lasten zullen in 2019 ten laste van de grondexploitatie worden betaald.

Aan de batenkant is de mutatie onderhanden werk grondexploitatie lager, zie hiervoor de toelichting onder de lasten.

830

De lasten zijn hoger door een afrekening van € 9.000 van de ODDV en € 5.000 voor welstandsadviezen.

Er is € 189.000 meer baten aan leges omgevingsvergunningen ontvangen i.v.m. nieuwbouw Akkerwinde.

RECAPITULATIE

		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Vershil</i>
<i>Pr.</i>	<i>Lasten</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
0	Bestuur en ondersteuning	5.579.536	4.883.786	5.917.541	6.512.021	594.480
1	Veiligheid	645.946	650.685	651.435	654.338	2.903
2	Verkeer en vervoer	840.874	1.200.679	1.166.327	753.418	-412.909
3	Economie	98.007	194.396	264.396	166.199	-98.197
4	Onderwijs	680.901	678.552	688.476	633.395	-55.081
5	Sport, cultuur en recreatie	1.577.567	1.621.459	1.625.473	1.631.537	6.064
6	Sociaal domein	5.829.351	5.743.331	6.000.009	6.006.666	6.657
7	Volksgezondheid en milieu	1.728.340	1.847.758	1.901.414	1.841.411	-60.003
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.458.060	5.268.718	5.215.718	2.359.692	-2.856.026
Totale lasten		18.438.582	22.089.364	23.430.789	20.558.677	-2.872.112
		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Vershil</i>
<i>Pr.</i>	<i>Baten</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
0	Bestuur en ondersteuning	-14.015.162	-13.809.097	-15.366.982	-14.554.164	812.818
1	Veiligheid	-19.328	-12.840	-12.840	-12.913	-73
2	Verkeer en vervoer	-28.429	-26.480	-16.480	-58.283	-41.803
3	Economie	-148.237	-148.968	-148.968	-100.453	48.515
4	Onderwijs	-73	-500	-500	-634	-134
5	Sport, cultuur en recreatie	-64.621	-72.382	-63.479	-66.756	-3.277
6	Sociaal domein	-1.467.250	-1.218.797	-1.279.396	-1.447.634	-168.238
7	Volksgezondheid en milieu	-2.151.029	-2.186.154	-2.133.842	-2.204.906	-71.064
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-886.693	-4.647.093	-4.777.093	-2.233.244	2.543.849
Totaal baten		-18.780.822	-22.122.312	-23.799.581	-20.678.987	3.120.594
		-342.241	-32.948	-368.792	-120.310	248.482

PARAGRAFEN

1. PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

5.1 Organisatie

Het afgelopen jaar is gewerkt aan zeven speerpunten van organisatie ontwikkeling. We werken aan een toekomstbestendige organisatie die samen met het bestuur midden in de samenleving staat. We faciliteren ontwikkelingen, zijn indien nodig een vangnet en werken aan passende dienstverlening. Als gevolg van de coalitieonderhandelingen is er in 2018 ingestemd met een beperkte formatieve uitbreiding op strategische advisering en communicatie. Van belang is dat de organisatie de huidige en toekomstige taken aankan, waarbij rekening wordt gehouden met de veranderende rol van de overheid, nieuwe wetgeving en de politieke speerpunten. In het verdiepingsonderzoek van de toekomstvisie zal dit verder uitgewerkt worden.

De rol van de overheid verandert. Digitalisering en toenemende burgerparticipatie vragen om een andere werkwijze. Onderdeel van het organisatie ontwikkeltraject is scholing en training met name op competenties en vaardigheden vragen. In de personeelsgesprekken, die in 2018 op een nieuwe manier weer zijn opgepakt, wordt hier extra aandacht aan besteed.

Andere onderdelen van het organisatie ontwikkeltraject zijn: projectmatig werken, procesoptimalisatie en innovatie, efficiënt samenwerken tussen bestuur, organisatie en samenleving, binden en boeien van de medewerkers en dienstverlening. De personeelsbijeenkomsten over de organisatieontwikkeling zijn goed bezocht. Medewerkers tonen zich ook actief betrokken in de verschillen projectteams.

Dit toont aan dat er draagvlak is onder het personeel voor het organisatie ontwikkeltraject. Op al deze thema's zijn resultaten geboekt in 2018: kerncompetenties zijn vastgesteld, klant contact systeem is geïntroduceerd, er is start gemaakt met procesbeschrijvingen Sociaal Domein, er zijn acties ondernomen op vitaliteit en duurzame inzetbaarheid medewerkers, er is een ontwikkeltraject gestart met het MT etc.

De gemeenteraad is hierover eind 2018 in een bijeenkomst geïnformeerd.

5.2 Formatie

Scherpenzeel heeft een compacte ambtelijke organisatie. Per 31-12-2018 bedroeg de formatieomvang 65,58 fte. Scherpenzeel kent een platte organisatie met een vierhoofdig managementteam. De secretaris geeft leiding aan drie afdelingshoofden (van de afdelingen Gemeentewinkel, Bedrijfsvoering en Ruimte & Groen).

5.3 Bedrijfsvoeringsprioriteiten voor 2018

Huisvesting

Begin 2018 is krediet gevraagd voor de verbouwing van het gemeentehuis. Arbotechnisch was dit noodzakelijk en ook voor een representatieve frontoffice was dit dringend gewenst. De verkenning naar de toekomstige huisvesting is uitgesteld. Het is belangrijk om eerst de uitkomsten van de toekomstvisie daarvoor in beeld te hebben.

Gesprekscyclus

In 2018 is als onderdeel van het project organisatie ontwikkeling de gesprekscyclus opgestart. Iedere medewerker heeft een gesprek gehad over zijn functie inhoud, de resultaten waaraan hij/zij een bijdrage levert, de competenties en de persoonlijke ontwikkeling.

Wet Normaliseren Rechtspositie Ambtenaren (WNRA)

Op 1 januari 2020 treedt de WNRA in werking. De eenzijdige aanstelling wordt omgezet in een tweezijdig arbeidsovereenkomst, de CAR UWO wordt vervangen door een CAO gemeenten, in plaats van lokale personeelsregelingen moet een personeelshandboek worden opgesteld en op het gebied van het arbeidsrecht wordt het bestuursrecht vervangen door private recht. In 2018 is gestart met het voorlichten van medewerkers over deze wijzigingen in hun rechtspositie.

Samenwerking

2018 was het eerste volledige jaar van de ICT-samenwerking met Veenendaal. Technisch loopt dit voorspoedig. Hardware is vervangen en alle medewerkers kunnen ook van huis uit werken. Nieuwe ontwikkelingen worden zoveel mogelijk gezamenlijk opgepakt, dit verdient extra aandacht in 2019.

In 2018 is de intentie uitgesproken om per 1-1-2020 de WOZ en de BAG ook bij Veenendaal onder te brengen. De gemeenteraad heeft in 2018 hiervoor een krediet verstrekt.

Voor ondersteuning bij de uitvoering rond het sociaal Domein hebben we ook in 2018 met de gemeente Barneveld samengewerkt.

Basisregistratie Grootchalige Topografie is samen met Barneveld, Leusden en Woudenberg opgepakt. De samenwerking is verlengd tot eind 2020.

In 2018 zijn nadere afspraken gemaakt met Barneveld en Nijkerk over de handhaving openbare orde (BOA's). Dit wordt gezamenlijk opgepakt.

In regio Food Valley blijven we elkaar opzoeken op diverse terreinen. De uitbreiding van het bedrijventerrein vergde veel aandacht en ook jeugdzorg en doelgroepenvervoer (basismobiliteit) waren onderwerpen waarop veel is samengewerkt in de regio.

ICT en informatievoorziening

Het Informatiebeleidsplan Scherpenzeel bevat diverse informatiseringsprojecten voor de komende vier jaar.

2018 stond vooral in het teken van informatiebeveiliging. Deze moet op orde zijn door toename van bedreigingen van buitenaf. Voor medewerkers geldt dat men bewust is van deze gevaren. Denk hierbij bijv. aan internet- en emailgebruik en de kwaliteit van gegevensverwerking. Daarom is hier in 2018 extra ingezet op bewustwording. Om informatiebeveiliging goed te borgen moeten soms (deels impopulaire) technische maatregelen genomen worden. Een voorbeeld hiervan is de extra beveiligingstool ter bescherming van de werkmail.

In 2018 is de nieuwe Europese AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) van kracht. Hiervoor is de verplichte Functionaris Gegevensbescherming aangesteld. Zij werkt ook 1 dag per week voor de gemeente Barneveld.

Vanaf 2018 zijn de audits gebundeld tot één gemeentelijke audit, de zogenaamde ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). Deze audit hebben we doorlopen in 2018 en de resultaten waren goed.

In 2018 is de keuze afgerond voor een nieuw integraal klantcontact- en zaakstelsel. Dit is een sleutelproject voor de ontwikkeling van de dienstverlening. In 2019 vindt implementatie plaats.

Inkoop en aanbesteding

In 2018 is voor het eerst een volledig jaar gewerkt met het nieuwe Inkoop- en aanbestedingsbeleid. De kern hiervan is dat op basis van een inkoopstrategie bewust een aanbestedingsprocedure wordt gekozen. De opdrachtwaarde maakt hier deel van uit, maar is niet meer volledig bepalend. Er zijn ongeveer 50 inkoopstrategieën opgesteld voor diverse opdrachten. Uit evaluatie daarvan blijkt dat veel aandacht is voor het opvragen van voldoende offertes en het betrekken van lokale aanbieders. De mogelijkheden voor duurzaamheid in inkooptrajecten blijken moeilijker dan verwacht. Hiervoor blijft aandacht nodig, waarbij we ook gebruik kunnen maken van expertise die wordt opgenomen in regionaal verband. Een verdere uitsplitsing van de aanbestedingstrajecten is opgenomen in de bijlage 'Inkoopstrategie 2018'.

5.4 Overhead

Het doorbelastingspercentage van de overhead aan de tarieven is berekend op 65% voor 2018. Dit komt tot stand door de overhead geraamd op taakveld 0.4 te delen door de totale personeelslasten.

In onderstaande tabel staan de gerealiseerde lasten en baten. Een toelichting staat in het programma Bestuur en organisatie.

		<i>Rekening</i>	<i>Prim.begr.</i>	<i>Bijgest.begr.</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Verschil</i>
<i>Pr.</i>	<i>Lasten</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
0.4	Overhead	2.946.750	2.760.690	3.029.970	3.277.467	247.497
	<i>Baten</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	
0.4	Overhead	-63.939	-49.450	-84.450	-189.093	-104.643

2. PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Doel paragraaf weerstandsvermogen

Deze paragraaf geeft inzicht in de mogelijkheden die de gemeente heeft tegenvallers op te vangen zonder dat de uitvoering van het beleid in gevaar komt. Daarbij is een wezenlijk onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen het in beeld brengen van de (financiële) risico's die de gemeente loopt. Het weerstandsvermogen wordt namelijk concreet gemaakt door de weerstandscapaciteit van de gemeente te vergelijken met een financiële doorvertaling van de risico's.

Niet alle risico's zijn financieel te kwantificeren. Een tweede doel van deze paragraaf is het inzicht geven in de risico's, ook al worden ze niet direct betrokken in de rekenkundige benadering voor het weerstandsvermogen. Daarmee is deze paragraaf tevens de basis voor de risicobebatering.

Weerstandscapaciteit

Wat is weerstandscapaciteit?

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die ingezet kunnen worden om tegenvallers op te vangen. Daarbij is een onderscheid te maken in een incidentele en een structurele weerstandscapaciteit.

1. De *structurele* component bestaat met name uit onbenutte belastingcapaciteit en capaciteit van de overige heffingen. Het verhogen van de inkomsten door belastingverhogingen kan worden benut als er geen andere mogelijkheden meer voorhanden zijn om deze tegenvallers op te vangen. Daarnaast bevat de begroting een structurele raming voor onvoorziene uitgaven.
2. De *incidentele* component bevat vrij aanwendbare reserves binnen het eigen vermogen van de gemeente en stille reserves in bezittingen. Deze middelen kunnen slechts eenmalig worden ingezet.

De genoemde onderdelen worden hieronder uitgewerkt.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt alleen uitgegaan van de onbenutte belastingcapaciteit op de OZB. De opbrengsten voor de rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges zijn namelijk in beginsel kostendekkend. Voor de berekening wordt het tarief gehanteerd dat van toepassing is bij een aanvraag op basis van artikel 12 van de Financiële verhoudingswet. Voor 2018 is dit 0,1905% (percentage van de WOZ-waarde) volgens de meicirculaire 2018, voor zowel woningen als niet-woningen.

Onvoorziene uitgaven

In onze begroting is een bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Dit bedrag is voor 2018 € 24.375. Hiervoor is € 2,50 per inwoner gehanteerd. Deze post is bedoeld om incidentele (kleinere) uitgaven op te vangen die zich lopende het jaar voordoen en die bij de opstelling van de begroting nog niet bekend waren.

Algemene reserve

In de Nota reserves en voorzieningen heeft de raad een minimale norm voor de vrij aanwendbare algemene reserve vastgesteld. Een minimale streefwaarde is 20% maar het absolute minimum is vastgesteld op 15% van de omzet². Per 1 januari 2019 is de geraamde stand van de algemene reserve € 6,7 miljoen. Het berekende minimum van de Algemene reserve bedraagt op basis van de begroting 2019 € 1,5 miljoen.

²Als omzet is gedefinieerd: de totale opbrengsten van de gemeente, gecorrigeerd voor mutaties op reserves en grondexploitaties.

Stille reserves

Stille reserves maken onderdeel uit van de weerstandscapaciteit. Dit zijn zaken waarvoor geen (of slechts beperkte) boekwaarde aanwezig is maar die toch een zekere waarde in het economisch verkeer vertegenwoordigen. Hierbij zijn de WOZ-waardes 2018 gebruikt voor de Burg. Royaardslaan 2 en Willaerlaan 34.

De actuele taxatiewaarde kan afwijken van de WOZ-waarde. De WOZ-waarde van zwembad 't Willaer is buiten beschouwing gelaten, omdat verkoop geen reële optie is.

Tabel 1 Overzicht weerstandscapaciteit

Per 31-12-2018			
Structureel	Onbenutte belastingcapaciteit:		
	- OZB woningen eigenaar	€	639.600
	- OZB niet-woningen eigenaar		0
	- OZB niet-woningen gebruiker	€	58.600
	Totaal onbenutte belastingcapaciteit	€	698.200
	Onvoorziene uitgaven	€	24.375
Totale structurele weerstandscapaciteit:		€	722.575
Incidenteel	Algemene reserve	€	6.971.248
	mutatie 2018	€	162.992-
	Raming saldo per 31-12-2018	€	6.808.256
	Minimale omvang	€	1.569.000-
		€	5.239.256
	Stille reserves:		
	- Ambtswoning (Burg. Royaardslaan 2)	€	690.000
	- Willaerlaan 34	€	210.000
		€	900.000
Totale incidentele weerstandscapaciteit:		€	6.139.256

Risico- inventarisatie

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, is naast de weerstandscapaciteit ook inzicht nodig in de omvang van risico's waarmee in de begroting geen rekening is gehouden en waarvoor geen verzekering is afgesloten.

Wat is een risico?

Een risico is het gevaar van het ontstaan van schade of verlies door interne of externe omstandigheden. Het betreft risicoposten waarvan de financiële omvang (nog) niet, of slechts bij benadering bepaald kan worden en waarvoor het niet zeker is of, en zo ja, wanneer het risico zich voordoet. Indien het risico wel concreet getaxeerd kan worden, is het beleid dat er een voorziening gevormd wordt ter dekking van de kosten.

Risico's in Scherpenzeel

In het onderstaande overzicht is inzicht gegeven in de risico's die in onze gemeente spelen. De risico's zijn ingedeeld in een zestal categorieën, (A t/m F) waarbij per geval is ingeschat welke kans er is dat het risico zich daadwerkelijk zal voordoen. Daarnaast is,

waar mogelijk, een indicatie van de mogelijke financiële implicaties weergegeven. Dit wordt gedaan door de financiële grondslag van het risico, te vermenigvuldigen met één van de onderstaande kans factoren.

Kans dat risico zich voordoet:	Wegingsfactor
Minimaal	0,10
Beperkt	0,25
Reëel	0,50
Zeër reëel	0,75

Omschrijving	Kans	Grondslag	Bedrag incidenteel	Bedrag structureel
<i>A. Risico's uit juridische procedures en aansprakelijkheid</i>				
- Aansprakelijkheidsstellingen	Reëel	Onbekend		
- Juridische procedures	Reëel	€ 15.000	€ 7.500	
- Aanbestedingen	Minimaal	€ 186.075	€ 18.607	
<i>B. Risico's uit borgstellingen en gemeentegaranties</i>				
- Borgstelling Patrimonium (achtervang WSW)	Minimaal	€ 2.800.000	€ 280.000	
- Borgstelling Woonstede i.v.m. aankoop woningbedrijf	Minimaal	€ 2.147.433	€ 214.743	
<i>C. Exploitatierisico's</i>				
- Regio Food Valley	Minimaal	€ 0	€ 0	
- VGGM	Minimaal	€ 0	€ 0	
- ODDV	Beperkt	€ 41.867		€ 10.467
- Grondexploitatie	Reëel	€ 0	€ 0	
- Vennootschapsbelasting	Reëel	€ 0	€ 0	
- Planschades bestemmingsplannen	Reëel	€ 50.000		€ 25.000
- Bouwleges	Reëel	€ 0		€ 0
- BTWsport	Reëel	€30.000		€ 15.000
- Exploitatie de Breehoek	Beperkt	€ 32.000		€ 8.000
- Zwembad 't Willaer	Minimaal	€0		€ 0
- Vandalisme	Reëel	€ 25.000		€ 12.500
- Beleid andere overheden	Minimaal	€ 0		€ 0
- Tegenvallers binnen de begroting	Reëel	€ 186.075		€ 93.037
- Algemene Uitkering	Reëel	€ 215.000		€ 107.500
- Participatiewet reïntegratie	Reëel	€ 15.000		€ 7.500
- Participatiewet WSW	Minimaal	€ 0		€ 0
- Wmo	Reëel	€ 0		€ 0
- Jeugdzorg	Reëel	€ 0		€ 0
- Wmo woonvoorzieningen	Reëel	€ 50.000		€ 25.000
- Toename huisvesting statushouders	Reëel	€ 0		€ 0

<i>D. Risico's op eigendommen</i>			
- Diefstal, fraude, etc...	Minimaal	Eigen risico	
- Schade door brand, storm, etc...	Minimaal	Eigen risico	
<i>E. Risico's in samenhang met de bedrijfsvoering</i>			
- Personeel	Reëel	€ 25.000	€ 12.500
- Informatiebeveiligingsbeleid	Reëel	Onbekend	Onbekend
- Strategische adviezen	Reëel	Onbekend	Onbekend
<i>F. Vermogensrisico's</i>			
Totale financiële inschatting risico's		€ 533.351	€ 304.004

Toelichting op de risico-inventarisatie

A. Risico's uit juridische procedures en aansprakelijkheid

- **Overheidsaansprakelijkheidsrecht: nadeelcompensatie bij rechtmatige besluiten.** De Awb biedt grondslag voor de toekenning van schadevergoeding bij rechtmatige overheidsdaad. Op basis van historie wordt geen bedrag geraamd.
- **Overheidsaansprakelijkheidsrecht: nadeelcompensatie bij onrechtmatige besluiten.** In het kader van de Wet Nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige overheidsbesluiten dient bij onrechtmatig overheidshandelen de schade in beginsel in zijn geheel vergoed te worden. Op basis van historie wordt geen bedrag geraamd.
- **Schadevergoeding bij overschrijding redelijke termijn.** Hieronder valt het uitkeren van dwangsommen en eventuele schadevergoedingen op grond van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen. Op basis van historie wordt geen bedrag geraamd.
- **Juridische procedures.** Bij juridische procedures op publiek- of privaatrechtelijk gebied kan externe ondersteuning nodig zijn bovenop de in de begroting geraamde basisbedragen. Gezien de ervaringen in het verleden is hiervoor € 15.000 opgenomen in deze risico-inventarisatie.
- **Risicoaansprakelijkheid van de gemeente als beheerder van de openbare ruimte.** Te denken valt hierbij aan schadeclaims/aansprakelijkheidsstellingen als gevolg van vorstschade aan wegen, schade door bomen, speeltoestellen etc. Hiervoor geldt de afgesloten verzekering en het eigen risico van € 5.000,00 per schadegeval.
- **Aanbestedingen.** Bij aanbestedingstrajecten is vaak complexe regelgeving van toepassing. Het niet correct volgen van richtlijnen en procedures kan leiden tot juridische geschillen. Om de expertise op dit onderdeel te vergroten is de gemeente toegetreden tot stichting Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN). Hiermee is meer kennis in huis gehaald om een kwaliteitsimpuls te geven aan het inkoop-en aanbestedingsproces. Mede gelet hierop wordt het risico op procedures op minimaal ingeschat. Als grondslag voor de kwantificering wordt 1% van het begrotingstotaal gehanteerd.

B. Risico's die uit voortvloeien uit borgstellingen en gemeentegaranties

- **Borg- en garantstellingen.** De gemeente staat borg in verband met de door Woonstede aangegane geldleningen voor de aankoop van het gemeentelijk Woningbedrijf. Het bedrag is ruim € 1,6 miljoen. De risico's van borgstellingen aan Woonstede zijn minimaal aangezien het woningbezit van de woningcorporatie als onderpand dient. Hiernaast heeft de gemeente een achtervangpositie ingenomen van door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw gegarandeerde geldleningen voor de borgstelling van afgerond € 2,8 miljoen aan woningcorporatie Patrimonium te Veenendaal ten behoeve van de sociale

woningbouw in het plan Gelderse Roos. Deze borgstelling loopt af eind 2019. Per onderdeel wordt een risico van 10% opgenomen.

C. Exploitatierisico's

- **Regio FoodValley.** Bij samenwerking in de regio wordt soms een beroep gedaan op solidariteit. Het leveren van de gevraagde ambtelijke capaciteit kan leiden tot het bijstellen van onze 'binnen gemeentelijke' prioriteiten dan wel tot het betalen van een financiële compensatie zodat capaciteit elders kan worden betrokken. Tot op heden hebben we onze inzet zonder aanvullend financieel beslag kunnen inregelen.
- **VGGM.** Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden is een gemeenschappelijke regeling van een 16-tal gemeenten. Dat betekent dat deze gemeenten tezamen verantwoordelijk zijn voor de financiële positie met een groot financieel belang. Gezien de huidige financiële positie is er geen aanleiding lokaal een financieel risico op te nemen.
- **OddV.** De gemeentelijke bijdrage aan de OddV is van inputfinanciering naar outputfinanciering gewijzigd. De gemeente betaalt wat de OddV uitvoert. De gemeentelijke bijdrage kan hierdoor sterk gaan fluctueren. Voor de stijging van kosten lopen wij risico, waarvoor 10% van de bijdrage wordt opgenomen. Bij stijgende kosten zullen ook de inkomsten voor bouwleges stijgen. In de praktijk zal deze relatie niet één op één in het zelfde boekjaar kunnen worden gelegd.
- **Grondexploitatie.** Zolang de gemeente eigen gronden transformeert voor woningbouwontwikkeling lopen we risico's. Per grondexploitatie actualiseren we tweemaal per jaar de risico's en deze nemen we op in de grondexploitatie. Hier is de wegingsfactor ook in opgenomen. Het gekwantificeerde risico kan momenteel worden opgevangen binnen het begrote resultaat. Zodra dit niet meer kan, is een beslag op het eigen vermogen aan de orde en wordt het bedrag opgenomen in deze paragraaf.
- **Omgevingswet.** De implementatie van de omgevingswet brengt grote financiële consequenties met zich mee. Naast (hoge) invoeringskosten gaat het mogelijk ook om structurele kosten en/of lagere legesopbrengsten. Voor de invoering denken wij in de begroting voldoende middelen te hebben opgenomen. Voor de overige onderdelen zijn structureel de risico's nog niet te kwantificeren.
- **Planschades bestemmingplannen.** Het wijzigen van een bestemmingsplan kan leiden tot planschadeclaims. Anders dan bij bouwprojecten is geen verhaal bij derden mogelijk. Om inzichtelijk te maken in hoeverre planschadeclaims zouden kunnen leiden tot concrete claims worden planschaderisico-analyses opgesteld. Voor wat betreft de nieuwbouwplannen in Zuid is in de grondexploitatie gedeeltelijk rekening gehouden met planschade. Voor planschades wordt een bedrag van € 50.000,00 opgenomen.
- **Vandalisme.** Uitgaven door vandalisme (niet zijnde gemeentelijke eigendommen) zijn beperkt in de begroting opgenomen. Hoewel de kosten door vandalisme zijn gedaald, worden er bijvoorbeeld onvoorziene kosten gemaakt als gevolg van de illegale stort van bouwpuin, chemisch afval etc. Ook deze kosten zijn vaak niet te verhalen omdat de dader niet te achterhalen is. De kosten zijn per geval vaak hoog en fluctueren. Er wordt € 25.000,00 opgenomen.
- **BTW Sport.** De BTW over de kosten sport kunnen niet meer worden verrekend en de kosten stijgen. Het maximale risico wordt geschat op € 30.000,00 zolang de hoogte van de compensatie van het Rijk nog niet bekend is.
- **Exploitatie De Breehoek.** Het college reserveert geld in de begroting ter dekking van de geraamde extra tekorten bij de Breehoek. Door de teruglopende ledenaantallen bij de diverse (sport)verenigingen en andere huurders van de Breehoek, worden er minder zaalruimten gehuurd. Daarmee lopen de huurinkomsten terug. In 2019 wordt er meer duidelijkheid verwacht omtrent de financiële gevolgen. We hanteren het risicobedrag uit 2018 van € 32.000,00.
- **Exploitatie zwembad 't Willaer.** Met de investeringen die sinds 2005 gedaan zijn en de huidige subsidie wordt er vanuit gegaan dat het goed mogelijk en verantwoord is het zwembad te blijven exploiteren voor de komende 10 jaar. Voor de periode na 2023 bestaat

het risico dat de onderhoudsvoorziening ontoereikend is. Het risico wordt later gekwantificeerd.

- **Beleid andere overheden.** Het is reëel dat beleidswijzigingen door de landelijke overheid of de provincie leiden tot kostenstijgingen bij de gemeente. Het effect blijft tot op heden voor Scherpenzeel beperkt.
- **Tegenvallers binnen de begroting.** Het college neemt realistisch begroten als uitgangspunt. Met de ruimte die vanuit de Algemene uitkering ontstaat, versterken op onderdelen de financiële begroting. In de kadernota heeft daarover besluitvorming plaatsgevonden, zoals voldoende middelen voor areaaluitbreiding en personele vervanging. Het college zal de tussentijdse sturing op de financiën op dezelfde voet voortzetten om grote effecten op de exploitatie te beperken. Tegelijk zijn er altijd invloeden van buitenaf, zoals incidentele uitgaven of open-einde regelingen. Als grondslag voor de risico-inschatting wordt 1% van het begrotingstotaal gehanteerd.
- **Inkomsten Gemeentefonds.** De algemene uitkering uit het gemeentefonds vormt voor bijna 50% onze inkomstenbron. De algemene uitkering is gekoppeld aan de rijksbegroting ('Samen de trap op en af'). Daarmee draagt de gemeente ook weer het risico van onderbesteding door de rijksoverheid en de effecten van de loon- en prijsstijgingen op de rijksbegroting. Ondanks landelijke voorstellen om schommelingen in het gemeentefonds te voorkomen, is het verloop niet voldoende voorspelbaar. Als risico voor een verlaging van de algemene uitkering in de meicirculaire T+1 houden wij daarom 2% van de totale Algemene uitkering aan.

Exploitatierisico's onderdeel Sociaal domein

- **Regionale samenwerking onderdeel Jeugd.** De jeugdzorg wordt ingekocht in regionaal verband. Op dit moment is er bij een aantal gemeenten sprake van een substantieel tekort op het budget voor dit onderdeel. Maatregelen om het tekort terug te dringen kunnen effect hebben op de in te kopen zorg, hetgeen wij onderdeel van uitmaken.
- **Kwetsbaarheid lokaal team Jeugd.** Medewerkers zijn geregistreerd als jeugdzorgprofessional. We richten sluitend netwerk in voor jeugdhulp via ons Lokale ambulante Team, waar ook intervisie en casuïstiek bespreking plaatsvindt. We blijven altijd risico lopen op uitval of onvoldoende deskundigheid. In 2018 is extra capaciteit geraamd waardoor het risico hierop is afgenomen.
- **Incidenten.** Het kan zijn dat we worden geconfronteerd met schrijnende gevallen van hulpbehoevenden of dramatisch afgelopen onveilige situaties. We laten niemand tussen wal en schip vallen en dat kan gepaard gaan met extra uitgaven. Vooralsnog voorziet de buffer in de Reserve Sociaal Domein hierin.
- **Inkomensvoorzieningen (uitgaven BUIG).** De gemeente is risicodragers voor het verstrekken van de bijstandsuitkeringen. De afgelopen jaren deden we steeds een beroep op de Vangnetuitkering door tekorten op dit onderdeel. De voorwaarden voor het verkrijgen van een Vangnetuitkering worden strenger. Over 2018 is er geen beroep op de Vangnetregeling nodig. We nemen geen bedrag op omdat de bedragen sterk fluctueren en moeilijk zijn in te schatten.
- **Uitgaven Sociaal domein onderdeel WSW.** De WSW wordt de komende jaren afgebouwd en de subsidie daalt. De WSW-ers uit Scherpenzeel werken in dienst van de gemeente Scherpenzeel in het onderhoud van het groen. De gemeente loopt financieel risico als de groenopdracht niet meer door eigen WSW-medewerkers wordt uitgevoerd omdat de medewerkers in eigen dienst zijn genomen. Het is dan onzeker of er voldoende werkplekken elders beschikbaar zijn. Vooralsnog is dit niet aan de orde.
- **Opheffing Permar.** Permar is opgeheven in 2018, in verband met de liquidatie loopt de gemeente risico welke is berekend in de liquidatiebegroting. Op dit moment is de regionale voorziening Permar voldoende om alle financiële risico's te kunnen opvangen.
- **Uitgaven onderdeel re-integratie.** Er bestaat het risico van toename van re-integratiekosten. Voor statushouders zijn eenmalig extra bedragen ontvangen van het Rijk. Als de ingezette middelen geen uitstroom tot gevolg hebben, lopen wij het risico op extra kosten op de budgetten voor re-integratie. Laatstgenoemd onderdeel is nu nog niet aan de orde. Hiernaast stijgen de kosten omdat we steeds meer gebruik maken met het

jobcoaching/begeleiding voor de doelgroep beschut werk en voor de ondersteuning van mensen met een arbeidsbeperking naar regulier werk. Hiervoor berekenen we het risico op 25% van budget voor re-integratie (€ 15.000,00).

- **Schaalgrootte onderdeel maatwerkvoorzieningen.** Een kleine gemeente als Scherpenzeel blijft in die zin kwetsbaar dat, in verhouding, geringe verschuivingen in cliëntaantallen en/of een nieuwe cliënt met een zware zorgvraag, kunnen leiden tot een relatief grote toename van de uitgaven. De noodzakelijke ondersteuning van een meervoudig beperkte cliënt kan rond de € 75.000,00 per jaar kosten. Vooralsnog voorziet de buffer in de reserve Sociaal Domein hierin en nemen we geen extra bedrag op.
- **Uitgaven maatwerkvoorziening Wmo onderdeel woonvoorziening.** De uitgaven voor woonvoorzieningen kunnen per jaar sterk verschillen. Een toekenning kan een grote uitgave tot gevolg hebben waar de begroting niet in voorziet. Hiervoor wordt een risicobedrag ingeschat van één dure woonvoorziening (€ 50.000,00).
- **Invoering abonnementstarief Wmo.** Er is besloten tot het invoeren van het abonnementstarief Wmo. Dit heeft naar verwachting grote gevolgen voor de kosten. Naar verwachting dalen de inkomsten en stijgen de uitvoeringskosten en hiervoor worden gemeente gecompenseerd. Hiernaast zijn gemeenten bang voor een aanzuigende werking hetgeen een extra kostenverhoging met zich mee kan brengen. Dit wordt de komende periode onderzocht en verder in kaart gebracht. Mogelijk is dit vanaf 2020 aan de orde en er wordt nu nog geen bedrag voor opgenomen.
- **Uitgaven maatwerkvoorziening Ambulante jeugdhulp.** De kosten van ambulante trajecten jeugdhulp stijgen flink sinds eind 2016. In de begroting hebben we rekening gehouden met de stijging van kosten, maar we lopen het risico dat deze stijging doorzet. Vooralsnog voorziet de buffer in de reserve Sociaal Domein hierin.

Risico's op eigendommen

De waarde van gemeentelijke eigendommen wordt beschermd tegen risico's door middel van verzekeringen. De polissen van de diverse verzekeringen worden regelmatig geactualiseerd. Het risico bedraagt het maximale eigen risico bij schades.

Risico's in samenhang met de bedrijfsvoering

- **Personeel.** Wij zijn een kleine gemeente met een, gerelateerd aan de grootte en bestuurlijke opgaven, krap bemeten personeelsbestand. Daarom kan de voortgang van de werkzaamheden grote hinder ondervinden bij ziekte en vacatures. De post voor ziektevervanging is sinds 2017 verhoogd en blijkt in 2018 van onvoldoende niveau. Inhuur bij vacatures is vrijwel altijd duurder dan de loonkosten zijn. Vanaf 2020 is voor deze meerkosten een bedrag van € 25.000,00 in de meerjarenraming opgenomen.
- **Informatiebeveiliging.** De bedrijfsvoering van de gemeente is voor een groot deel afhankelijk van de automatisering. Bovendien worden binnen de gemeente veel vertrouwelijke gegevens bijgehouden en verwerkt. Datalekken kunnen, naast imagoschade, grote financiële gevolgen hebben. Met de invoering van de AVG heeft de gemeente er een grote belangrijke taak bij gekregen. Het risico op datalek is hiermee groter geworden.
- **Strategische adviezen/projectleiders.** Veel medewerkers voeren meerdere taken uit. We hebben regelmatig onvoldoende expertise. Hiernaast is het een belemmering om nieuw personeel aan te trekken die in staat zijn meerdere taken uit te voeren. Voor nieuwe taken is regelmatig onvoldoende capaciteit. In de begroting 2019 is hiervoor extra capaciteit opgenomen. Pas in 2020 komt deze capaciteit volledig beschikbaar. Dit betekent dat er binnen de beschikbare capaciteit keuzes moeten worden gemaakt. _

Weerstandscapaciteit en risico's: conclusie

De gemeente wordt geconfronteerd met verschillende risico's. Deze risico's zijn geïnventariseerd in bovenstaand overzicht waarbij zoveel mogelijk een inschatting is gemaakt van de financiële implicaties. Door de wegingssystematiek is het mogelijk om de

kwantificering van de risico's te vergelijken met het beschikbare weerstandsvermogen. De volgende conclusies kunnen worden getrokken:

- Een groot deel van de geïnventariseerde risico's heeft incidentele gevolgen. De *incidentele risico's* worden becijferd op een normbedrag van bijna € 533.000,00. Onze incidentele weerstandcapaciteit is berekend op circa € 5,8 miljoen. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat onze incidentele weerstandcapaciteit op ruim voldoende niveau ligt.
- De *structurele risico's* bedragen circa € 304.000,00. De structurele weerstandcapaciteit is circa € 722.000,00. Ook hiervoor geldt dat er ruim voldoende structureel weerstandsvermogen aanwezig is.

D. Kengetallen

Conform het BBV is het verplicht een aantal kengetallen op te nemen in deze paragraaf. In de volgende tabel worden de kengetallen genoemd en toegelicht hoe deze bepaald worden.

Toelichting kengetallen	
Netto schuldquote	De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Bij leningen kan er onzekerheid bestaan of ze allemaal terug worden betaald. Daarom wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de verstrekte leningen.
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	
Solvabiliteitsratio	Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.
Structurele exploitatieruimte	De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten uitgedrukt in een percentage.
Kengetal grondexploitatie	Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.
Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden	De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde.

De doelstelling van het opnemen van deze kengetallen is dat de gemeenteraad gemakkelijker inzicht krijgt in de financiële positie van de gemeente en hiermee rekening houdt bij besluiten met financiële consequenties. Naast de begroting/exploitatie is namelijk ook de financiële (vermogens)positie van belang.

Naast het opnemen van de uitkomst van de kengetallen vindt er ook een *beoordeling* plaats van deze kengetallen. Er is geen landelijke norm bekend. Er is voor gekozen om deze kengetallen te beoordelen aan de normering zoals de Provincie Gelderland deze hanteert (Brief Provincie Gelderland 7 oktober 2015). Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen categorie A, B en C. Categorie A geldt als minst risicovol en Categorie C als meest risicovol.

Kengetallen gemeente Scherpenzeel						
	Rekening 2017		Begroting 2018		Jaarrekening 2018	
Netto schuldquote	-1%	A	25%	A	29%	A
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-26%	A	2%	A	-6%	A
Solvabiliteitsratio	63%	A	69%	A	48%	B
Structurele exploitatieruimte	1,4%	A	0,4%	A	2,6%	A
Kengetal grondexploitatie	7%	A	12%	A	40%	C
Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden	103%	B	106%	C	106%	C

Conclusie uitkomst en beoordeling

- Zowel de netto schuldquote (met en zonder correctie voor alle verstrekte leningen) en de solvabiliteitsratio zijn als goed te beoordelen. Dit komt doordat er relatief weinig schulden zijn.
- Het kengetal van de structurele exploitatieruimte laat een positief beeld zien. Hierin zijn alleen de structurele baten en lasten opgenomen. Dit is conform het beeld van het begrotingssaldo.
- Het kengetal van de grondexploitaties geeft eveneens een positief beeld
- De woonlasten liggen iets boven landelijk niveau.

3. PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Beleidskader

Het onderhoud van kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheerplannen. Over het algemeen worden de jaarlijkse lasten behorende bij het beheerplan constant gehouden door gebruik te maken van een voorziening.

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de bestaande en geplande beheerplannen en de financiële consequenties, inclusief de vertaling daarvan in de begroting en jaarrekening. Het uitgangspunt is dat er voldoende middelen beschikbaar zijn in de diverse voorzieningen, zodat er op termijn geen achterstallig onderhoud en/of kapitaalvernietiging ontstaat.

Beheersplannen per categorie

Wegen en openbare verlichting

Wegenonderhoud

In 2018 hebben wij een deel van het groot onderhoud van asfaltwegen (krediet 2016-2020) uitgevoerd. In 2019 ronden wij dit project af. Ook hebben wij in 2018 de reconstructie van Kolfshoten (en een deel van de Kolfshoterdijk) binnen het krediet afgerond.

Het groot onderhoud aan de elementenverharding voeren wij zoveel mogelijk gecombineerd uit met onze rioleringsprojecten. In 2018 betrof dit de omgeving Holevoetlaan (inclusief zijstraten Westeinde, het Pella en de Proeftuin). Dit project is eveneens binnen het krediet afgerond.

De voorbereiding van de reconstructie van de Eikenlaan is gestart. Het project zal naar onze verwachting in 2020 worden uitgevoerd. Hiervoor is een apart krediet beschikbaar.

Openbare Verlichting

In de periode 2016-2018 hebben wij veel van onze openbare verlichting vervangen. Hiermee is een grote achterstand ingehaald en is het energieverbruik sterk verminderd. Zo werken zij aan een duurzaam Scherpenzeel. Het aantal storingen, vernielingen en diefstal zijn de grootschalige vervanging nihil.

Onze openbare verlichting is aangesloten op het netwerk van Liander. Het aantal storingen op dit netwerk is relatief groot. Daarnaast vinden wij de afhandeltijd van de kabelstoringen vaak te lang. Hierover zijn wij met Liander in gesprek.

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Herziening	Financiering
Wegen	Beheerplan asfaltwegen	2016-2025	2019	Egalisatie-reserve onderhoud wegen
	Beheerplan openbare verlichting	2015-2024	2019	Vervanging Openbare verlichting (721019)

Groen

Plantsoenen

In 2018 hebben op 21 locaties plantsoenrenovaties plaatsgevonden. Deze zijn uitgevoerd door onze eigen Groendienst (medewerkers inzake Participatiewet). Dit zijn gecombineerde werkzaamheden zoals de aanplant van bomen, heesters, bollen en straatwerk. Het groeiseizoen van 2018 werd gekenmerkt door één van de droogste jaren sinds de metingen van het KNMI. Hiertoe zijn we in een vroeg stadium begonnen met watergeven. Zo hebben wij de schade (kapitaalvernietiging) zeer beperkt kunnen houden. Wij hadden niet op deze extra werkzaamheden gerekend. Omdat de droogte ook tot kostenbesparingen leidt (minder onkruidbestrijding) hebben wij alle werkzaamheden uiteindelijk binnen de begroting uitgevoerd.

Beheerniveau

Het plantsoen beheren wij volgens de RAW-systematiek. Referentie hierbij is de landelijke standaard voor onderhoudsniveaus voor de openbare ruimte gebundeld in de "Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte" van het CROW. In tabel 3.1 "kwaliteitsniveaus plantsoenen per groentype" staat omschreven welke niveaus wij aanhouden.

Tabel 3.1 kwaliteitsniveaus plantsoenen per groentype

Groentype (plantsoenen)	Kwaliteitsniveau
Zwerfafvalbeheersing	B
Boomspiegels (onkruid)	A
Bosplantsoen (onkruid)	C
Bosplantsoen (randen snoei)	A
Bosplantsoen (overige snoei)	Frequentie eens per 3 jaar
Bodembedekkers en vaste planten (onkruid)	A
Bodembedekkers en vaste planten (randen snoei)	A
Bodembedekkers en vaste planten (overige snoei)	B
Sierheesters (onkruid)	A
Sierheesters (randen snoei)	A
Sierheesters (overige snoei)	B
Rozen (onkruid)	A
Rozen (snoei)	B
Hagen (onkruid)	A
Hagen (snoei)	Frequentie 3 keer per jaar
Gazon maaien	B

Kwetsbare groentypen zoals Bodembedekkers en vaste planten, Sierheesters, Rozen en Hagen houden wij ten aanzien van onkruidbeheer op A-niveau om kapitaalvernietiging te vermijden. Bij andere groentypen en maatregelen kunnen lagere beheerniveaus zonder grote investeringen eenvoudiger teruggedraaid worden. In 2018 is het plantsoenbeheer uitgevoerd door de eigen Groendienst. Zo levert ons openbaar groen een belangrijke bijdrage onze doelstelling om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zinvol werk te laten doen.

Begraafplaatsen

Het beheer van de begraafplaatsen hebben in 2018 uitgevoerd door onze Groendienst en onze Buitendienst.

In tabel 3.2 "kwaliteitsniveaus plantsoenen per groentype begraafplaatsen" staat omschreven welke kwaliteitsniveaus wij realiseren. Vanwege de beperkte omvang is geen

reservering / voorziening voor renovatie van de asfaltverhardingen en gebouwen opgenomen in de begroting. Op moment van renovatie of vervanging doen wij een aparte budgetaanvraag via de Kadernota. Diverse Rhododendronvakken zijn door de droogte in kwaliteit achteruitgegaan. Een deel van deze vakken renoveren wij in 2019.

Tabel 3.2 kwaliteitsniveaus plantsoenen per groentype begraafplaatsen

Groentype (begraafplaatsen)	Kwaliteitsniveau
Bosplantsoen (onkruid)	C
Overige groentypen (onkruid)	A
Gazon maaien	A

Gazonmaaien

Gazonmaaien is door een aannemer uitgevoerd. Wij zien strikt toe op naleving van het contract en passen de RAW-systematiek Na meerdere waarschuwingen werd het vereiste niveau weer bereikt en wordt keurig gewerkt conform bestek.

Boomonderhoud

De bomenstructuur van Scherpenzeel is één van de belangrijkste kernkwaliteiten van het dorp. Dit hebben wij vastgelegd in het bomenstructuurplan en de bomenverordening. Op middellange termijn (5 tot 20 jaar) moeten wij, afhankelijk van de groeiontwikkeling, diverse oude lanen verjongen. In 2018 hebben we alle bomen geïnspecteerd op veiligheid en actuele snoei-behoefte. Op basis van deze inspectie hebben we circa 20% van het laanbomenbestand gesnoeid en zijn 80 laanbomen verwijderd. Enerzijds vanwege de boomveiligheid, anderzijds vanwege de noodzaak om lanen te dunnen en zo de toekomstbomen ruimte te geven. Wij hebben 49 nieuwe laanbomen aangeplant. Circa 25% van het gemeentelijk (bos)plantsoen heeft in 2018 groot onderhoud gehad. Het onderhoudsbestek bomen hebben wij in 2018 opnieuw aanbesteed voor de jaren 2019 tot en met 2022.

Sportvelden De Bree

In 2018 hebben wij het dagelijks onderhoud van de voetbal- en hockeyvelden, lichtmasten en de beregeningsinstallatie conform bestek en overige contracten uitgevoerd. Dit wordt gedekt uit het regulier budget. In 2018 hebben wij bij S.V. De Valleivogels een natuurgrasvoetbalveld omgevormd naar een kunstgrasveld. Grootschalig onderhoud wordt conform Meerjaren Onderhoudsplan (MOP) begroot. Vijfjaarlijks wordt dit herzien. Het nieuwe kunstgrasveld hebben wij verwerkt in de begroting (voorziening). Sinds 2017 heeft de Raad besloten geen bedrag meer op te nemen voor afschrijving van de kunstgrasvelden. Vervanging zullen wij daarom via de Kadernota vooraf aanvragen.

Cruijff-Court

In 2018 hebben wij het dagelijks beheer in combinatie met het beheer van de sportvelden uitgevoerd. Het beheer van het Cruijff-Court valt binnen het regulier budget voor speelplaatsen. Voor vervanging is geen voorziening beschikbaar. Op moment van renovatie zullen wij een aanvraag doen in de Kadernota.

Speelplaatsen

We hebben in Scherpenzeel 24 speelplaatsen met in totaal 209 (speel)objecten. Het dagelijks beheer, onderhoud en de veiligheidsinspecties voeren de medewerkers van onze Buitendienst uit. Op basis van inspectieresultaten hebben we diverse toestellen aanpassingen gedaan en toestellen vervangen. Zo blijven onze speelplaatsen voldoen aan de veiligheid. Vanwege de hygiëne zijn we ook verder gegaan met het omvormen van speelplaatsen naar kattenpoep-vrije of kattenpoep-arme locatie. Hiertoe hebben we op meerdere locaties de zandondergronden vervangen, al het zandbakzand vervangen en één zandbak verwijderd. Conform ons beleid zijn in 2022 al onze speelplaatsen vrij van zandondergronden en zandbakken. Vervanging, afschrijving en onderhoud is gedekt in het regulier budget.

3.3.3 Water

Onderhoud en beheer watergangen /sloten en vijvers

Het te onderhouden watergangareaal in Scherpenzeel is toegenomen door de nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, o.a. Renés en Heijhorst.

De onderhoudswerkzaamheden en – kosten hebben wij opgenomen in de bedrijfsvoering en uitgevoerd volgens het bestek. Dit tot tevredenheid van het Waterschap en de bewoners.

Onderhoud en reparatie houten bruggen en vlonders

Het totale aantal houten bruggen dat door de gemeente in Scherpenzeel wordt onderhouden is zeven. De houten brug bij Heuvelskamp 43 hebben wij in 2018 gerenoveerd. Het brugdek en de leuningen zijn vervangen. De renovatie van de brug kost € 7.965,00 meer dan het beschikbare budget. Het beschikbare budget hiervoor was € 12.000. Dit komt door het aanbrengen van nieuwe leuningen en een paar liggers die tijdens de renovatie zeer slecht werden ontdekt. Verder hebben wij in 2018 aan diverse bruggen kleine onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

Baggerplan

In 2018 hebben wij geen baggerwerkzaamheden uitgevoerd.

Sinds 2017 is er blauwalg in vijver aan de Parklaan-Molenweg. Daarom hebben wij een waterbodemonderzoek uitgevoerd. Uit het onderzoek blijkt dat er ongeveer 345 m3 slib in de vijver moet worden verwijderd. Wij hebben de voorbereidingen getroffen om de werkzaamheden in 2019 uit te voeren.

De overige baggerwerkzaamheden in Scherpenzeel hoeven volgens het baggerplan (2014) pas in 2022 te starten.

Grondwater en grondwatermeetnet

De dorpskern van Scherpenzeel ligt in een van nature nat gebied met relatief hoge grondwaterstanden. Gedurende natte perioden komt op diverse plaatsen in het dorp grondwateroverlast voor. Om de ergste overlast op te lossen hebben wij conform het grondwaterbeleid- en beheerplan (GWBBP) in 2018 drainagebuizen aangelegd in Holevoetlaan en omliggende straten. De aanleg van de drainage hebben wij gecombineerd uitgevoerd met de vervanging van de riolering en herstel van de wegverharding.

In 2018 hebben wij vijf nieuwe meetlocaties geïnstalleerd in overeenstemming met de GWBBP. Zo zijn wij in staat het effect van de aangelegde drainage buizen op grondwaterstanden in de eerder genoemde straten te monitoren.

Onderhoud grondwatermeetnet

Om onze gemeentelijke grondwaterzorgtaak adequaat te kunnen invullen hebben wij inzicht in de grondwatersituatie nodig. Hiervoor hebben wij een grondwatermeetnet met 32 meetlocaties – 25 locaties met dataloggers voor periodieke meting en 7 locaties met telemetrie voor real-time meting. In het Afvalwaterplan (AWP) zijn de kosten voor het jaarlijks onderhoud / beheer van dit grondwatermeetnet opgenomen.

Het onderhoud van dit grondwatermeetnet laten wij uitvoeren door het Platform Vallei en Eem onder eindverantwoordelijkheid van Waterschap Vallei en Veluwe. Het onderhoud en beheer van dit grondwatermeetnet in Scherpenzeel is in 2018 tot onze tevredenheid uitgevoerd binnen het beschikbare budget.

Meten en monitoren

De 21 meetlocaties van pompen / gemalen en overlopen in Scherpenzeel hebben wij in 2018 verbonden met het regionale hoofdpunt (H2gO) van het Platform Vallei en Eem. Via dit netwerk zijn wij in staat om onze gegevens in een breder, regionaal kader te monitoren en analyses plaatsen en kwaliteit van onze service te verbeteren. Dit is uitgevoerd via het platform en binnen het beschikbare budget.

Watermaatregelen in Scherpenzeel Zuid

Gelet op de (grond)wateroverlast, de te verbeteren waterkwaliteit rondom 'Huize Scherpenzeel' en de diverse ruimtelijke ontwikkelingen in het zuidelijk deel (ten zuiden van de Stationsweg / Dorpsstraat) van Scherpenzeel hebben wij een waterstructuurplan opgesteld voor dit gebied met een uitvoeringsplan tot 2022.

3.3.4 Riolering

Onderhoud en beheer rioleringssysteem

Het onderhoud en beheer van het rioleringssysteem hebben wij in 2018 tot tevredenheid uitgevoerd. Als gevolg hiervan zijn de klachten en meldingen over de riolering – verstopping, storing aan de pompen gemalen etc. – afgenomen en zijn zeer beperkt. Wij hebben in 2018 geen incidentele grote reparaties uit moeten voeren op de oude riolering.

Samenwerking met de buurgemeenten

Sinds november 2011 zijn - onder een Afvalwaterteam (AWT) kring Woudenberg - de gemeente Scherpenzeel, de gemeente Woudenberg en het Waterschap Vallei en Veluwe intensief bezig met de samenwerking in de (afval)waterketen " Zuiveringskring Woudenberg. In 2018 hebben wij alleen activiteiten volgens het uitvoeringsplan van het AWT binnen het beschikbare budget uitgevoerd.

Samenwerken in het Platform Water

Daarnaast heeft in 2018 de gemeente Scherpenzeel, zoals afgelopen jaren, samen met andere gemeenten uit de regio en het waterschap, deelgenomen aan het Platform Water Vallei en Eem in onderzoek en beleidsactiviteiten op het gebied van afvalwaterketen.

Gebouwen

Gemeentelijke gebouwen

De doelstelling van de beheerplannen is om de conditie van de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en inzicht te hebben in de noodzakelijke instandhoudingskosten over een langere periode. De gebouwen waarvoor beheerplannen zijn opgesteld omvatten:

- Toren NH-kerk
- Brandweerkazerne/gemeentewerkplaats
- Buitenplaats
- de Villa
- Kleedgebouwen sportaccommodaties

In 2013 zijn de beheerplannen opnieuw opgesteld (behoudens die van de ambtswoning en de toren NH-kerk). De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in de begroting. Begin 2016 is voor de Toren een instandhoudingsplan inclusief begroting voor een periode van 6 jaar opgesteld. Op basis van dit onderhoudsplan is subsidie aangevraagd bij de Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed. In het jaar 2019 moet het onderhoud aan de klok worden uitgevoerd (moederklok en motor slagwerk vervangen). Deze zijn afgeschreven en bij defect is de vervolg schade groter. Voor de kleedgebouwen zijn de beheerplannen in 2015 opnieuw opgesteld. Onderhoud wordt uitgevoerd volgens het meerjarenonderhoudsplan.

Aan de onderhoudsvoorzieningen zijn in 2018 de volgende bedragen toegevoegd:

- Ambtswoning	€	0,-
- Brandweergarage/werkplaats	€	31.500,-
- Toren NH-kerk	€	8.963,-
- Buitenplaats	€	19.500,-
- Villa	€	22.500,-
- Sportaccommodaties	€	39.138,-

Overzicht beheerplannen, planperiodes en financieringswijze

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Herziening	Financiering
Wegen	Rapportage wegen	2016-2025	2020	Reserve wegen
	Openbare verlichting	2015-2024	2019	
	GVVP	2012-2016	-	Geen herziening, krediet naar Centrumvisie
Groen	Notitie beheer plantsoenen	2008	-	Exploitatie
	Bomenstructuurplan	2016-2040	-	Exploitatie
	Notitie beheer Begraafplaatsen	2008	-	Exploitatie
	Sportvelden De Bree	2016-2022	2021	- Exploitatie - Voorziening sportvelden De Bree
Water	Grondwaterbeheerplan	2016-2022	2021	Voorziening riolering
	Waterstructuurplan Zuid (uitvoering)	2014-2022	2021	Exploitatie en Voorziening riolering
Riolering	Afvalwaterplan 2013-2017 (geldig tot 2019)	2013-2017	2019	Voorziening riolering
Gebouwen	Gebouwen	2014-2023	2017	Onderhoudsvoorziening
	Onderwijsgebouwen	2008-2017	-	Reserve Nieuwbouw onderwijsgebouwen
	Sportaccommodaties	2016-2025	2020	Voorziening Sportaccommodaties de Bree

4. PARAGRAAF FINANCIERING

Wat is financiering?

Voor alles wat de gemeente doet is geld nodig. De treasuryfunctie houdt zich bezig met het financieren van de gemeentelijke activiteiten. Hierbij kan het nodig zijn dat (soms tijdelijk) geld geleend moet worden. Maar anders dan de term financiering suggereert, kan het ook zo zijn dat er geld aanwezig is dat niet direct nodig is. Vanwege het verplichte schatkistbankieren zijn de mogelijkheden hiervoor zeer beperkt. Om de risico's rond vermogenstransacties te beheersen is er treasurybeleid. Dit beleid is verwoord in een zogenaamd treasurystatuut.

Treasurystatuut

Op basis van de Wet Fido³ moet elk decentraal overheidslichaam een treasurystatuut hebben. Er is per 2018 een nieuw Treasurystatuut van toepassing, waarbij tevens de wetwijzigingen rond het schatkistbankieren en de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) zijn betrokken.

In het statuut is vastgelegd dat de treasuryfunctie van de gemeente dient tot:

- a. het zorgen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid);
- b. het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen van de gemeente zijn verbonden (risicominimalisatie);
- c. het minimaliseren van de kosten van het beheer van de geldstromen en financiële posities (kostenminimalisatie);
- d. het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquide middelen binnen de kaders van de in dit statuut opgenomen limieten en richtlijnen (rentemaximalisatie).

Verder wordt uitgewerkt:

- Onder welke voorwaarden het college ter uitoefening van de publieke taak leningen kan aangaan, middelen uitzetten en garanties verstrekken;
 - Hoe de diverse risico's beheerst worden;
 - Hoe de geldstromen op elkaar worden afgestemd om kosten te beperken en opbrengsten te optimaliseren;
 - Hoe de verantwoordelijkheden liggen tussen college en raad en welke bevoegdheden en functiescheidingen in de ambtelijke organisatie worden vastgelegd;
 - Hoe wordt omgegaan met onderwerpen als rentevisie en projectfinanciering.
- Uiteraard wordt daarbij aangesloten bij de wettelijke regelingen.

Het Treasurystatuut is in 2017 geactualiseerd en in februari 2018 door de gemeenteraad vastgesteld.

Beleggingen

De gemeente heeft geen obligaties meer in bezit.

³ Wet Financiering Decentrale Overheden

In- en externe ontwikkelingen/rentevisie

Externe invloeden - rentevisie

Factoren van 'buiten en van binnen' zijn van invloed op de treasuryfunctie. Bij invloeden van buiten gaat het vooral om de rentestand. Iets waar de gemeente geen invloed op heeft.

De officiële rente⁴ bedraagt nog steeds 0,00%.

Interne invloeden – liquiditeitenprognose

Bij interne invloeden gaat het om zaken die invloed hebben op de behoefte aan geldmiddelen, op korte en lange termijn. Hierbij kan het gaan om bijvoorbeeld nieuwe beleidsvoornemens, grote vervangingsinvesteringen en grondexploitaties.

Financiering

Algemeen

Eén van de doelstellingen van de Wet Fido is het risico op rentestijgingen zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan de gemeente voorkomen door het bedrag waarover bij herfinanciering of herziening van het rentepercentage risico wordt gelopen te beperken. Vanaf 2009 geldt een wettelijk minimum voor de renterisiconorm van € 2,5 miljoen. Voor Scherpenzeel mag niet meer dan voor € 2,5 miljoen aan schuld, het rentepercentage herzien of geherfinancierd worden. Begin 2018 is een kortlopende lening aangetrokken voor €1.000.000 voor 1 jaar en een langlopende lening voor € 2.500.000 voor 2 jaar.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet staat de gemeente toe een bedrag van ruim € 1,5 miljoen door kortlopende leningen in financieringsbehoefte te voorzien. Bij overschrijding van deze limiet in twee opeenvolgende kwartalen, geldt de verplichting tot het nemen van maatregelen (i.c. lang financieren). Dit heeft zich in 2018 niet voorgedaan. Begin 2018 is de kasgeldlimiet op basis van de begrotingsomvang verruimd naar € 1,9 miljoen.

	Limiet	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Omvang begroting	€ 23.430.789				
1 Toegestane kasgeldlimiet					
- in percentage	8,5%				
- bedragen	€ 1.991.617				
2 Omvang vlottende schulden					
Opgenomen gelden < 1 jaar	€	1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
Schuld in rekening-courant	€	728.287	€ 54.322	€ 1.151.342	€ 1.342.114
Door derden gestorte gelden < 1 jaar	€	-	€ -	€ -	€ -
Overige schulden niet zijnde vaste schuld	€	-	€ -	€ -	€ -
Totaal	€	1.728.287	€ 1.054.322	€ 2.151.342	€ 2.342.114
3 Vlottende middelen					
Contante gelden in kas	€	589	€ 498	€ 509	€ 1.695
Tegoeden in rekening-courant	€	13.723	€ 22.599	€ 29.245	€ 9.477
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	€	518.471	€ 846.401	€ 2.652.518	€ 1.952.518
Totaal	€	532.194	€ 868.999	€ 2.681.763	€ 1.961.995
4 Toets kasgeldlimiet					
Totaal netto vlottende schuld (2-3)	€	1.196.093	€ 185.323	€ -530.421	€ 380.119
Toegestane kasgeldlimiet	€	1.991.617	€ 1.991.617	€ 1.991.617	€ 1.991.617
Ruimte / overschrijding (-)	€	795.524	€ 1.806.294	€ 2.522.038	€ 1.611.498

⁴ De ECB-rente (ook wel refirente genoemd) is het tarief dat banken moeten betalen wanneer ze geld van de ECB lenen. Banken maken gebruik van deze regeling op momenten van liquiditeitskrapte.

Relatiebeheer

Met de BNG Bank is een zogenaamde financieringsovereenkomst gesloten waarin is geregeld dat, in vergelijking met andere marktpartijen, voordeliger tarieven worden aangeboden. Het betreft o.a. een kredietarrangement met een limiet van € 1.900.000. De rente is gebaseerd op 1-maands Euribor met een opslag van 0,20%.

5. PARAGRAAF GRONDBELEID

6.1 Inleiding

Het gemeentelijk grondbeleid in Scherpenzeel komt onder meer tot uitdrukking in de uitvoering van project plan Zuid met als projecten: Akkerwinde, Bruinhorsterlaan, Walstrolaan en 't Voort. Het grondbeleid is hierbij een belangrijk instrument om doelstellingen te bereiken. Met het aanbieden van herzieningen grondexploitatie wordt de raad telkens geïnformeerd over de actualisatie per complex. Indien van toepassing wordt hiermee ook aangegeven of het noodzakelijk is om een voorziening te treffen.

De baten en lasten van de grondexploitatie zijn verantwoord in programma 8. Het projectmatige karakter van de grondexploitatie is afwijkend ten opzichte van de rest van de gemeentelijke exploitatie. Het verantwoorde saldo van baten en lasten wordt bepaald door het resultaat op de afgesloten complexen en de winst- en verliesneming op complexen. De resterende baten en lasten worden geactiveerd en hebben als zodanig geen invloed op het resultaat van het betreffende jaar. Deze activering wordt zichtbaar op de balans van de gemeente onder "voorraden".

Voor gronden welke niet in uitvoering zijn genomen geldt, dat deze zijn opgenomen op de balans onder de materiële vaste activa.

In deze paragraaf wordt ingegaan op de volgende onderwerpen, zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV):

- een visie op het grondbeleid in relatie tot realisatie doelstellingen uit programma's;
- de wijze waarop de gemeente het beleid uitvoert;
- een actuele prognose van de verwachte resultaten van de totale grondexploitatie;
- onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken (in relatie tot de risico's).

6.2 Visie

De nota grondbeleid is in 2017 geactualiseerd en in februari 2018 vastgesteld door de raad. De routekaart welke voor het onderdeel grondpolitiek is opgenomen, geeft het afwegingskader aan welke richting kan worden gekozen bij welke situatie. Bij de keuze voor actief grondbeleid is het grondbedrijf het instrument. Het grondbeleid geeft kaders voor de uitvoering. Bij actief grondbeleid, zoals bij het complex Akkerwinde, gaat het om kaders ten aanzien van grondprijzen, herziening exploitaties, kostenverhaal, (tussentijdse) winstneming en het afdekken van risico's en verliezen.

De structuurvisie 2013 is nog steeds een belangrijk instrument voor de toekomstige ontwikkeling van Scherpenzeel-Zuid. Dit plan biedt de mogelijkheid tot het ontwikkelen van woningbouw op de gronden die in het bezit zijn van o.a. de gemeente voor de komende jaren. De vastgestelde woonvisie is een belangrijk document voor de woningbouwprogrammering- en planning voor de komende jaren.

6.3 Uitvoering grondbeleid

Instrumentarium gronden derden

Focus van de gemeente ligt primair op de toekomstige ontwikkeling van gronden die in eigendom zijn van de gemeente. Ook worden gronden van en door derden ontwikkeld. De gemeente volgt daar het spoor van de anterieure overeenkomst. Hierin worden afspraken gemaakt over o.a. kostenverhaal, planschade, aantallen en typen woningen en bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen buiten het plangebied. Dit is aan de orde bij gronden op Heijhorst-Zuid en bij te bouwen huurwoningen nabij de Ringbaan.

Resultaten in exploitatie genomen gronden (x 1.000 euro)

Complex	Boekwaarde 1-1	Boekwaarde 31-12	Verwachte eindwaarde nominaal	Jaar eindresultaat
Akkerwinde	1.664	2.976	5.901	2022
Bruinhorsterlaan	-/-234	0	41	2018
Walstrolaan	7	22	1.198	2022
't Voort	0	2.208	6.137	2024

Complex Akkerwinde

Het bestemmingsplan Akkerwinde is onherroepelijk per 21 februari 2018.

In de loop van 2018 is gestart met het bouwrijpmaken van het hele complex.

Na afronding van de selectie van de projectontwikkelaar is gestart met het bouwrijpmaken van het hele complex. Er worden kavels ontwikkeld voor de vrije sector en kavels voor projectmatige bouw. Hiervan is inmiddels een deel verkocht, hetgeen voorspoedig verloopt. Door Woonstede zullen 32 sociale huurwoningen worden ontwikkeld. Op het gebied van duurzaamheid geldt voor de woningen minimaal de BENG-norm (Bijna Energie Neutraal). De wijk wordt gasloos ontwikkeld en er wordt een warmtenet aangelegd. Hiernaast vormde het onderdeel duurzaamheid ook een belangrijk beoordelingscriterium voor de projectmatige bouw.

Complex Bruinhorsterlaan

Op de Bruinhorsterlaan zijn inmiddels 10 sociale huurwoningen gerealiseerd en vier seniorenwoningen. De werkzaamheden voor woonrijpmaken zijn nagenoeg afgerond en hiermee kan het complex worden afgesloten per 31-12-2018 met een bescheiden positief resultaat. Voor de nog te maken kosten wordt een voorziening gevormd.

Complex Walstrolaan

Gemeente werkt aan de voorbereidingen (bestemmingsplanprocedure, gesprekken CPO) om door middel van CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap) de ontwikkeling van seniorenwoningen mogelijk te maken. De bestemmingsplanprocedure is gestart en de voorbereidingen voor de sloop van de school worden getroffen.

Complex 't Voort

In 2018 is complex 't Voort in exploitatie genomen. Inmiddels is gestart met de initiatieffase van dit project. Aan de hand van de resultaten uit deze fase zullen voorstellen volgen over de toekomstige aanpak van dit project. Er wordt een eerste stedenbouwkundige verkenning opgesteld om de toekomstige ontwikkeling mogelijk te maken.

6.4 Reserves en voorzieningen

Reserve grondexploitatie

Het uitgangspunt voor het instellen van de Reserve grondexploitatie is het opvangen van de financiële bedrijfsrisico's bij de grondexploitatie. Het gewenste niveau van de reserve is afhankelijk van de grootte van de risico's van de complexen die op dit moment lopen, de complexen die in de toekomst naar verwachting worden gestart alsmede de voorraad bouwgrond. Op dit moment zijn de beoogde resultaten van de diverse grondexploitaties voldoende positief om eigen risico's te kunnen opvangen. De reserve wordt om die reden niet aangesproken. Er wordt voorgesteld om de winst op complex Bruinhorsterlaan te storten in de reserve duurzaamheid.

Voorziening Dorpsontwikkeling-Scherpenzeel Zuid

In de structuurvisie staat beschreven dat alle bouwprojecten in het gebied voor Scherpenzeel-Zuid (begrensd bij het bestaand stedelijk gebied ten tijde van vaststelling van de structuurvisie) bijdragen aan het fonds. Met de grondverkopen in de afgelopen jaren zijn afdrachten gedaan ten gunste van deze voorziening. De stand van de voorziening bedraagt ultimo 2018 € 297.967,--. Op dit moment worden voorbereidingen getroffen om de oostelijke ontsluiting te realiseren, welke wordt betaald uit dit fonds.

6. PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN

6.1 Wat is een verbonden partij?

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de verbonden partijen van de gemeente Scherpenzeel. Met verbonden partijen worden rechtspersonen bedoeld waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

- Onder bestuurlijk belang wordt bedoeld, een plaats in het bestuur of het hebben van stemrecht;
 - met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.
- Er wordt het volgende onderscheidt gemaakt tussen de verschillende soorten verbonden partijen:
- Gemeenschappelijke regelingen;
 - Vennootschappen en coöperaties;
 - Stichtingen en verenigingen;
 - Overige verbonden partijen;

6.2 Waarom inzicht in verbonden partijen?

Deze paragraaf is om twee redenen van belang voor de raad. Op de eerste plaats voeren de verbonden partijen vaak beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf kan doen. De gemeente blijft de uiteindelijke verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Er blijft dus voor de raad nog steeds een kaderstellende en controlerende taak over bij die programma's. Helaas is dit niet altijd makkelijk, vooral niet als de overige verbonden partijen veel groter zijn. De eigen inbreng in dergelijke verbanden is dan soms erg moeilijk te realiseren. Op de tweede plaats zijn er kosten gemoeid met de deelname en zijn er financiële risico's die de gemeente met de deelname kan lopen. Indien er ten aanzien van verbonden partijen reële risico's worden gelopen, zijn deze benoemd in de paragraaf 'Weerstandsvermogen'. Hier wordt in dat geval naar verwezen.

6.3 Verbonden partijen van Scherpenzeel

Hieronder volgt een overzicht van de verbonden partijen van de gemeente Scherpenzeel. Hierbij is onder meer weergegeven wat de doelstelling van de gemeente is om participeren in de betreffende verbonden partij en de financiële situatie van de verbonden partij. Waar mogelijk zijn de cijfers van de verbonden partijen uit het begrotingsjaar 2018 weergegeven. In een aantal gevallen is dit echter niet mogelijk geweest, in dat geval zijn de meest recente cijfers opgenomen. De jaarlijkse bijdrage aan/van de verbonden partij is verwerkt in deze programmabegroting.

6.4 Verbonden partijen per programma

Naast deze paragraaf is per programma is de betrokkenheid van de verbonden partijen bij het realiseren van de doelstellingen weergegeven.

Verbonden partij	R ⁵	Doelstelling deelname	Bestuurlijk vertegenwoordiger	P.	Financieel belang gemeente 2018	Verwacht financieel resultaat 2018	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Gemeenschappelijke regeling								
Regio De Vallei, Ede		Transport en verwerking GFT-afval	Wethouder T.A. van Dijk	7.	€ 1.680	-/-€24.677	31-12-2016: € 490.177 31-12-2017: € 463.391	31-12-2016: € 5.035.430 31-12-2016: € 268.090
Regio FoodValley, Ede	*	Gemeentelijke belangenbehartiging op diverse deelgebieden	Burgemeester H.H. de Vries	0.	€ 55.000	€ 0,-	31-12-2016: € 1.297.176 31-12-2017: € 1.940.748	31-12-2016: € 5.994.797 31-12-2017: € 3.265.146
VGGM, Arnhem	*	Veiligheids- en Gezondheids- regio Gelderland Midden (VGGM) organiseert voor veiligheidsregio Gelderland Midden de hulpverlening. Doelstelling van deelname is het inkopen van kwalitatief hoogwaardige hulp- en dienstverlening voor volksgezondheid en brandweertaken.	Wethouder H.E. van Dijk-van Ommering (volksgezondheid) Burgemeester H.H. de Vries (regionale brandweer)	7. 1.	VGZ: € 133.394 JGZ 0-4 € 172.299 Brandweer: € 469.173	€ 1.437.046	31-12-2016: € 5.450.527 31-12-2017: € 8.239.483	31-12-2016: € 45.463.020 31-12-2017: € 37.035.595
OddV, Ede	*	Omgevingsdienst de Vallei (Oddv) is een samenwerking bij de uitvoering van taken op het gebied van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht	Wethouder T.A. van Dijk	8.	€ 392.676	-/- € 49.000	31-12-2016 € 957.000 31-12-2017 €1.145.000	31-12-2017 € 1.166.000 31-12-2017 € 1.105.000

⁵ Voor de met * gemarkeerde verbonden partijen wordt een zeker risico gelopen en is een toelichting opgenomen bij de paragraaf 'Weerstandsvermogen'.

Verbonden partij	R ⁵	Doelstelling deelname	Bestuurlijk vertegenwoordiger	P.	Financieel belang gemeente 2018	Verwacht financieel resultaat 2018	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Vennootschappen en coöperaties								
O- gen, Scherpenzeel		O-gen is een samenwerking in het landelijk gebied van de Gelderse Vallei, Eemland, Utrechtse Heuvelrug en Kromme Rijnstreek. Het betreft een lidmaatschap van deze gebiedscorporatie. De Gebiedscoöperatie kent een UA vorm (Uitgesloten Aansprakelijkheid), waardoor de gemeente uitgesloten is van financiële risico's.	Burgemeester H.H. de Vries	8.	Contributie: € 5.000,-	Niet bekend.	1-1-2015: € 945.270 1-1-2016: € 957.371	1-1-2015: € 4.737.951 1-1-2016: € 3.347.000
Vitens, Zwolle		Als aandeelhouder invloed uitoefenen op drinkwatervoorziening. Aandelenbezit: € 7.746 (7.746 á € 1 nominaal). (Vaste jaarlijkse aflossing van € 7.071 + rente 2018 € 988)	Burgemeester H.H. de Vries	0.	Achtergestel de lening 1-1-2018: € 28.282 Rente en aflossing: € 8.059 Dividend: € 25.000	€ 13 miljoen	31-12-2017: € 526,3 miljoen 31-12-2018: € 525,7 miljoen	31-12-2017: € 1.223,8 miljoen 31-12-2018: € 1.233,9 miljoen
BNG, Den Haag		Participeren in Bank Nederlandse Gemeenten, die gericht is op gemeenten. De aandeelhouders betreffen	Wethouder H.E. van Dijk-van Ommering	0.	Normale uitkering dividend: € 3.500	Onbekend	31-12-2017: € 4,486 miljoen 31-12-2018:	31-12-2017: € 149.514 miljoen 31-12-2018

Verbonden partij	R ⁵	Doelstelling deelname	Bestuurlijk vertegenwoordiger	P.	Financieel belang gemeente 2018	Verwacht financieel resultaat 2018	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
		uitsluitend gemeenten en provincies. Aandelenbezit: 3.510 a € 2,50.					€ 4,953 miljoen	€ 149,514 miljoen.
Stichtingen en verenigingen								
Kulturhus De Breehoek, Scherpenzeel	*	Toezicht op een deugdelijke exploitatie en realisatie van de 'kulturhus gedachte' waarbij voorzieningen op het gebied van zorg, cultuur, educatie, sport en welzijn in één gebouw zijn samengebracht. Jaarlijkse aflossing € 75.000 (dekking uit de reserve Lening De Breehoek)	Wethouder A. van Es	5.	Exploitatie bijdrage: € 44.000 Onder voorwaarden aflossingsvrije lening (per 31/12/18): € 4.293.750	-/-€ 183.670	31-7-2016: € 2.248.102 31-12-2017: € 2.157.614	31-7-2016: € 4.998.266 31-12-2016: € 4.897.954
IBMN, Vianen		Inkoop- bureau Midden Nederland is een samenwerking op het terrein van inkoop een aanbesteding, gericht op het realiseren van kwalitatieve, procesmatige en financiële inkoopvoordelen.	Wethouder H.E. van Dijk-van Ommering	0.	€ 54.000	Onbekend	1-1-2017 € 85.630 1-1-2018 € 245.132	1-1-2017 € 203.271 1-1-2018 € 182.755
Eem Vallei Educatief, Barneveld		Voldoen aan de wettelijke verplichting in Scherpenzeel openbaar onderwijs aan te bieden. Met de deelname wordt beoogd om door middel van schaalgrootte efficiency- en	Wethouder H.E. van Dijk-van Ommering	4.	Alleen bestuurlijk belang	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Verbonden partij	R ⁵	Doelstelling deelname	Bestuurlijk vertegenwoordiger	P.	Financieel belang gemeente 2018	Verwacht financieel resultaat 2018	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
		kwaliteitsvoordelen te genereren.						
Overige verbonden partijen								
N.v.t.								

7. PARAGRAAF RECHTMATIGHEID

Reikwijdte rechtmatigheid en het normenkader

De gemeenteraad concentreert zich op zijn taakstellende en controlerende rollen. De externe accountant ondersteunt de raad in zijn controlerende functie onder meer bij het onderzoek naar rechtmatigheid.

Het controleprotocol is vastgesteld als een meerjarig model. Hierin staan nadere aanwijzingen aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening. Conform advies van de commissie BBV, geldt dit protocol voor dezelfde termijn als het contract met de accountant.

Het normenkader betreft de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante regelgeving van hogere overheden en van de gemeente zelf. Het normenkader wordt vooraf ter kennisname aan de raad gestuurd. Het intern controleplan is op dit normenkader afgestemd.

Resultaten rechtmatigheidscontrole

De interne controlehandelingen zijn in 2018 uitgevoerd conform het intern controleplan. Het verslag van bevindingen van de interne controle over 2018 is ten tijde van het opmaken van de jaarrekening nog niet aangeboden aan het college.

Voorwaardencriterium en M&O criterium

De rechtmatigheid is uitgebreider dan de getrouwheid. Afwijkingen van wet- en regelgeving kunnen betreffen: verslaggevingsaspecten, financiële beheershandelingen bij naleving wet- en regelgeving (dit is het voorwaardencriterium) en M&O (misbruik en oneigenlijk gebruik). Uit het verslag van bevindingen van de interne controle blijkt dat het bedrag aan financiële fouten over 2018 € 28.000 bedraagt. Hiernaast bedraagt de onzekerheid € 29.000.

De fouten blijven binnen de goedkeuringstolerantie van 1% van de lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves. De onzekerheden blijven binnen ook binnen de vastgestelde goedkeuringstoleranties.

De specifieke uitkeringen welke zijn verantwoord in de Sisa-bijlage betreffen onderdelen van de Participatiewet, waarvoor voor elke post een deelwaarneming heeft plaatsgevonden. Er zijn in deze controle geen fouten geconstateerd door de interne controle.

De interne controle heeft in het verslag van bevindingen per controleonderdeel verbeterpunten aangedragen. Het gaat om procesmatige verbeteringen welke het "in control zijn" vergroten en de risico's op fouten verkleinen. Dit geldt zowel ten aanzien van rechtmatigheid als ten aanzien van bedrijfsvoering.

Begrotingsrechtmatigheid 2018

De overschrijdingen in de jaarrekening 2018 zijn op programmaniveau beoordeeld op rechtmatigheid. Alleen de lastenkant is in de toets betrokken.

Van elke overschrijding wordt aangegeven op welke wijze deze past binnen de door de raad vastgestelde normen.

V= overschrijding binnen de norm

X= overschrijding buiten de norm

Programma	Over-schrijding	Oordeel	Toelichting
Bestuur en ondersteuning	594.480	V	Toelichting per overschrijding per onderdeel (excl. Onderschrijdingen per onderdeel): <i>Rechtmatig:</i> <i>010</i> Overschrijding wachtgeld, verplichting vanuit BBV (430.000) Overschrijding pensioenvoorzieningen vanuit BBV (150.000) Overschrijding raadsledenvergoeding vanuit aangepaste wetgeving (70.000) <i>030</i> Overschrijding heeft rechtstreeks verband met extra baten uit tijdelijke verhuur <i>040</i> Overschrijding inhuur, regeling outplacement, salariskosten (250.000) En heeft rechtstreeks verband met directe baat (100.000) en stelpost inhuur (150.000) op 080 <i>061</i> Overschrijding extra kosten meer beroepsschriften OZB binnen norm melden bij jaarrekening (10.000) Hierbij eerst directe baat verrekend i.v.m. doorbelasten aan gem. Woudenberg <i>062</i> Zie toelichting 061 en directe baat op 061 <i>070</i> Onterecht ontvangen Algemene uitkering vanwege asielinstroom is opgenomen als te betalen en heeft direct verband met de baat op 070
Veiligheid	2.903	V	Kostenoverschrijding op bestaand beleid kosten veiligheid.
Verkeer en vervoer	-	V	Geen overschrijding op dit programma
Economie	-	V	Geen overschrijdingen op dit programma
Onderwijs	-	V	Geen overschrijdingen op dit programma
Sport, cultuur en recreatie	6.064	V	Kostenoverschrijding bestaand beleid houten brug, was nog niet bekend bij tussentijdse informatievoorziening.
Sociaal domein	6.657	V	<i>640</i> Overschrijding van lasten voor liquidatievoorziening Permar houden rechtstreeks verband met opgenomen te ontvangen liquidatiekosten Permar bij de baten. <i>660</i> Overschrijding Wmo maatwerkvoorzieningen door open einde regeling.

Volksgezondheid en milieu	-	V	Geen overschrijdingen op dit programma
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-	V	Geen overschrijdingen op dit programma

8. PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN

Het beleid is er op gericht om de algemene heffingen trendmatig te verhogen, en de retributies kostendekkend te houden. In de Programmabegroting wordt jaar lijks verantwoording afgelegd van de keuzes die daarbij worden gemaakt.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de opbrengsten van de lokale belastingen in 2018. De begrote bedragen zijn inclusief begrotingswijzigingen. Wanneer in financiële rapportages een actualisatie ten opzichte van de Programmabegroting 2018 heeft plaatsgevonden, is het oorspronkelijke bedrag tussen haakjes vermeld.

Tarief/belasting	Opbrengst x € 1.000			Opbrengst per inwoner in €	
	rekening 2017	begroot 2018	rekening 2018	2017	2018
OZB - eigenaar woning 0,1136% - eigenaar niet-woning 0,1456% - gebruiker niet-woning 0,1908%	1.671	1.736	1.733	172,20	177,73
Hondenbelasting € 66,55 voor de eerste hond € 111,60 elke volgende hond	42	43	42	4,33	4,31
Toeristenbelasting *) € 1,18 per overnachting	119	119	72	12,26	7,38
Afvalstoffenheffing - éénpers. € 168,50 - meerpers. € 210,65	728	747	748	75,02	76,71
Rioolheffing - € 236,88 per woning - € 236,88 per niet woning	1.038	1.080	1.085	106,97	111,27
Totaal	3.598	3.725	3.680	370,77	377,40

*) De bedragen zijn in een aantal gevallen inclusief verrekeningen uit oude jaren, waardoor sterke fluctuaties kunnen optreden.
 De ontwikkeling van de opbrengst per inwoner is in de volgende tabel weergegeven.
 Voor het onderdeel rioolrecht, afvalstoffenheffing en OZB betreft dat tevens de gemiddelde belastingdruk.

Jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rioolrecht/-heffing	94,72	101,76	105,89	114,91	113,34	106,97	111,27
Afvalstoffenheffing	66,17	71,05	72,40	75,15	76,50	75,02	76,71
OZB	138,66	133,84	138,27	151,46	145,24	172,20	177,73
Hondenbelasting	4,17	3,99	4,13	3,91	4,51	4,33	4,31
Totaal	303,72	310,64	320,69	345,43	339,59	358,52	370,01

Balans per 31 december 2018

Waarderingsgrondslagen

Toelichting op de balans

ACTIVA		2018		2017	PASSIVA			2018		2017
VASTE ACTIVA					VASTE PASSIVA					
Immateriële activa	0		0		Algemene reserve	6.808.256		6.971.248		
Materiële activa					Bestemmingsreserves	12.207.953		12.139.055		
met economisch nut	12.321.413		12.470.849							
met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	7.846.121		8.029.815							
met maatschappelijk nut	1.335.128		1.154.780		Gerealiseerd resultaat	120.310		342.246		
Financiële activa	4.646.547		4.749.797							
		26.149.209		26.405.241			19.136.520		19.452.549	
VLOTTENDE ACTIVA					VLOTTENDE PASSIVA					
Vorraden	5.207.388		1.438.233		VOORZIENINGEN		8.327.182		7.803.706	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	3.918.281		2.196.781		VASTE SCHULDEN		3.811.150		74.805	
					NETTO VLOTTENDE SCHULDEN MET RENTETYPISCHE LOOPTIJD < JAAR		7.547.938		3.207.813	
Liquide middelen	3.848.222		193.726		OVERLOPENDE PASSIVA		539.798		185.611	
Overlopende activa	239.487		490.503							
		13.213.378		4.319.243						
Totaal activa		39.362.587		30.724.484	Totaal passiva		39.362.587		30.724.484	

2 Grondslagen waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt conform de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Vergelijkende cijfers

Met uitzondering van de correctie op het salderen van de bankrekeningen van de BNG, hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden in de vergelijkende cijfers.

Algemeen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van de historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Ten aanzien van de bepaling van de baten inzake de algemene uitkering is uitgegaan van de laatst gepubliceerde accres mededeling, zijnde de septembercirculaire 2018.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Balans

Vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa met economisch en maatschappelijk nut worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de Nota waardering en afschrijving vaste activa 2017 gemeente Scherpenzeel.

Financiële vaste activa

De langlopende geldleningen u/g zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de nominale waarde omdat de gemeente de obligaties wil aanhouden tot einde looptijd.

Vlottende activa

De niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Er wordt rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze gronden.

De vorderingen en liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans

ACTIVA

Immateriële vaste activa

Boekwaarde per 1 januari 2018		0
Investerings 2018	79.906	
Verminderings 2018	<u>6.284</u>	
		<u>73.622</u>
		73.622
Afschrijvingen 2018		<u>73.622</u>
Boekwaarde per 31 december 2018		<u><u>0</u></u>

De mutaties betreffen:	<u>Vermeerderingen</u>	<u>Verminderings</u>
Informatiebeleidsplan	29.093	0
Centrumvisie	23.824	0
Vorbereiding haalbaarheid Wijdelaer/Breelaan	20.704	0
BWKP, grondwaterbeleidsplan	6.285	6.284
	<u>79.906</u>	<u>6.284</u>
Totaal	<u><u>79.906</u></u>	<u><u>6.284</u></u>

De immateriële vaste activa betreft projecten, die over meerdere jaren worden uitgevoerd. Conform de BBV-voorschriften dienen de bedragen van deze projecten elk jaar verantwoord te worden in de exploitatie.

Materiële vaste activa

Boekwaarde per 31 december	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Gronden en terreinen:		
- met economisch nut	2.566.910	4.389.675
- met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	595.410	605.279
Woonruimten (met economisch nut)	0	0
Bedrijfsgebouwen (met economisch nut)	9.285.190	7.602.346
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:		
- met maatschappelijk nut	1.335.128	1.154.780
- met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	7.064.711	7.212.623
Vervoermiddelen (met economisch nut)	66.508	25.494
Machines, apparaten en installaties:		
- met economisch nut	44.795	60.850
- met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	186.000	211.913
Overige materiële vaste activa (met economisch nut)	358.010	392.484
	<u>21.502.662</u>	<u>21.655.444</u>
Totaal	<u><u>21.502.662</u></u>	<u><u>21.655.444</u></u>

Het verloop van deze posten is als volgt:

Gronden en terreinen**met economisch nut**

Boekwaarde per 1 januari 2018		4.389.676
Investerings 2018	446.335	
Verminderings 2018	<u>2.206.574</u>	
		<u>-1.760.239</u>
		2.629.437
Afschrijvings 2018		<u>62.527</u>
Boekwaarde per 31 december 2018		<u><u>2.566.910</u></u>

De mutaties betreffen:	<u>Vermeerderings</u>	<u>Verminderings</u>
Kunstgras Valleivogels	446.335	0
Afwaardering Gronden 't Voort (BW)	0	2.206.574
	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal	<u><u>446.335</u></u>	<u><u>2.206.574</u></u>

met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven

Boekwaarde per 1 januari 2018		605.279
Investerings 2018	0	
Verminderings 2018	<u>0</u>	
		<u>0</u>
		605.279
Afschrijvings 2018		<u>9.869</u>
Boekwaarde per 31 december 2018		<u><u>595.410</u></u>

Bedrijfsgebouwen (economisch nut)

Boekwaarde per 1 januari 2018		7.602.346
Investerings 2018	1.933.703	
Verminderings 2018	<u>0</u>	
		<u>1.933.703</u>
		9.536.049
Afschrijvings 2018		<u>250.859</u>
Boekwaarde per 31 december 2018		<u><u>9.285.190</u></u>

De mutaties betreffen:	<u>Vermeerderings</u>	<u>Verminderings</u>
Vervangende nieuwbouw Glashorst	1.794.359	0
Meubilair villa en buitenplaats 2018	139.344	0
	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal	<u><u>1.933.703</u></u>	<u><u>0</u></u>

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:

met maatschappelijk nut

Boekwaarde per 1 januari 2018		1.154.780
Investerings 2018	256.612	
Verminderings 2018	<u>0</u>	
		<u>256.612</u>
		1.411.392
Afschrijvings 2018		<u>76.264</u>
Boekwaarde per 31 december 2018		<u><u>1.335.128</u></u>

De mutaties betreffen:	<u>Vermeerderings</u>	<u>Verminderings</u>
Groot onderhoud Kolfschoten	217.025	0
Achterstallig onderhoud asfalt	11.307	0
Elementenverharding Eikenlaan	17.594	0
Vervanging openbare verlichting	10.686	0
	<u></u>	<u></u>
Totaal	<u><u>256.612</u></u>	<u><u>0</u></u>

met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven

Boekwaarde per 1 januari 2018		7.212.621
Investerings 2018	355.316	
Verminderings 2018	<u>355.316</u>	
		<u>0</u>
		7.212.621
Afschrijvings 2018		<u>147.910</u>
Boekwaarde per 31 december 2018		<u><u>7.064.711</u></u>

De mutaties betreffen:	<u>Vermeerderings</u>	<u>Verminderings</u>
Vervanging riolering Holevoetlaan	323.614	323.614
Schoonwatertracé fase 4	1.312	1.312
Vervanging riolering Glashorst e.o.	180	180
Uitvoeringsmaatregelen grondwaterbeleidsplan	26.477	26.477
Uitvoering GRP	3.733	3.733
	<u></u>	<u></u>
Totaal	<u><u>355.316</u></u>	<u><u>355.316</u></u>

Conform de notitie riolering van de commissie BBV wordt de voorziening ex artikel 44 lid 1d in mindering gebracht op de investering.

Vervoermiddelen (economisch nut)

Boekwaarde per 1 januari 2018		25.494
Investerings 2018	49.245	
Verminderings 2018	<u>0</u>	
		<u>49.245</u>
		74.739

Afschrijvingen 2018	8.231
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>66.508</u>

De mutaties betreffen:	<u>Vermeerderingen</u>	<u>Verminderen</u>
Aanschaf bedrijfswagens	49.245	0
Totaal	<u>49.245</u>	<u>0</u>

Machines, apparaten en installaties

met economisch nut

Boekwaarde per 1 januari 2018	60.849
Investerings 2018	0
Verminderen 2018	<u>0</u>
	60.849
Afschrijvingen 2018	<u>16.054</u>
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>44.795</u>

De mutaties betreffen:	<u>Vermeerderingen</u>	<u>Verminderen</u>
Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>

met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven

Boekwaarde per 1 januari 2018	211.913
Investerings 2018	0
Verminderen 2018	<u>0</u>
	211.913
Afschrijvingen 2018	<u>25.913</u>
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>186.000</u>

De mutaties betreffen:	<u>Vermeerderingen</u>	<u>Verminderen</u>
Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>

Overige materiële vaste activa (economisch nut)

Boekwaarde per 1 januari 2018	392.484
Investerings 2018	65.180
Verminderen 2018	<u>0</u>
	65.180
	457.664
Afschrijvingen 2018	<u>99.654</u>

Boekwaarde per 31 december 2018	<u><u>358.010</u></u>
---------------------------------	-----------------------

De mutaties betreffen:	<u>Vermeerderingen</u>	<u>Verminderingen</u>
Informatiebeleidsplan	4.329	0
Activering licenties	26.631	0
Vervanging hardware	30.457	0
Software automatisering	3.763	0
Totaal	<u><u>65.180</u></u>	<u><u>0</u></u>

Financiële vaste activa

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Boekwaarde per 31 december 2018		
Overige langlopende geldleningen	4.630.026	4.734.087
Deelnemingen	16.521	15.710
Totaal	<u><u>4.646.547</u></u>	<u><u>4.749.797</u></u>

Overige langlopende geldleningen

Boekwaarde per 1 januari 2018	4.734.087
Verstrekte startersleningen	0
Verstrekte geldlening	0
	4.734.087
Aflossing startersleningen	11.990
Aflossing geldlening Vitens	7.071
Aflossing geldlening De Breehoek	85.000
	104.061
Boekwaarde per 31 december 2018	<u><u>4.630.026</u></u>

Specificatie:

SVN startersleningen	283.814
Geldlening De Breehoek	4.325.000
Achtergestelde lening Vitens	21.212
	4.630.026

Deelnemingen

Boekwaarde per 1 januari 2018	15.710
Correctie waarde aandelen BNG	811
	16.521
Aflossing/verkoop	0
Boekwaarde per 31 december 2018	<u><u>16.521</u></u>

Specificatie:

Aandelen BNG Bank	8.775
Aandelen Vitens	7.746
Totaal	<u><u>16.521</u></u>

Er zijn geen obligaties meer in bezit van de gemeente Scherpenzeel.
De nominale waarde van de overige aandelen bedraagt € 16.521

Viottende activa

<u>Vorraden</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Onderhanden werk:		
- Onderhanden werk inzake grondexploitatie	<u>5.207.388</u>	<u>1.438.233</u>
Boekwaarde per 31 december 2018	5.207.388	1.438.233

De waarde van de niet in exploitatie genomen bouwgronden (Wetroterrein) zijn volgens de voorschriften verantwoord onder de materiële vaste activa.

Specificatie van de boekwaarde per 31 december 2018 van de bouwgronden is als volgt:

	<u>Boekwaarde</u>	
Complex 't Voort	2.208.578	
Complex Akkerwindelaan	2.976.380	
Complex Walstrolaan	<u>22.430</u>	
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>5.207.388</u>	

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<u>Uitzettingen met rentetypische looptijd < jaar</u>		
Debiteuren	250.076	148.239
Voorziening dubieuze debiteuren	<u>-6.418</u>	<u>-5.939</u>
	243.658	142.300
Debiteuren sociale zaken	54.256	67.864
Voorziening dubieuze debiteuren	<u>-33.939</u>	<u>-33.333</u>
	20.317	34.531
Debiteuren belastingen	124.637	91.198
Voorziening dubieuze debiteuren	<u>-34.459</u>	<u>0</u>
	90.178	91.198
Vorderingen openbare lichamen	1.313.015	1.637.167
Rek.crt Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	298.595	280.771
Schatkistbankieren	1.952.518	0
Overige vorderingen	0	10.814
Per 31 december 2018	<u>3.918.281</u>	<u>2.196.781</u>

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag		250		
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	31	58	38	-
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	219	192	212	250
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	22.122			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	22.122			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	2.782	5.278	3.516	-
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	31	58	38	-

Liquide middelen

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
BNG belastingrekening	3.837.049	182.594
Rabobank, rek.crt	4.585	4.953
Regiobank	4.892	6.179
Kas	1.696	0
Per 31 december 2018	<u>3.848.222</u>	<u>193.726</u>

Overlopende activa

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Nog te ontvangen bedragen	239.487	490.503
Per 31 december 2018	<u>239.487</u>	<u>490.503</u>

Specificatie nog te ontvangen bedragen:

Nto Gem Renswoude SWO	0	26.546
Suppletie BCF 2016	0	10.210
Nto Permar oper result 17	0	3.230
Nto Permar afrek SE 2017	0	5.946

Nto BTW VGGM Brandweer	0	1.068
Nto Min SZ vangnetreg 16	0	159.606
Nto Eneco	0	12.014
Nto Jeugd afrek 17	0	54.308
Nto afrek PGB WMO	0	8.154
Nto aanleg Oosteinde	0	17.642
Nto bijdrage ODDV	0	50.999
Nto belastingafrek Woudenberg	69.675	69.158
Nto vangnetregeling 2017	71.622	71.622
Nto suppletie BCF 2017	12.886	0
Nto liquidatiekosten	54.463	0
Nto PMD Afvalfonds 4e kw	15.000	0
Nto rijksbijdrage BBZ 18	1.889	0
Nto btw onderh brandweerkazerne	1.775	0
Nto WMO vangnetvoorz Barneveld	5.777	0
Transitorische rente	6.400	0
Totaal	<u>239.487</u>	<u>490.503</u>

PASSIVA

Reserves (algemene reserve + bestemmingsreserve)

Stand per 1 januari 2018	19.452.549
Correctie beginbalans	-5
Vermeerderingen	<u>914.764</u>
	20.367.309
Verminderingen	<u>1.351.099</u>
	19.016.210
Gerealiseerd resultaat 2018	<u>120.310</u>
Stand per 31 december 2018	<u>19.136.520</u>

Hieronder volgt een specificatie van de reserves en de mutaties 2018, alsmede het doel waarvoor de reserves zijn ingesteld.

Het voordelig rekeningresultaat 2017 ad € 342.241 is conform het raadsbesluit verwerkt.

Specificatie:

Toevoeging algemene reserve	142.599
Budgetoverheveling (via algemene reserve)	104.000
Onttrekking meerkosten automatisering	-21.000
Toevoeging reserve participatie	<u>116.642</u>
	342.241

Overzicht reserves

Naam reserve	Saldo begin	Resultaat-	Vermeer-	Verminde-	Saldo einde
	boekjaar	bestemming	deringen	ringen	boekjaar
		2017			
Algemene reserve	6.971.248	303.292		466.284	6.808.256
Bestemmingsreserves					
Egalisatiereserve					
afvalstoffenheffing	159.017			63.202	95.815
Reserve Riolering	56.414		95.603		152.017
Reserve Grondexploitatie	593.587			200.000	393.587
Reserve Sociale Woningbouw	463.871			27.500	436.371
Nieuwbouw					
onderwijsgebouwen	1.201.823		25.000	79.489	1.147.334
Subsidie monumenten	163.893		5.000	3.859	165.034
Huisvesting	1.117.226			40.446	1.076.780
Reserve onderhoud wegen	542.528		147.000	11.307	678.221
Bodemverontreiniging	56.693	-56.693			
Lening De Breehoek	4.400.000			75.000	4.325.000
Reserve Participatiewet	93.832	171.767	56.339	25.018	296.920
Automatisering	769.755	-21.000	108.500	121.829	735.426
Reserve WMO Huishoudelijke Hulp	145.953				145.953
Herinrichting sportpark de Bree	1.036.800		277.230	57.044	1.256.986
Reserve JOS	10.418			10.418	
Reserve Food Valley	69.684			10.973	58.711
Reserve leerlingenvervoer	76.000				76.000
Reserve Sociaal Domein	1.044.854	-55.125	58.092	134.906	912.915
Reserve Omgevingsvisie			120.000		120.000
Reserve Duurzaamheid			22.000		22.000
Reserve Centrumvisie	136.707			23.824	112.883
	12.139.055	38.949	914.764	884.815	12.207.953
Totaal	19.110.303	342.241	914.764	1.351.099	19.016.209

Toelichting Reserves

Algemene reserve

Doel: Buffer voor het opvangen van risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd, het opvangen van eventuele rekeningtekorten en fungeren als algemeen dekkingsmiddel.

Toekomstvisie	-35.000
Suppl aangifte BTW/complex Heijhorst	-32.936
Energievisie	-10.000
Invoering omgevingswet	-30.000
Ontwikkeling bedrijventerreinen	-9.395
Vorbereidingskosten Weijdelaa/Breelaan	-20.000
Peuterspeelzaalwerk - kasschuif 2017 -> 2018	-5.865
Buitensport	-277.230
Ambtelijke ondersteuning de Breehoek	-15.858
Uitvoeren centrumvisie	-10.000
Omgevingsvisie / plan voor de kom	-20.000

Egalisatiereserve afvalstoffenheffing**Doel:** Egalisatie van het tarief afvalstoffenheffing.

Storting ten laste van de exploitatie -63.202

Reserve Riolering**Doel:** Dekking van de lasten en baten voor aanleg, vervanging en onderhoud van riolering en egalisatie van de rioolheffing.

Storting ten laste van de exploitatie (voordelig resultaat) 95.603

Reserve Grondexploitatie**Doel:** Opvang van de financiële bedrijfsrisico's bij grondexploitatie.

Onttrekking i.v.m. rentetoerekening naar 0% -200.000

Reserve Sociale Woningbouw**Doel:** Waarborgen en verbeteren van de kwaliteit, duurzaamheid, betaalbaarheid en sociale veiligheid alsmede het inzetten voor investeringen ter verbetering van de woonomgeving met betrekking tot de sociale woningsector in Scherpenzeel.

Onttrekking ten gunste van de exploitatie -27.500

Nieuwbouw onderwijsgebouwen**Doel:** Dekking van kapitaallasten van toekomstige investeringen voor nieuwbouw en uitbreiding van onderwijsgebouwen.

Onttrekking kapitaallasten -79.489

Jaarlijkse storting tbv Nieuwbouw Glashorst 25.000

Subsidie monumenten**Doel:** Dekking van de jaarlijkse monumentensubsidies.

Subsidie 2018 -3.859

Jaarlijkse toevoeging reserve Monumenten 5.000

Huisvesting**Doel:** Dekking van de kosten verbouwing en kapitaallasten voor de huisvesting van de gemeentelijke organisatie.

Kapitaallasten 2018 Stationsweg 389 en 389a -40.446

Reserve onderhoud wegen**Doel:** Egalisatie onderhoudskosten en reconstructie/herinrichting van wegen.

Onderhoud asfalt -11.307

Jaarlijkse toevoeging rente-effect 10.000

Toevoeging ten behoeve van reconstructie 137.000

Bodemverontreiniging**Doel:** Dekking van het gemeentelijke aandeel in de sanering van de bodemverontreiniging aan de Wilgenhof/Gaslaan.

Resultaatbestemming 2017 -56.693

Lening De Breehoek**Doel:** Dekking tegenover de renteloze lening aan De Breehoek in verband met de overdracht van het Kulturhus aan de Stichting.

Aflossing lening de Breehoek -75.000

Reserve Participatiewet**Doel:** opvangen van tekorten die ontstaan door de uitvoering van de Participatiewet.

Resultaatbestemming 2017 171.767

Resultaat WSW 2018 2.781

Resultaat gebundelde uikering 2018 53.558

Re-integratie vergunninghouders 2e firap '18 -25.018

Automatisering**Doel:** Egalisatie van de lasten van investeringen in automatisering.

Resultaatbestemming 2017	-21.000
Jaarlijkse storting	108.500
Dekking kapitaallasten onderwijshuisvesting	-121.829

Reserve WMO huishoudelijke hulp**Doel:** Egaliseren van overschotten en tekorten op huishoudelijke hulp.**Herinrichting sportpark de Bree****Doel:** Dekking niet te activeren kosten en kapitaallasten herinrichting sportpark de Bree.

Buitensport	277.230
Herinrichting sportpark de Bree (kapitaallasten)	-57.044

Reserve JOS**Doel:** Dekking van de extra kosten inhuur jongerenwerker.

Inhuur jongerenwerker	-10.418
-----------------------	---------

Reserve Food Valley**Doel:** Dekking voor grotere projecten vanuit de regio Foodvalley welke de reguliere middelen ten boven gaan.

Onttrekking inzake diverse projecten	-10.973
--------------------------------------	---------

Reserve leerlingenvervoer**Doel:** Schommelingen op te vangen op het budget voor leerlingenvervoer.**Reserve sociaal domein****Doel:** Egaliseren van overschotten en tekorten op uitkering Sociaal Domein.

Overheveling reserve participatie JR2017	-55.125
Egalisatie sociaal domein Wmo nieuw 2018	58.092
Egalisatie sociaal domein Jeugdzorg 2018	-134.906

Reserve Omgevingsvisie**Doel:** Een goede verwerking van de toekomstvisie in de omgevingsvisie.

Toevoeging reserve	120.000
--------------------	---------

Reserve Duurzaamheid**Doel:** Gelden beschikbaar houden ten behoeve van onderwerpen als energievisie en klimaatadaptatie.

Toevoeging reserve	22.000
--------------------	--------

Reserve Centrumvisie**Doel:** Dekking van de kosten van de centrumvisie.

Uitvoeringsprogramma Centrumvisie	-23.824
-----------------------------------	---------

Voorzieningen

Stand per 1 januari 2018		7.803.706
Vermeerderingen	1.204.570	
Verminderings	681.094	
Vrijval	<u>0</u>	
		<u>523.476</u>
Stand per 31 december 2018		<u><u>8.327.182</u></u>

Hieronder volgt een specificatie van de voorzieningen en de mutaties 2018, alsmede het doel waarvoor de

voorzieningen zijn ingesteld.

Overzicht voorzieningen

Naam voorziening	Saldo begin boekjaar	Vermeerderingen	Verminderen	Saldo einde boekjaar
Onderhoud gemeente-eigendommen	988.353	173.113	66.160	1.095.305
Wachtgelden personeel		60.540	60.540	
Pensioen wethouders	979.926	259.143	26.842	1.212.227
Wachtgelden wethouders		524.785	38.511	486.274
Stimulering goedkope woningbouw				
Reorganisatieplan Permar	58.918		58.918	
Fonds dorpsontwikkeling	309.627		11.660	297.967
Onderhoudsgelden de Breehoek	250.504		26.459	224.045
Voorziening grond Heijhorst	69.586		30.403	39.183
Voorziening Bomen	5.626	17.500		23.126
Voorziening bouwkl. Aanp. Breehoek	33.514			33.514
Voorziening Riolerings	5.107.651	136.490	361.600	4.882.541
	7.803.706	1.171.571	681.094	8.294.182
Voorziening grond Akkerwindelaan				
Voorziening Wetrotterrein				
Voorziening 't Voort				
Voorziening grond Bruinhorsterlaan		33.000		33.000
Totaal	7.803.706	1.204.571	681.094	8.327.182

Onderhoud gemeente-eigendommen

Doel: Egalisatie van de lasten van onderhoud van gemeente-eigendommen.

Toevoeg. voorz. brandweergarage (t.l.v. exploitatie)	15.750
Toevoeg. voorz. Werkplaats (t.l.v. exploitatie)	15.750
Toevoeging voorziening sportvelden de Bree (t.l.v. exploitatie)	51.512
Toevoeging voorziening sportaccommodaties de Bree (t.l.v. exploitatie)	39.138
Toevoeging voorziening toren N.H.-kerk (t.l.v. exploitatie)	8.963
Toevoeging voorz. onderhoud buitenplaats (t.l.v. exploitatie)	19.500
Toevoeging voorz. onderhoud villa (t.l.v. exploitatie)	22.500
Onderhoud brandweergarage/ werkplaats	-3.176
Onderhoud sportaccommodaties De Bree	-30.382
Onderhoud toren N.H.-kerk	-1.856
Onderhoud buitenplaats	-12.867
Onderhoud villa	-17.880

Wachtgelden personeel

Doel: Dekking van wachtgeldverplichtingen personeel.

Vrijval voorziening wachtgeld personeel	-60.540
Toevoeging ten laste van de exploitatie	60.540

Pensioen wethouders

Doel: Voorziening voor het kunnen voldoen aan onze verplichting die ontstaat: wanneer wethouders met pensioen gaan, bij overlijden (aan de nabestaanden) of vertrek.

Pensioenuitkeringen wethouders 2018	-26.842
-------------------------------------	---------

Premie Appa wethouders	10.721
Toevoegingen ten laste van de exploitatie	177.135
Waardeoverdracht	71.287

Wachtgelden wethouders

Doel: Dekking van wachtgeldverplichtingen wethouders.

Dotatie wachtgeld wethouders	524.785
Uitkeringen	-38.511

Reorganisatieplan Permar

Doel: Het continueren van werken onder aangepaste omstandigheden voor een aantal inwoners van Scherpenzeel tegen zo laag mogelijke kosten. Daartoe is een reorganisatie noodzakelijk.

Liquidatiekosten + afl leningen	-58.918
---------------------------------	---------

Fonds dorpsontwikkeling

Doel: Verbeteren van de leef- en landschapskwaliteit in Scherpenzeel-Zuid.

Werkzaamheden de Lorijn	-11.660
-------------------------	---------

Onderhoudsgelden de Breehoek

Doel: Voor de Breehoek gelden ter beschikking hebben staan voor het onderhoud.

Onderhoudsgelden de Breehoek	-26.459
------------------------------	---------

Voorziening grond Heijhorst

Doel: Dekking kosten woonrijpmaken.

Nog te maken kosten woonrijpmaken	-30.403
-----------------------------------	---------

Voorziening Bomen

Doel: In stand houden van de bomenstuctuur.

Toevoeging voorziening	17.500
------------------------	--------

Voorziening bouw. Aanpassingen Breehoek

Doel: Aanpassingen in de Breehoek die exploitatie mogelijkheden verbeteren.

Toevoeging voorziening	0
------------------------	---

Voorziening Riolering

Doel: Vervangingsinvesteringen op riolering

Toevoeging spaarvoorziening vervangingsinvesteringen	136.490
vermindering investeringen vervanging riolering 2018	-361.600

Voorziening grond Bruinhorsterlaan

Doel: Dekking kosten woonrijpmaken.

Toevoeging voorziening	33.000
------------------------	--------

Hieronder volgt een specificatie van de voorziening onderhoud gemeente-eigendommen.

Naam voorziening	Saldo begin boekjaar	Vermeerderingen	Verminderen	Saldo einde boekjaar
1. Ambtswoning	10.598	0	0	10.598
2. Brandweergarage/werkplaats	161.078	31.500	3.177	189.401
3. Sportvelden De Bree	425.945	51.512	0	477.457
4. Sportaccomodaties De Bree	61.230	39.138	30.382	69.986
5. Toren N.H.-kerk	58.247	8.963	1.856	65.354
6. Buitenplaats	73.069	19.500	12.867	79.702
7. Villa	198.186	22.500	17.879	202.807
Totaal	988.353	173.113	66.161	1.095.305

Vaste schulden

Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Er is een geldlening van € 750.000 afgesloten bij Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN). Deze lening is per 1 september 2018 afgelost. De rentelast over 2018 was € 421.

Op 8 maart 2018 is er een 2 jarige lening afgesloten bij BNG. De verstrekking van deze geldlening is € 2.500.000. De rentebate over 2018 was € 4.096.

Er is een waarborgsom gestort door een projectontwikkelaar als zekerheid voor de koopsom gronden Akkerwinde.

Er is een waarborgsom gestort als zekerheid voor kosten planschade, toezicht en fonds dorpsontwikkeling door eigenaar/ontwikkelaar Boslaan.

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
SVN	0	74.805
Lening BNG 40.111771	2.500.000	0
Waarborgsom inzake Akkerwinde	1.227.150	0
Waarborgsom inzake Boslaan	84.000	0
Per 31 december 2018	<u>3.811.150</u>	<u>74.805</u>

Netto vlottende schulden

Er is een kasgeldlening van € 1.000.000 voor 1 jaar afgesloten met NWB op 29 januari 2018.

Lening NWB	1.000.000	0
Loonbelasting	324.335	257.506
Omzetbelasting	6.799	111.773
Pensioenpremies	57.163	0
Crediteuren	980.272	1.835.159
Overige schulden	206	17.590
Bank Nederlandse Gemeenten	5.179.163	985.785
Per 31 december 2018	<u>7.547.938</u>	<u>3.207.813</u>

Overlopende passiva

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Nog te betalen bedragen	459.863	158.777
Vooruitontvangen bedragen	79.935	26.834
Per 31 december 2018	<u>539.798</u>	<u>185.611</u>

Specificatie nog te betalen bedragen:

Nog te betalen bijdrage ODDV energie	7.176
Nog te betalen clientondersteuning SWO Q2 tm 4	3.000
Nog te betalen PGB 2018 Wmo begeleiding	17.827
Afrekening regio foodvalley jeugd 2018	60.000
Schatting afrekening PGB jeugd 2018	11.776
Te betalen kosten ena 2018 loonkostensubsidie	10.000
Nog te betalen rijksbijdrage verhoogde asielinstro	128.477
Te betalen kosten shv 2e halfjaar 2018 gem Barneveld	6.000
Detachverg groen Ede	7.800
Detach vergoeding Barneveld 18	54.600
Afrek bijdrage ODDV 18	8.995
Inspectie riolering gemeente Woudenberg	13.614
Onderhoud openb verlicht Ziut nov en dec	1.000
Nog te betalen Werkkostenregeling 2018	13.772
Ntv credit nota inzake WMO GGZ	11.361
Ntb WMO schoonmaakondersteuning 18	19.299
Ntb WMO begeleiding 18	29.871
Ntb BCF 2014 tm 2017 woonvoorziening	12.445
Ntb accountantscontrole 2e termijn	14.750
Nog te betalen posten overig	28.100
Totaal	<u>459.863</u>

Specificatie vooruitontvangen bedragen:

	<u>01-01-2018</u>	<u>toevoeging</u>	<u>besteed</u>	<u>31-12-2018</u>
Gemeente Barneveld, bijdrage salaris medewerker	11.777	0	10.870	907
Min. van BZK, EED gelden (dec.circulaire)	2.887	0	0	2.887
FrisValley, vooruitontvangen 2017	12.170	0	0	12.170
FrisValley, vooruitontvangen 2018	0	2.900	0	2.900
St. Afvalfonds Verpakkingen	0	56.110	0	56.110
zwerfafvalvergoeding	0	4.961	0	4.961
Overig	0			
Totaal	<u>26.834</u>	<u>63.971</u>	<u>10.870</u>	<u>79.935</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De gewaarborgde leningen bedragen ultimo 2018 € 1.645.286. Tevens heeft de gemeente de achtervangpositie ingenomen voor door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw gegarandeerde leningen aan Woonstede te Ede en Patrimonium Woonstichting te Veenendaal met een schuldrestant van totaal € 2.800.000.

oorspr. bedrag geldlening	naam geldnemer	datum en nummer van het		rente %	restantbedrag van de geldlening aan begin dienstjaar (1-1-2018)		totaalbedrag van de gewone en buitengewone aflossing	restantbedrag van de geldlening aan einde dienstjaar (31-12-2018)	
		raads- besluit	goedkeu- ringsbesluit		totaal	waarvan door de gemeente gewaarb.		totaal	waarvan door de gemeente gewaarb.
1.533.241	Stichting Woonstede	30-5-1996	23-7-1996	4,83	599.646	599.646	137.423	462.224	462.224
1.685.599	Idem	30-5-1996	23-7-1996	4,89	605.978	605.978	145.809	460.169	460.169
1.611.852	Idem	30-5-1996	23-7-1996	4,5	603.224	603.224	138.070	465.154	465.154
840.956	Idem	30-5-1996	23-7-1996	3,07	338.585	338.585	80.847	257.739	257.739
5.671.648					2.147.433	2.147.433	502.148	1.645.286	1.645.286
Borgstelling									
2.800.000	Patrimonium woonst (Gelderse Roos)	B&W	20-3-2007	4,025	2.800.000,00	2.800.000,00		2.800.000,00	2.800.000,00

De gemeente Scherpenzeel loopt het risico dat de verantwoorde Algemene uitkering over 2018, ad. 10.721.351 euro, in de meicirculaire 2019 naar beneden kan worden bijgesteld. In de risicoparagraaf op pagina 64 is hiervoor een bedrag van 215.000 euro (zijnde 2% van de totale Algemene uitkering) als risico ingeschat.

De gemeente Scherpenzeel heeft aangifte gedaan voor de Vennootschapsbelasting 2017. Hierbij is een verrekenbaar verlies van € 413.905,00 opgevoerd.

WNT-VERANTWOORDING 2018

De WNT is van toepassing op Gemeente Scherpenzeel. Het voor Gemeente Scherpenzeel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000 (algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	W.M. van de Werken	B.S. van Ginkel-Schuur
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	22/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,83
Dienstbetrekking?	Ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	86.868	56.957
Beloningen betaalbaar op termijn	12.920	8.914
<i>Subtotaal</i>	<i>99.788</i>	<i>65.871</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	178.126	157.500
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	99.788	65.871
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
bedragen x € 1	E. Loenen	B.S. van Ginkel-Schuur
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/04 – 31/8	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89	0,83
Dienstbetrekking?	Nee	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 63.678	€ 55.486
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 8.275
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 63.678</i>	<i>€ 63.761</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 67.037	€ 150.230
Totale bezoldiging	€ 63.678	€ 63.761

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1	M. Bruinsma		E. Loenen	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris		Gemeentesecretaris	
Kalenderjaar	2018	2017	2018	2017
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 – 21/01	01/10 – 31/12	N.v.t.	01/01 – 31/03
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	1	3	N.v.t.	3
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 182	€ 176	€ 182	€ 176
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 25.300	€ 73.500	€ 0	€ 55.500
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 98.800		€ 55.500	
Bezoldiging				
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja		Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 10.000	€ 45.000	€ 0	€ 44.239
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 55.000		€ 44.239	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.	
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 55.000		€ 44.239	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.	

- 1. Overzicht van afschrijvingstermijnen**
- 2. Overzicht van investeringen**
- 3. Inkoopstrategie 2018**

1. Overzicht van afschrijvingstermijnen

		Termijn
A. Algemeen		
Activa met economisch nut met een prijs beneden € 15.000		Geen
Activa met maatschappelijk nut met een prijs beneden € 30.000		Geen
B. Immateriële activa		
Kosten van sluiten van geldleningen + het saldo van agio en disagio		Looptijd lening
Kosten van onderzoek en ontwikkeling		Max. 5 jaar
C. Investerings met economisch nut		
Afvalinzameling	Minicontainers	15
	Ondergronds inzamelpunt	15
Automatisering	Software, gebruiksrechten met onbepaalde duur, hardware / randapparatuur	5
Begraafplaats	Aanleg gebouwen/ opstallen	40
	Aanleg grafkelders	40
Gebouwen	Gebouwen (incl. onderwijs)	40
	Uitbreiding	25
	Noodlokaal onderwijs	5
	Renovatie/restauratie (geen groot onderhoud)	20
Gereedschappen	Gereedschap en kleine apparaten	10
Grond	Gronden en terreinen	Geen
Inventaris	Kantoormiddelen	10
Kunstwerken	Algemeen	20
	Bruggen (hout)	20
	Bruggen (beton)	60
	Duikers (beton/PVC)	60
	Kunstwerken van cultuur-historische waarde	Geen
Machines en apparaten	Sneeuwplough, Aanhangwagen, Rioolreiniger, Maaimachine, etc.	10

		Termijn
Onderwijs	Eerste inrichting meubilair	20
	Eerste inrichting onderwijsleerpakket	6
Riolering (Conform AWP)	Vrijvervalriool	60
	Gemalen/ pompen, bouwkundig deel	45
	Gemalen, mechanisch/elektrisch deel	15
	Persleiding en drukriolering bouwkundig	45
	Drukriolering mechanisch / elektrisch deel	20
	Relinen bestaande riolering bouwkundig	60
	Grondwatermaatregelen, bouwkundig	60
	Drainage bouwkundig	60
	Grondwatermaatregelen, mech./elektr. deel	15
	Individuele behandeling afvalwater	30
Sport- accommodaties	Aanleg natuurgrasveld	45
	Aanleg kunstgrasveld	45
	Lichtmasten, dugouts, hekwerk, ballenvangers, etc	30
	Kleedgebouwen	30
	Doelen	15
	Toplaagrenovaties: middels voorziening groot onderhoud	
Verkeerstellers	Elektronisch	10
Voertuigen	Vrachtwagen, Pick-up, etc.	10
C. Investerings met maatschappelijk nut		
Openbare ruimte	Aanleg wegen (volledige reconstructie)	30
	Ondergrond wegen	30
	Fiets- en voetpaden	30
	Herinrichting	20
	Groenvoorziening	15
	Speelplaatsen	10
	Stroomkasten markt	10
	Beschoeiingen vijvers en watergangen	15
	Groot onderhoud wegen: middels reserve wegen	

2. Investeringsoverzicht 2018

Kredietnummers	Kredieten	Beschikbaar gesteld krediet	Uitgegeven t/m 2017	Uitgegeven in 2018	Restant krediet
	Programma 0 Bestuur en ondersteuning				
701602	Implementatie E-HRM systeem	36.430	34.586	0	1.844
704001	Hardware automatisering	140.000	109.215	0	30.785
704002	Implementatiekosten ICT samenwerking	75.000	117.461	1.624	-44.085
704003	Software automatisering	105.000	80.592	3.762	20.646
704005	Informatiebeleidsplan 2017	273.000	81.566	58.430	133.004
704005	Informatiebeleidsplan 2018 t/m 2020	202.500	0		202.500
704006	Vervanging hardware werkplek	34.000	0	30.457	3.543
704004	Meubilair 2017 (vervanging)	35.000	215	25.569	9.216
704007	Meubilair 2018 (vervanging)	35.000	0	45.443	-10.443
704070	Aanpassing Buitenplaats en Villa	207.000	0	68.333	138.667
714005	Iveco bedrijfsauto buitendienst (7-VDP-13) (vervanging)	35.000	0	25.320	9.680
714006	Iveco bedrijfsauto buitendienst (6-VHG-86) (vervanging)	35.000	0	23.925	11.075
	Programma 2 Verkeer en Vervoer				
721019	Vervanging openbare verlichting (t/m 2017)	750.708	750.708	10.686	-10.686
721025	Groot onderhoud Kolfshoten	235.000	8.400	217.025	9.575
721024	Extra infra Ringbaan	75.000	40.648		34.352
721023	Inhaal achterstallig onderhoud wegen 2016-2017	142.000	0	5.155	136.845
721031	Inhaal achterstallig onderhoud wegen 2018-2020	121.500	0	6.152	115.348
721028	Elementenverharding Glashorst 2017	141.500	128.889		12.611
721032	Elementenverharding Holevoetlaan 2018	222.500	0		222.500
721033	Herinrichting Eikenlaan 2019-2020			17.594	-17.594
	Herinrichting Kruispunt Vijverlaan	250.000	0		250.000
721030	Aanleg infrastructuur Oosteinde	0	0		0
721029	Uitvoeringsprogramma Centrumvisie	191.738	55.031	23.824	112.883
	Programma 3 Economie				
731001	voorbereiding haalbaarheid weijdelaa/Breelaan	20.000		20.704	-704
	Programma 4 Onderwijs				
742309	Vervangende nieuwbouw Glashorstschool	2.132.575	335.625	1.794.359	2.591
	Programma 5 Sport, cultuur en recreatie				
752000	Omzetting naar Kunstgras Valleivogels	369.640		446.336	-76.696

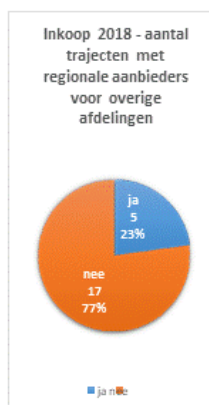
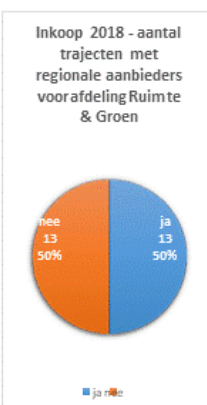
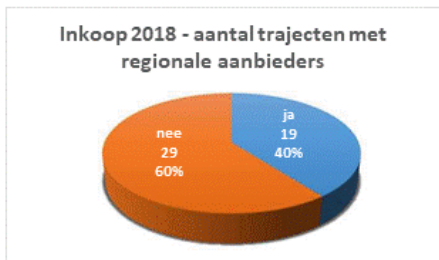
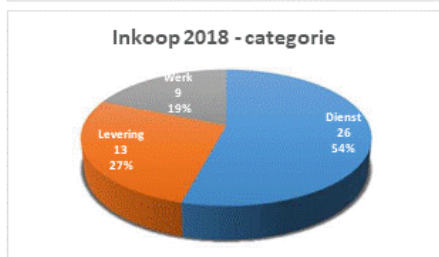
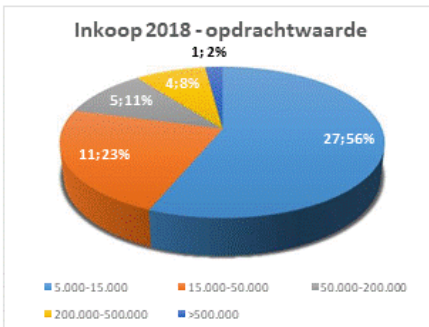
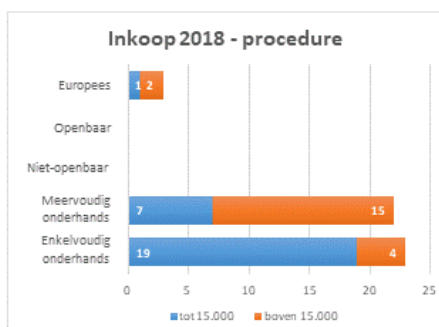
Kredietnummers	Kredieten	Beschikbaar gesteld krediet	Uitgegeven t/m 2017	Uitgegeven in 2018	Restant krediet
	Programma 6 Sociaal Domein N.v.t.				
	Programma 7 Volksgezondheid en Milieu				
772103	Ondergrondse vuilcontainers	40.867	36.108		4.759
772245	Vervanging riolering Holevoetlaan	660.100	288.872	323.614	47.614
772246	Schoonwatertracé fase 4 (Gaslaan/Willaerlaan)	524.836	521.859	1.312	1.665
772253	Aanleg watergang Lambalgerkeerkade	0	0		0
772248	BWKP, Grondwaterbeleidsplan,Aansluitverordening	40.208	21.028	6.284	12.895
772249	Vervanging riolering Glashorst	463.300	389.989	180	73.131
772250	Vervanging mechanische riolering	198.000	117.535	26.477	53.988
772251	Onderzoeken grondwaterbeleidsplan 2016- 2017	77.000	3.128	3.732	70.140
772252	Uitvoeringsmaatregelen grondwaterbeleidsplan	195.000	1.675		193.325
	Uitvoeren maatregelen 2018-2022 GWBP	384.000	0		384.000
	Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijk Ordening en Scherpenzeelse vernieuwing n.v.t.		0		
Totaal		8.448.402	3.123.130	3.186.296	2.138.975

3. Inkoopstrategie 2018

Inkooprapportage

2018

Inkoopprocedures	Totaal	LP	BPKV	Open
Enkelvoudig onderhands	23			
Meervoudig onderhands	22	10	12	
Niet-openbaar				
Openbaar				
Europees	3		2	1
Totaal	48	10	14	1

SISA BIJLAGE

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2018 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01 € 779.784	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02 € 19.931	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03 € 40.166	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04 € 0	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05 € 0	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06 € 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07 € 16.508	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08 € 5.236	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09 € 0	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10 € 69.488	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12 Ja
			Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01 € 0	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02 € 13.454	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03 € 0	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04 € 31.315	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05 € 2.616	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06 € 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07 € 0	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09 Ja			
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2018 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004						

OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER WETTELIJK TAAKVELD

Pr.	Lasten	Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Verschil
		2017	2018	2018	2018	
0	Bestuur en ondersteuning per taakveld:	5.579.536	4.883.786	5.917.541	6.512.021	594.480
0.1	Bestuur	748.830	723.699	941.124	1.645.655	704.531
0.2	Burgerzaken	275.415	254.668	269.249	251.098	-18.151
0.3	Beheer overige gronden en gebouwen	143.661	19.257	19.257	26.071	6.814
0.4	Overhead	2.946.750	2.760.690	3.029.970	3.265.509	235.539
0.5	Treasury	10.750	25.140	7.140	11.641	4.501
0.61	OZB woningen	153.812	129.238	131.128	151.594	20.466
0.62	OZB-niet woningen	7.923	9.056	9.056	13.906	4.850
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0	0	0
0.64	Belastingen overig	17.172	17.847	18.957	15.933	-3.024
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	4.532	91.154	69.730	133.145	63.415
0.8	Overige baten en lasten	-15.426	123.500	144.686	82.100	-62.586
0.9	Vennootschapsbelasting	7.428	0	0	605	605
0.10	Mutaties reserves	1.278.689	729.536	1.277.243	914.764	-362.479
1	Veiligheid per taakveld:	645.946	650.685	651.435	654.338	2.903
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	497.450	506.572	507.322	503.591	-3.731
1.2	Openbare orde en veiligheid	148.496	144.113	144.113	150.747	6.634
2	Verkeer en vervoer per taakveld:	840.874	1.200.679	1.166.327	753.418	-412.909
2.1	Verkeer en vervoer	826.417	1.184.912	1.150.560	738.666	-411.894
2.2	Parkeren	0	0	0	0	0
2.3	Recreatieve havens	0	0	0	0	0
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	14.457	15.767	15.767	14.752	-1.015
3	Economie per taakveld:	98.007	194.396	264.396	166.199	-98.197
3.1	Economische ontwikkeling	24.263	124.164	194.164	103.890	-90.274
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	26.335	22.033	22.033	17.874	-4.159
3.4	Economische promotie	47.409	48.199	48.199	44.435	-3.764
4	Onderwijs per taakveld:	680.901	678.552	688.476	633.395	-55.081
4.1	Openbaar onderwijs	0	0	0	0	0

4.2	Onderwijshuisvesting	220.446	236.193	236.193	224.089	-12.104
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	460.455	442.359	452.283	409.306	-42.977
5	Sport, cultuur en recreatie	1.577.567	1.621.459	1.625.473	1.631.537	6.064
	per taakveld:					
5.1	Sportbeleid en activering	20.136	21.163	21.163	23.061	1.898
5.2	Sportaccomodaties	400.904	417.133	404.147	396.290	-7.857
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	53.474	60.439	60.439	49.940	-10.499
5.4	Musea	0	0	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	76.612	67.606	67.606	77.401	9.795
5.6	Media	497.529	450.737	450.737	450.309	-428
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	528.912	604.381	621.381	634.536	13.155
6	Sociaal domein	5.829.351	5.743.331	6.000.009	6.006.666	6.657
	per taakveld:					
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	299.510	351.687	342.214	317.488	-24.726
6.2	Wijkteams	414.995	603.860	603.860	546.312	-57.548
6.3	Inkomensregelingen	1.299.971	1.315.631	1.255.631	1.217.187	-38.444
6.4	Begeleide participatie	172.859	151.958	93.040	229.017	135.977
6.5	Arbeidsparticipatie	251.635	233.319	293.353	268.223	-25.130
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	723.268	737.148	764.398	1.005.907	241.509
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	545.072	702.180	747.180	690.734	-56.446
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	2.000.229	1.524.879	1.777.664	1.622.590	-155.074
6.81	Geescaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0
6.82	Geescaleerde zorg 18-	121.812	122.669	122.669	109.208	-13.461
7	Volksgezondheid en milieu	1.728.340	1.847.758	1.901.414	1.841.411	-60.003
	per taakveld:					
7.1	Volksgezondheid	340.439	338.433	352.789	357.491	4.702
7.2	Riolering	468.709	541.801	559.301	593.787	34.486
7.3	Afval	728.866	747.858	766.658	723.497	-43.161
7.4	Milieubeheer	36.429	47.871	35.871	31.805	-4.066
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	153.897	171.795	186.795	134.831	-51.964
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.458.060	5.268.718	5.215.718	2.359.692	-2.856.026
	per taakveld:					
8.1	Ruimtelijke Ordening	332.754	700.981	630.981	270.899	-360.082
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven)	622.216	4.035.093	4.035.093	1.523.842	-2.511.251
8.3	Wonen en bouwen	503.090	532.644	549.644	564.951	15.307
Totale lasten		18.438.582	22.089.364	23.430.789	20.558.677	-2.872.112

		Rekening	Prim.begr.	Bijgest.begr.	Realisatie	Vershil
Pr.	Baten	2017	2018	2018	2018	
0	Bestuur en ondersteuning per taakveld:	-	-13.809.097	-15.366.982	-14.554.164	812.818
		14.015.162				
0.1	Bestuur	-74.389	0	-10.000	-79.927	-69.927
0.2	Burgerzaken	-192.709	-166.634	-175.634	-181.969	-6.335
0.3	Beheer overige gronden en gebouwen	-56.133	-33.139	-33.139	-50.801	-17.662
0.4	Overhead	-63.939	-49.450	-84.450	-189.093	-104.643
0.5	Treasury	-39.474	-29.488	-32.488	-50.357	-17.869
0.61	OZB woningen	-1.183.139	-1.208.995	-1.243.995	-1.262.107	-18.112
0.62	OZB-niet woningen	-512.362	-500.652	-510.652	-497.159	13.493
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0	0	0
0.64	Belastingen overig	-41.562	-45.345	-42.845	-41.824	1.021
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-9.994.576	-10.545.971	-10.918.689	-10.849.828	68.861
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	-1.856.879	-1.229.423	-2.315.090	-1.351.099	963.991
1	Veiligheid per taakveld:	-19.328	-12.840	-12.840	-12.913	-73
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-6.082	0	0	0	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	-13.246	-12.840	-12.840	-12.913	-73
2	Verkeer en vervoer per taakveld:	-28.429	-26.480	-16.480	-58.283	-41.803
2.1	Verkeer en vervoer	-28.429	-26.480	-16.480	-58.283	-41.803
2.2	Parkeren	0	0	0	0	0
2.3	Recreatieve havens	0	0	0	0	0
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	0	0	0	0	0
3	Economie per taakveld:	-148.237	-148.968	-148.968	-100.453	48.515
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-25.900	-27.521	-27.521	-25.521	2.000
3.4	Economische promotie	-122.337	-121.447	-121.447	-74.932	46.515
4	Onderwijs per taakveld:	-73	-500	-500	-634	-134
4.1	Openbaar onderwijs	0	0	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	0	0	0	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-73	-500	-500	-634	-134

5	Sport, cultuur en recreatie	-64.621	-72.382	-63.479	-66.756	-3.277
	per taakveld:					
5.1	Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0
5.2	Sportaccomodaties	-51.198	-63.032	-54.129	-51.182	2.947
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	-2.100	-2.100	0	2.100
5.4	Musea	0	0	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	-11.062	-7.250	-7.250	-11.109	-3.859
5.6	Media	0	0	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.361	0	0	-4.465	-4.465
6	Sociaal domein	-1.467.250	-1.218.797	-1.279.396	-1.447.634	-168.238
	per taakveld:					
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-26.546	-26.546	-26.546	-25.970	576
6.2	Wijkteams	0	-21.000	-21.000	-572	20.428
6.3	Inkomensregelingen	-944.987	-947.625	-945.540	-993.026	-47.486
6.4	Begeleide participatie	0	-28.626	-66.310	-218.586	-152.276
6.5	Arbeidsparticipatie	-83.989	-20.000	-20.000	-1.000	19.000
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-7.736	-100.000	-100.000	-129.206	-29.206
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-103.992	-75.000	-100.000	-91.050	8.950
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-300.000	0	0	11.776	11.776
6.81	Geescaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0
6.82	Geescaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0
7	Volksgezondheid en milieu	-2.151.029	-2.186.154	-2.133.842	-2.204.906	-71.064
	per taakveld:					
7.1	Volksgezondheid	-57.102	-33.000	-33.000	-66.867	-33.867
7.2	Riolering	-1.039.137	-1.079.924	-1.079.924	-1.085.149	-5.225
7.3	Afval	-887.114	-930.512	-878.200	-901.463	-23.263
7.4	Milieubeheer	-84	-1.500	-1.500	0	1.500
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-167.592	-141.219	-141.219	-151.427	-10.208
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-886.693	-4.647.093	-4.777.093	-2.233.244	2.543.849
	per taakveld:					
8.1	Ruimtelijke Ordening	-79.534	-322.000	-352.000	-88.927	263.073
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven)	-622.216	-4.035.093	-4.035.093	-1.565.201	2.469.892
8.3	Wonen en bouwen	-184.943	-290.000	-390.000	-579.116	-189.116
Totaal baten		-	-22.122.312	-23.799.581	-20.678.987	3.120.594
		18.780.822				
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-342.241	-32.948	-368.792	-120.310	248.482

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT